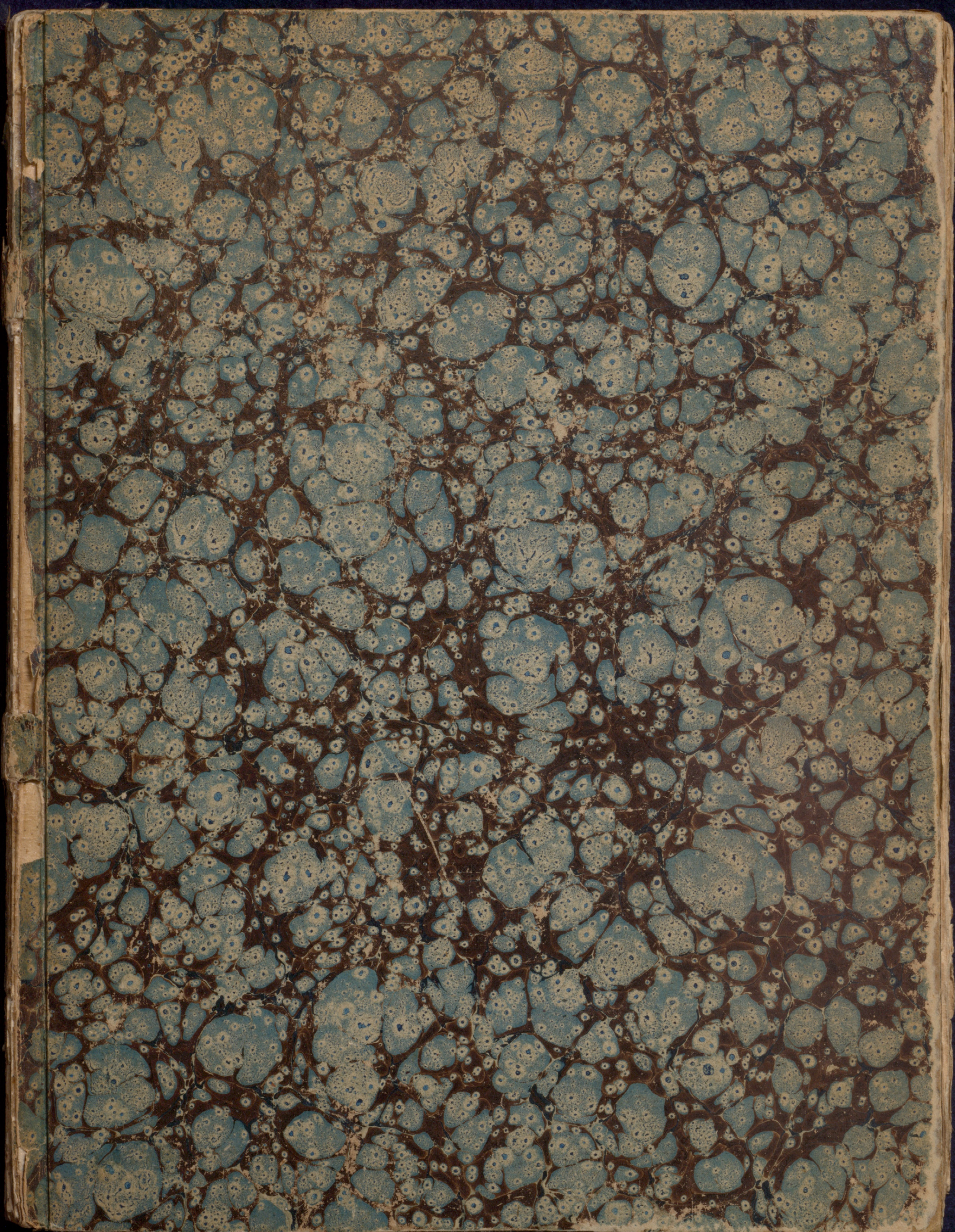

WINTER (FREDRIK) 1712–60.

7634. In Latin, on paper: written about 1755: $9\frac{7}{8} \times 7\frac{5}{8}$ in., i + 187 leaves.

'Illustrissimi Viri. F: Winteri Prælectiones Academicæ in H: Boerhaave Aphorismos de Cognoscendis, et Curandis Morbis'; notes of lectures, written on the left half of the recto of the leaves. The first of two inserted leaves (25*b*, 111*b*), with notes of cases, is dated 18 Sept., 1755.

Bought at auction, Burgersdijk & Niermans, Leyden, April 1914.

Winter became professor of medicine at Leyden in 1747.

i (ult.)

nquis ē bēng, d
lw ō regere fiō

dicine at Leyden

Illustrissimi Viri
F: Winteri
Praelectiones Academicae
in
H: Boerhaave Aphorismos
De
Cognoscendis, et Curandis Morbis.

De Morbis, ex Defectu Circulationis, et Plethorâ.

Aphorismus. 106.

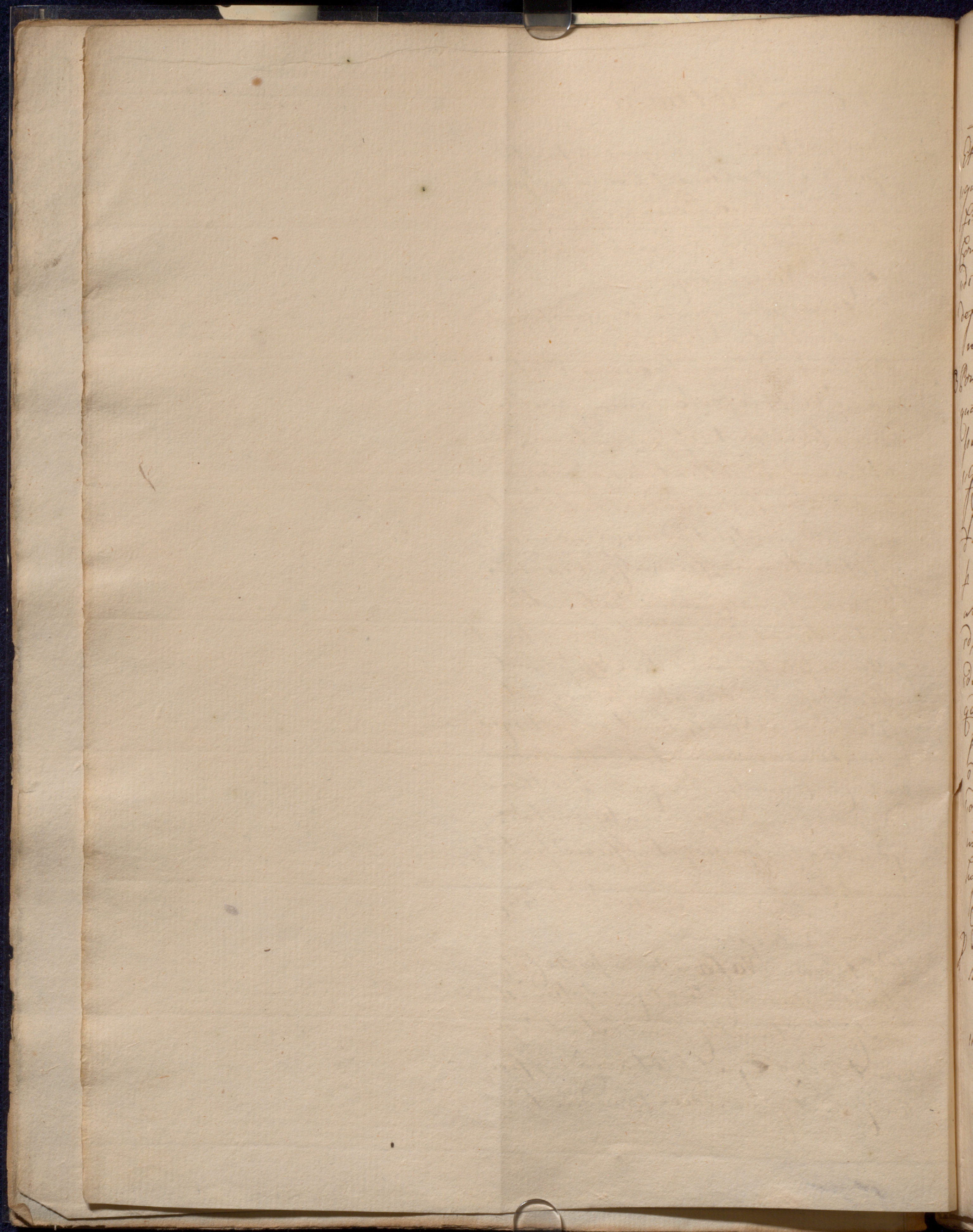
Medici faciunt duplicem Speciem Plethorae, 1. Unam ad vasa,
2. Alteram ad Vires.

1. Recte quidem dicitur ad Vasa, si sanguis in tantâ adest copiâ, ut in sano, et robusto, si vasa adeo multum, et extra mensuram sunt distenta, ut non sanguinem regere possint in suo motu, nec ferre nequeant mutationes absque morbis;

In Plethorâ ad Vasa homo est sanus robustusque, sanguis est bonus, sed copiâ nimiâ, ut Vasa non regere possint sanguinem, nec potest Corpus sic sustineri absque periculo.

De Plethorâ.

2. Dicitur ad Vires, si sanguis in tantâ copiâ non est, et obtinet hæc in corpore debili, non in sano, adeoque hic, si corpus consideratur ut sanum, non nimiâ copiâ afficitur ad Vires vasorum.
Plethora potest aquosa esse, modo copia peccet respectu Virium.
3. Possumus ad hanc speciem Plethoræ ad Vires referre eam, quam Medici appellant Apparentem Plethoram, si obtinet in corporibus sensibilibus, si vasa adeo sensilia et mobilia sunt, ut ad minimam re-sistentiam afficiantur, rumpantur, et spasmi producantur, hæc cum impatientiâ distentionis in solidis plerumque obtinet.
In omni plethorâ ad Vires possunt affectus spasmodici contemplari, ut plethora ad Vires, sunt robusti, qui ubi ad vasa laborant, a distentione vasorum afficiuntur; aliquando est Plethora ad Vires cum apparente juncta; ergo, quod utraque corpus possit afficere pathematibus ab
1 Extantione, et motu debili,
2. a spasmis.
Plethora ad Vasa in omni parte corporis non generatur, licet quis optimis cibis utatur, licet multum comedat, et digerat, non opus est, ut plethorâ afficiatur; sunt, qui modice comedunt,

De Plethorâ

Et tu magnam copiam sanguinis colli„
„gunt, ut simili modo aliqui obesi
fiunt, licetö multu sumant, et sic
contra: Prædispositiones sunt, et con„
„ditiones Physicæ, quænam sunt, vix
definire licet, possunt considerari, quæ
numerantur ab Auctore: ipse, Omnis causa, quæ multu laudabilis
Bonamq, aliquem bonam sibi copiam Chyli, et sanguinis efficit. B.
quotidie assumere, digerere optime in
primis viis, et optimum fieri san„
„guinem, si quotidie dexcernitur in eâ„
proportione, generatur ergo Plethora,
cum ista Eliminatio præcipue fit
per perspirationem, opus est, ut sanguis
attenuetur, ut copia possit evacuare
id, quod fit, ut actio vasorum major red„
„dita sit per exercitia, patet clare,
quod exercitium interminatum sit in
primas causas ad plethoram, huic
ô voluit Auctor perspirationem impe„
„ditam numerare in causas; sed
incommoda facit, generatur cum
sufficiente materie, ô preparatur ob
causas mutantes.

Prioribus positis, quod Plethora generetur, vis contractilis viscerum chylo„
si quis bene digerat, et assimilatio„ „poëorum magna,
„nem bonam faciat, viscera chylo„
„poëtica debent esse optime habere; vel et in corde, et arteriis
arteria debent esse robustæ; si lan„
„guor est corporis, venarum ut sanguis in
venis possit accumulari;

De Plethorâ.

Statutq. ex mox percipiat damnum, fit accumu„
„latio sanguinis major, differentia qties
e. qt. libram, ut ægrotet tu homo:
Fecit natura vasa laxiora, ut loc. p„
„berent humoribus: Potator aquæ mine„
„ralis haurit 5 lb; Omnis aqua e. primo
in arteriis, d. accumulatur in venis, idem
de Plethorâ verâ.

Laxior Venarum compages.

Si sanguinis missio fit, et instituitur corpus
bis simul in tantâ copiâ, ut corpus
inde debilitetur, vel fit adeo magnâ
copiâ, ut e. inde debilitatur, si demas
multum rubri sanguinis, debilitatur
corpus; V: S: privat corpus æquali por„
„tione omnium humorum: privat ergo corpus
rubris globulis, si pars globulorum ru„
„brorum sumitur, debilitatur actio arte„
„riarum, et e. facile intra breve tempus
restituitur; si qs purgat, et educit copiam
tenuium humorum, fatigatur primis viis, qm
qd debilitetur; observatum e, qd lib. san„
„guinis p. V: S: educta plus debili„
„tet corpus, qm lib. 10 tenuioris liquidi
p. purgantia. Quod nunc corpus p.
V: S: sanguinis largam, et frequentem
disponatur ad Cacochymiam, patet, qd
qdm impleti sunt laudabilibus hu„
„moribus: pro servari ab obesitate,
debet terminge ee, si nimis frequens
fit, disponitur ad hydropem; si porterus
fit nulla ratione, cur disponatur
corpus ad novam plethoram, d. obser„
„vatum fuit;

Consuetudo mittendi San„
„guinis.

De Plethorâ.

Sed dispositio corporis ad plethoram ad vires, id est situm utroque statu, mittat quis san-
guinem in copiâ magnâ, et ô fre-
quenti, dispositio corporis in plethoram ad vires apparentem; debent vasa assuescere stimulo, qui oritur a distentio-
ne; vasa nostra possunt assuescere, et de-
suescere stimulis; potest assuesci corpus ipsis venenis, modo incipiat parcâ co-
piâ, et sic tandem magis magisque.
Possumus facere, ne corpus stimulos ferre possit, quo modo fiant spasmo-
dici, si optimo, et sollicite administrum stimulus sentiat, si quis acido laborat sique vellet omni tempore origere face-
ret, ut ad levissimam acrimoniam in spasmos incideret.
Vasa debent distendi, distentio facit, ut minor sit contractio, ergo minor stimulus; ubi stimulus major est, et vasa sensilia, et fiunt contractiones uti in sanitate, si in plethorâ distendantur vasa paulo magis, et mobilia sunt, ma-
jor contractio fit, et sensibilia sunt, spasmi fiunt majores, tunc per V. S. in ple-
thoram induci potest, dispositio corporis ad pathemata, quae oriuntur in corpore valde sensili; h. e. quod facit dicere, debet quis assuescere V. S. ni; ipso removere stimulos, tandem nimis de-
bilito corpore, et inducto cachexiam, si haec nata est, et leucophlegmatia adest,

De Plethorâ.

Ut sanguis ruber vix ullam partem admittat, e Corp. impatiens distendi in vasis, sanguis tunc ē peccat, sed aqua, ergo licet educenda ē, adeo ut sint, in quibus omni mente V. S.nem instituenda ē; h. e. quod Auctor vocat Consuetudinem, hoc facit in Evacuatio qualiscunq. p. hæmorrhoides, Menarii hæmorrhagias, licet naturales sint hæ Evacuationes.

Jam supponit Corpus a nativitate adeo sensile, h. e. Corpus ē impatiens distendi, et hæc distensio qtidie augetur, tunc fit, ut tales, si V. S. appropinquat, et si hæc supprimitur p. quam causam, incommodo sentiant, et qdm Pathemata, quæ oriuntur a Circulatione inæquali; æquabilis ē Circulatio, ubi sangs eâ proportione deducitur ad omnes partes, quæ requirit ad Elasticitatem Vasorum in inæquali Circulatione sangs in majori copiâ defertur, qm fieri debet, habetur renixus Vasorum, oritur, si vasa in loco a quo angustentur, in hoc loco manet copia sanguis, et nascuntur eadem mala, aciis, quibus assuetis V. S.ni oppressis e sangs.

Causis recentioris annumerari licet exstirpatio Crurum, v. brachiorum, ubi sys̄tema Chylopoieticum idem manet, eadem copia sanguis, et Chyli fit, sed ō ē eadem quantitas partium, hinc sæpe hæmorrhagiæ fiunt in his hominibus.

De Plethorâ.

Graviditas linquq. Refertur.
Si nascuntur circa Ventriculum Obstructiones,
Spasmi Oriuntur.
In Senibus post Orivi plethora, si quis bene ap-
petit, et digerit, et Systema Vasorum Arctatum
e, hinc iis Senibus adeo Salutares et V: S: nes
et afficiuntur Saepe sine his Apoplexiâ; et
alias malis.
Pervenimus ad effectus plethorae: Effectus
Plethorae ad Vasa varii Generis Sunt; Con-
Siderantur ut tales;
1mo Qui producuntur a distentione vasorum;
Omnia possunt Considerari Symptomata
ut talia;
2do Quae pendent a Stagnatione; dantur;
3tio Quae pendent ab Irritatione.
Effectus duos priores a Stagnatione, et dis-
tentione Solâ consideravit Auctor, de
Reliquis non egit. Effectus hi Saepe obti-
nent in plethoricis, qui multum Se
movere debent, qui Calorem multum
ex morbus, exercitio, et medicamentis ex-
periuntur; hi effectus Sunt dilatatio-
nes Arteriarum; hae cum imprimis Ori-
antur in minimis Arteriis: Opinamur,
Corpus habere Vasa plena, ubi Sanguis ha-
bet in laxo Systemate Vasorum. Corpus in-
incipit Sic moveri, Venae comprimuntur, in
Venis locus non Reperitur Sanguine Expel-
lito a Corde in Arterias, hae Semina
quae debent contrahere,

De Plethorâ

Ubi sangs. ô subsistit in his, possit se fortius contrahere, expulsus sanguinem ô pot"-"sunt recipere Venae, nullus locus esse quin in minimis Arteriis, d in his differentia ē, sit, quae decurrunt p partes, ut Cutem, sit, quae decurrunt p molles, ut tunicam muscularem, ibi ergo Vascula maxime dilatabuntur, ergo hi effectus in Visceribus Oriuntur, unde in Cerebro, hepate, Liene mala ista, ut Vertigo, Sectomia, somno"-"lentia, insomnia, Epilepsia, Mania, a distentione Vasculorum Cerebri; haec Symptomata tolluntur V. S.ne, sub ex"-"ercitio in experiuntur Anxietates ho"-"mines, qa Sangs. accumulatur circa pulmones; dolores circa hypochondria, ob vasa in hepate obstructa.

Sunt itaq Vasa Lymphatica, quae sunt in"-"nora.

Oritur mutata secretio, turbatur secretio; 2plex ē Causa.

1mo distensio sola, unde dilatantur Vascula, et permittunt transire Crassa, hinc unctus Cruentus.

2da Causa dependet ab Irritatione, oritur suffocatio Circulationis ob resis"-"tentiam Cordis sinistri; dictum fuit, qd sangs. accumuletur in Arteriis mi"-"nimis, quo magis resistentia, eo ma"-"jor resistentia, unde resistentia tandem pervenit ad Cor, unde se respirare potens, stagnatio fit in Pulmonib., ut vix respirare possint;

De Plethorâ.

Vidi Casum singularem; homo aliquis valebat
Spatii intra breve tempus permetiri cursu,
præstabat, et adeo defatigatus erat, ut vix
respirare posset; metuebamus Apo-
plexiam, eramque adhuc Med: Stud:
applicuimus brachiis, et cruribus ligatu-
ras, quæ crescebant symptomata, in-
cedebat in Animi deliquium, Sanguis
in Copiâ delapsus fuisset ad Cerebrum nisi
mutatio facta fuisset.
Oritur Ruptura, ubi vasa sunt tenuia,
ut in Cerebro, inde Apoplexia; si pulmo
simul oppletus est, quod fit a Cursu
stagnatio Sanguinis in pulmonibus, ma-
gis metuenda est, si Sanguis retinetur
in pulmonibus, ut sub clamoribus, de
tibiâ, et aliis Musicis instrumentis
flant, sub vomitu quod retinetur in
pulmonibus, possunt oriri hæmor-
rhagiæ; et omnes hæmorrhagiæ hac de
Causâ oriuntur, et omnes spontaneæ
hæmorrhagiæ oriuntur a solâ disten-
sione Vasorum, a Plethorâ, sed et a
Spasmis, post inflammationes, si in-
trat vascula minima Sanguis.

Possunt effectus oriri a stagnatione,
si Corpus plethoricum vitam agit se-
dentariam, Corpora omnia, quæ
plethorâ ad vasa laborant, vasa
robusta habent, elatere, et tono
bene instructa, apparent boni humores,

De Plethorâ.

Tale Corpus, si ō continuat exercitia, si facit, ut consumat plethorâ, ir omisso exercitio, fit plethora, ut in militibus videmus, postquam seniores facti quietam agunt vitam, sed ō subsistere pōt vita actuosa, qu vasa perdant tonum, et destruatur ~~corp~~ sanitas, testantur idaves, quas si pingues facere volunt, apponunt cibum, et faciunt, ut noctu edant, apposita lampade, et intra 10 dies pinguescunt, si diutius manent, pinguedo avolat, fit id in hominibus, qd vasa, dum nimis distendit sanguis, turbentur, et turbent viscera; his turbatis, ō pōt bonus sanguis præparari, Cacochymia, et Cachexia tunc inducitur, hinc ō raro ē, qd Plethorici fiant hydropici, facilis ē stagnatio in vasis complicatissimis viscerum, ut inde obstructiones hepatis, Mesenterii fiant, unde varia symptomata, oritur et hoc, qd Cor, dum se evacuare nequit, stagnantem in suis antris acquirat sanguinem, qui coagulat, et fiunt Polypi.

Est et alia ratio, audivistis qd in Plethorâ adsit tanta copia, ut vasa ō possint subigere, si hoc ō fieri pōt, brevi oritur lentor, et glutinositas, hoc augetur quum vasa perdant suum tonum, unde laxitas, si hoc jungitur stagnationi, ea debet augeri, unde omnes isti effectus, ut a glutinoso spontaneo, ut Cachexia.

De Plethorâ.

Aliud quod fit; acres fiunt humores
stagnantes praesertim Lympha, ut Ex-
-stomatum promoveatur; ex hac Acrimo-
-niâ varia mala Cutanea, ut herpetes,
Scabies, Ulcera depascentia, pustula
Chronica, quae cum in puerperis obser-
-vamus Originem fere Omnia habent
ab humoribus stagnantibus; in puerpe-
-ris varia talia observantur; Amicus
mihi narravit, quod observavit in gra-
-vidis affectus in Capite cum Cuticulâ
Carnosâ, qui affectus sanatus fuit post puer-
-perium; memorant Medici Casus
Gravidarum, quae experiebantur pruritum
circa Orificium Vaginae, contagio ces-
-sante post puerperium; Ridley
exemplum habet, ubi dicit, se talem
sanasse Mercurio.
Hi sunt effectus a stagnatione solâ.
Sequuntur Effectus ab Irritatione:
Considerandum vasa ut Canales,
considerandum, quod sunt vasa Elastica,
sed et irritabilia; sunt irritabilia
vasa, possunt contractiones oriri, inde
angustantur vasa, et turbatur circulatio;
haec sunt frequentes in plethorâ.
Notamus vasa varia sunt, sic varii sunt
effectus, qui inde oriuntur; possunt
oriri mutationes secretionum; si
vasa nimis distendantur, admittunt
globulos majores, quam vehere pos-
-sunt, et fit, ut se spasmodice contrahant,

De Plethorâ.

Si in Visceribus secretoriis, et excretoriis fit,
fiunt turbae, et imminuitur secretio; tales
observantur in plethoricis, adscribunt
compressioni Vasorum, dicunt, quod Vasa disten-
-dantur nimium; Sed vix hoc admitti potest in
plethoricis, una cum tali despectione oritur
siccitas, quae docet, ultima esse obstructa,
quae symptomata cessant V. S.ne; In femi-
-nis observatur de hac causa menstruorum
suppressio ~~ex plethora irritante~~
~~Vesica~~ oritur Urinae suppressio; ex sola constric-
-tione irritantur Vasa, pressio minuitur,
vascula deplentur, et sese laxant, relaxa-
-ta transmittunt humores secernendos,
et excernendos; hinc per Urinam secernuntur,
et redduntur, et per alia.

Sanguis, qui irritat, non solum hoc producit, sed et
alias, ipse turbatur in cursu in Visceribus
abdominalibus, in his stagnans varia pa-
-themata efficit; inde fiunt haemorrhoi-
-giae, sic ibi evacuatur, tollitur plethora
in Vasis abdominalibus, sed si non inve-
-nit exitum, oritur constrictio, et facit, ut
debeat regurgitare modo versus hanc, modo
versus illam partem; inde angustiae,
communicantur spatium cum aliis partibus,
unde Vomitus; Observavi vomitum matu-
-tinum, opponebam varia medicamenta
sine fructu, nisi sanguinem, mox sana-
-tus fuit homo, a Dictinalis idem
vertus per V. S.nem sanatus fuit.

Sic flatus possunt fieri, alvi siccitas, af-
-fectio hypochondriaca:

De Plethorâ.

Sanguis potest pelli versus vasa lienalia, ad renalia, unde nictus, fluentus; potest imo pelli ad cerebrum, unde scintillationes, cephalalgia, vertigines, quae symptomata, ita malle adscribuntur nervis debilitatis; potest accumulari in pulmonibus, unde asthma sanguineum, respiratio difficilis; et haec sunt primaria symptomata.

2do Nunc de Plethorâ ad vires.

Diximus, quinam sint dispositi ad plethoram ad vasa, qui non laborant, et robusta habent viscera chylopoietica in plethoram ad vires, pectores sunt, qui habent systema vasorum valde irritabile, tales dispositiones nascuntur in nobis, ut per haereditariam dispositionem homines sint ad vires plethorici; tales sunt, qui declinationem habent ad haemorrhagias spontaneas; omnis homo talem dispositionem habent, et illigi potest, observatio Sanctorii, dicentis, quod corpora virorum sana, et moderato victu utentia sint ponderosiora quolibet mense, et redeant ad pondus intra mensis, ut mulieres.

Feminae plethoram tollunt omni mense, relevatur haec per menstrua; fit spasmus, et irritat ille vasa; in viris quando tale fit per haemorrhoides, vel haemorrhagias narium, et contingit spasmis, si tales non fiunt excretiones, fit extensio, et febris; haec facit, ut sequatur crisis, id est, solvatur sanguis ruber in minores globulos, qui evacuantur cum sudore, et urinâ. Unde patet, omnes habere aliquâ vasorum impatientiâ ad distentionem;

De Plethorâ.

Si haec major e, q ad vires e debilitas, haec juncta e cum ista plethorâ apparente, ut Etmullerus dicit, ubi dicit, ee omnia spas,,
,,modica, adeoque quae sibi junctam habent plethoram; Si talis dispositio n e he,,
,,reditaria, qtrahitur saepe p crebras evacu,,
,,ationes, v artificiales, v naturales, ut p haemorrhagias narium, uteri, v haemorrhoi,,
,,dum; hominibus his tamdiu vasa debues,,
,,cunt isti distentioni, ut ex plicentur, quo frequentiores fuerint evacuationes, eo major sensilitas virium; vide Exemplum monachae quaedam assueta erat V. S. bis in anno, mittebatur justa quantitas sanguinis; Saliva ligatura p noctem debi,,
,,lis erat facta, antequam restituebatur, post incommoda sentiit; ut si venas premeret subcutaneas, mox sentiebat ... hystericum, potuerat ... tole,,
,,rare plethoram.

Effectus ex hac pendentes, sunt 2plices.

1mus qui pendet a minori subductione humorum; vasa sunt debilia, adeoque iidem effectus ac in stagnatione, conveniunt cum illis, quos memoravi:

2do effectus hi sunt irrui, ut secretiones turbatae: hi Effectus oriuntur tunc, q tempus evacuationis adest; Femina, quae menstrua habet obstructa, bene se habet p 3 septimanas an,,
,,te paroxysmum in paroxysmo male se habet, varias sentit angustias, nulla fit Evacuatio, tum post con,,
,,fectum tempus cessant Symptomata,

De Plethorâ.

Inde illi, qui V. S.nis sunt assueti, cum in-
"stat tempus, gravitatem sentiunt, ver-
"tigines, compressiones, alia signa, quae
omnia cessant, V. S.ne instituta; sunt
hae causae compressores, quo sentiliora
sunt corpora: Vide Stumllerii Catha-
"logiâ de Plethorâ; Videbat Stahlius, quod
omnium symptomatum causae erant
spasmodicae, quod haemorrhagiae spontaneae
saepe levamen afferant in iis; ergo dixit,
Natura expellit superfluum, minuit
plethoram, et plethora est causa om-
"nium affectuum; sed in hoc erravit,
hinc causa omnium effectuum posuit in plethorâ.

1 Cognoscitur plethora ad vasa
1mo ex turgescentiâ venarum status corporis;
2do Ex rubedine faciei ex progressu cantis,
si quis corpus non bene exercuit, sed
otium degit;
3tio Si accedat molestia ad illa, quae
paulo magis irritant sanguinem,
nullum dubium est;
4to Si habitus gracilior est, eo magis cogi-
"tandum de Plethorâ.
In obesis est minor copia.

2. Plethora ad vires cognoscitur ex subjecti
dispositione ad plethoram, et ex cau-
"sis praegressis; si homo, qui a 14 anno ob-
"noxius fuerit haemorrhagiae narium, et
alias evacuationes vasorum vix ferre pos-
"set, et patitur distentionem vasorum; si
hae evacuationes non procedunt, angus-
"tiae pectoris, praecordiorum, et capitis dolor
habentur, cogitandum utique est de Plethorâ,
si majores evacuationes praessi sunt.

De Plethorâ.

Pergamus ad Curationem utriusque Plethorae. Curatio.

Curatio instituitur

1mo missu Sanguinis. Est praestantissimum remedium; peccant distentione vasa, unde illa symptomata, nimia disten-
-sio facit, ut stagnent humores. Spasmi [illegible] oriuntur, Sanguine misso, illa distentio aufertur, et causa symptomatum aufertur; V. S. autem disponit ad novam plethoram, saepe tollit, et disponit magis, in frequentes V. S.nes non sunt fiendae, ut superent istam dispositio-
2do -nem; et praescribenda sunt Exercitia, ut consumtio fiat, Sanguis sic minus gene-
-ratur.

3tio Diaeta sit parca, sic possumus quidem praecavere, interim non, si quaeque dum hisce praeceptis auscultari volunt aegroti, qui lautis cibis, et otiosae vitae assueti sunt, si se velint se exercere, aliquid tunc aliquid dandum est necessitati; V. S. licet disponat, debet tamen iterari, adeoque repetenda est; tunc regulae quaedam observantur; si ergo necessitas est, aegro debet aperiri Vena circa aequinoctium, sed ex quo Natura [illegible] sentire incipit incommoda, et spasmos producit. Si homines incommoda habent, sed non urgentia symptomata, possunt tunc institui circa aequinoctium, suadent hanc circa aequinoctium verni; calor sanguinem et liquidos extendit, adeoque ab illo metuenda sunt symptomata, pe-
-ricula metuenda sunt, circa tempus vernale actuosa fit natura, inspe ac-
-tiones vasorum animantur, et fiunt vasa fortiora; ergo majora pericula metuenda.

De Plethorâ.

~~Ergo ergo ergo prae cla reetuenda fuit~~ Circa tempus aequinoctii Autumnalis frequentio-res sunt mutationes tempestatis, adeoque ab hac Causâ metuenda ē transpiratio impedita; hinc morbi, qui periculosiores sunt in plethoricis, quam dispositionem tolling V: S:ne, quod ō tam periculosa ē. Si Contra homines statutis temporibus, vi cestis vehementia Symptomata patiuntur, ō expectandum ē tempus Vernum sed Cum necessitas postulat: Notandum ē, qd Copia sanguinis emittendi parca de-beat ee, ut possit tollere Symptoma-ta, a nimiâ distentione orta; sufficit evacuare ad ℥vi, p ratione Circumstan-tiae, ne magis disponatur ad Plethoram ad Vires.

3tio Si obstructiones mensium, aut haemor-rhoidum Causae sunt, debent restitui, Ubi assueta ē Corpus Certa evacuatio, tunc, medici ō ē venam secare, et sic supplere illam evacuationem; Feminae, quibus menstrua sunt ob-structa, si mittas omni mense sanguinem, incidunt in Leucophleg-matiam; novi Feminam, quae Obstructione menstruorum laborabat, Cui ergo missus fuit sanguis, incidit in hydropem, et licet hydrops adeet, eadem aderant Symptomata; Ratio facilis ē, ubi Femina Ordinario tempore patitur fluxus, ō poterit impediri, qn Certo die erumpat sanguis; Ergo ō fuit Copia sanguinis, sed Con-suetudo; Ergo ō possumus substi-tuere evacuationes artificiales sine detrimento sanitatis.

De Plethorâ

Haemorrhoides non debent supprimi, sine magno periculo sistendis, qui assueti sunt; si possemus supplere per V. S.nem, nullum esset periculum, sed Observationes docent Contrarium.
Si orta fuerit ob hanc Causam plethora, debemus Sanguinem mittere, sed et debemus revocare excretiones naturales, et tollere dispositionem, quae tales morbos posset efficere, et non semper in nostrâ potestate est, infiniti morbi Chronici inde initium capiunt.

In Plethorâ ad Vires non debet Vena secari ad minimam Causam, et Spasmi Subigendi per Antispasmodica, ubi Corpus sentit lassitudinem ex distensione Vasorum, maxima sentit incommoda, sed non instituenda est V. S. magis dependent a stimulis, ea Symptomata, quae oriuntur ex tali distensione vasorum, ad Vires non sunt nisi spasmodica, et quae nocent, ad Vasa hic nulla metuenda sunt, adeoque respiciendum ad spasmos, per quos ~~…~~ animadvertuntur per Plethora ad Vires, Ergo Antispasmodica adhibenda; quando ~~…~~ fere scopum obtinemus, quando non, si non succedit per haec medicamenta, debet parca V. S. institui.
Sed notandum est, quod in iis hominibus alvus sit aperta tenenda, ne ab obstructâ alvo spasmi generentur, quia Causae sunt aliorum spasmorum a distensione nimiâ, hoc in patebit in Capite de vitiis principii moventis; patebit, quod si Corpus dispositum est ad spasmos, si levis Causa accedat, non solum spasmi ab hac Causâ pendentes, sed et ab aliis Causis producantur, si terrores, et animi moerores adsunt, sedandi sunt hi, et Diaphoresis instituenda.

De Plethorâ

Sunt quaedam Corpora, in quibus plethorae ad
Vires tam magnae fuerint, ut Corpus Leuco,,
,,phlegmaticum, et Cachecticum factum fue,,
,,rit, Sanguis ruber non peccat, sed lympha;
tali in Casu purgantia solum efficient
quae ~~lympha~~ V. S.; et sunt praeferenda pur,,
,,gantia blanda, Antiphlogistica.
Insecuras evacuationes voco, quae fiunt ex
Ventriculo, pulmonibus; laedere possunt,
quod ulcus posset sequi.
Securae vocari possunt ex Nare, Utero, ano.
Cum nunc Corpus plethorâ ad Vires laborans
habeat, quod obnoxium sit insecuris, ut
Haemoptoi, vomitui cruento, ibi ad celerissima
incommoda debet V. S. adhiberi: si talia
Corpora Cacochymiam, et Cachexiam contra,,
,,xerint, purgantia locum habent: si
ex stagnatione nata fuit Cachexia V. S.
conducit, in principio Cacochymiam V. Sectione
aggredi debet Medicus, postea purgantia,
quae Remedia iterum non valde calida esse de,,
,,bent, nec Aromatica, stimulos nimis,
et spasmos producunt: Sic in Casibus stagna
aquae, evacuanda est per purgantia blanda;
si gluten, et lentor, ea incidenda sunt per
Salia blanda, myrrham, et extracta; ro,,
,,borandum Corpus per Corticem Peruvianum; ro,,
,,borandum est, sed non calor inducendus; Martia,,
,,lia conducunt, si Corpus ferre potest talia,
quum Martialia ~~a~~ conducunt, roborant, Hypocha,,
,,lia faciunt, et Orgasmum movent in
humoribus; aquae Minerales huic
Corpori satisfaciunt, diluunt, roborant,
acria ~~illaqueant~~ eliminunt.

De Plethorâ

Si iuvenis subjectus, quod vult obedire Medico,
persuaseq V. S.nem sensim omittere, et mi„
„nuere, non subito sed sensim, quoad numerum
et copiam; hoc jubet Auctor, sed non sequi
persuasus, nisi sub eâ conditione.
V. S.nes quas Helmontius adeo damnavit, non
sunt proferendae, relinquunt vasa, et
tollunt sanguinem rubrum.
Purgantia locum inveniunt in Pletho„
„ricis ad vires, si ad cachexiam deducti sunt
corpus.
Imprimis debemus abstinere ab Aloëticis,
quia stimulant vasa, et organa condu„
„cunt; utendum potius e Mannâ, pulpâ
tamarindorum, cremore tartari, sale Eb„
„shamensi, capiantur haec per 3 septimanas.
Quantum haec valeant, vidi, Erat vir Pletho„
„ricus, qui ubi majorem sanguinis copiam
collegerat, vertiginem patiebatur. Medicus
praescripsit V. S.nem, se melius habuit, sed
quid postea? Infusum adhibuit herbarum sti„
„mulantium, sibi se volebat opponere
nervis, hoc contra organa cedebant, sanguis
mitti debebat, debilitabatur adeo, ut
in Leucophlegmatiam incidat, vocor
ad illum, mitto sanguinem, et auctor fui,
ut quotidie assumeret cremorem Tartari
inde potuit aliis hoc factum fuit per 10 an„
„nos et adhuc sanus.
In Plethorâ ad vasa, illa, quae acidam
indolem habent, et globulos rubros
dissolvunt, si in copiâ assumantur,
diarrhoeam inducunt.
Ubi V. S. sustulit noxam praesentem quam
intulit Plethora, tum per Antispasmodi„
„ca turbae in quietem redactae sunt,

De Plethorâ.

Non quiescere debet Medicus, & oportet, ut corrigat dispositionem, quae est in solidis, quâ fit, ut sit impotentia diu, & sensationem illam minuit, quae dispositio prosert, quodiutius durat morbus; quaenam sint Remedia, recen„ „seo illam capite de haemorrhagiis, & has considerabo ut Plethora effectus.

Commendat Auctor Exercitia, et Cibos Acriores.

De exercitiis non est dubium, laborant, sensibilita„ „tem minuunt, et faciunt, ut plus san„ „guis consumatur.

Cibi acriores ad frequentem Constrictionem faciunt, irritant vasa, et sic augent actionem vasorum in humores, et sic obti„ „netur, quod fit per exercitia: Vera haec essent, si solida nostra in Plethorâ non essent sen„ „silia, si non haberent sensilitatem mor„ „bosam, ut ad stimulos irritarent contrac„ „tiones Ordinarias, Regulares; si hoc fit modo, Vera dicit Auctor, sed deficit requisitum, Obtinet sensilitas morbosa, et haec facit, ut fiant contractiones morbosae; acria irritant vasa, spasmos faciunt, qui stimulum sanguini provocant.

Commendandi sunt potius cibi blandi, defendentes solida contra Acrimoniam, et restituentes humores; talia sunt lac, et ex lacte praeparata Omnia, conveni„ „unt haec ideo, quia, quando solida nimis sen„ „silia sunt, patet, quod sentiendum sit de V. S.ne, quae Cautelae Gratiâ a multis instituitur.

Dicunt homines, circa aequinoctium convenire V. S.nes, Regula haec non Universalis est,

De Plethorâ.

Patet hoc ex antecedentibus, in quibus casibus valet, in quibus non. Convenit hominibus, qui ad plethoram dispositi sunt, et se exercere volunt; tum enim multa mala metuenda sunt a tali Plethorâ; convenit et in corporibus sensibilibus, et proclivibus ad Plethoram adtives, licet in his melius sit exspectare, donec adsint molestiae: Conveniunt venae sectiones his qui haemorrhagias Narium, et Haemoptoen patiuntur, praesertim his convenit venae sectio si ex pulmone, vel ventriculo provenit, tunc melius est instituere venae sectionem ante paroxysmum, si praesens est malum vix convenit.

Convenit venae sectio in senibus, quibus vasa rigescere incipiunt, si simul bene appetunt, et concoquunt, et adepti sunt tantam rigiditatem, ut non bene procedat sanguificatio, minuitur vis, sed generatur eadem copia.

Convenit foeminis sanis, robustis, vitam sedentariam post 50 annum agentibus; his enim plethora nascitur si non mittant sanguinem, eidem sunt metuendi effectus, et si subito subsisterunt menses, aut copiosa evacuatio praecesserit.

Conveniunt etiam venae sectiones in quibusdam podagricis: Veteres jam distinxerunt in Podagram calidam, et frigidam, calida a bile, frigida a pituitâ ortum ducebant, licet erraverint in causâ, rem viderunt; ii sunt homines calidiori temperie adsueti Narium Haemorrhagiis; sunt juvenes, qui multum boni sanguinis generant, sed vasa impatientia distentioni habent,

De Plethorâ

His circa ann. 40 solent in genere hæmorrhoi-
des, hæ si rite procedant, liberi sunt ab
aliis incommodis, si non rite fluunt, sæpe
morbi fiunt, ut Arthritis, Podagra,
e qsentq, et nexq ei hæc.
An theoretice explicari possit, nescio; observa-
vit hoc Stahlius, confirmavit Hoffmannus, et
experientia ulterius docet, in ejusmodi ægro-
tis obtinet calida podagra, quæ respuit
calida Aromata, quæ vulgo commendantur.
Vidi homines calidæ temperiei, vividi in-
genii, a juventute ad 30 annum assuetos
narium hæmorrhagiis; auctor fui, ut ab-
stinerent a Vino, nec biberent nil nisi
aquam, simulque abstinerent ab acrioribus,
et Aromaticis; prædixi, illos circa 40 annum
laboraturos esse podagrâ, vel Arthritide,
laboraverunt 40 anno utroque malo; et
hæmorrhoidibus laborantem novi, qui ab-
stinebat ab omni cibo acriori, et non sume-
bat nisi jusculum avenaceum, si aliis ute-
batur, noctem inquietam habuit, huic
sub primo paroxysmo podagræ præscribeba-
tur pulvis adeo quitq ex Radicibus Aristo-
lochiæ Rotundæ, Chamædryos, Chamæ-
pityos, et Gentianæ, sumebat æger hujus
pulveris ℨiß, monstrabat mihi, dixi,
me non suadere, utebatur tamen, quia Sydenha-
mus laudaverat, sed vix 14 dies elapsi
erant, quum artuosus erat sanguis, tunc
abstinere debuit.

De Plethora.

Aliquando V: S:nes instituendae sunt, ut
ex Hoffmanno videre est, non debet talis
Cachectrex esse, hinc absque dubio est, quod in
Germania tam laudata fuerit scarifica„
„tio juxta malleolos, sed non semper va„
„let in frigida Podagra, quum debili„
„tat, et in acidis scelivbus nocet; novi
talem debilissimum, omnia acido respe„
„cta habentem, pallentem, qui sin„
„gulis annis podagra corripitur, non conveniunt
ei V: S:, sed illa calidiora, quae robo„
„rant; non suadendae sunt V: S:nes an„
„nuae hominibus istis, licet robustis,
si vitam satis exercent, ut rustici, ar„
„tifices, his reddo plethoram ad vires
per V: S:nem, et facio, ut vasa talem
rigiditatem acquirant, et reddo
corpora muliebria; nec in aetate ni„
„mis juvenili, dispono corpus semper ad
talem plethoram, corpus assuescit tali
V: S:ni.
Patet, quod Gravidis conveniat repetita
V: S:; sunt Feminae omnes disposita
ad evacuandum sanguinem, i. e., habent
omnes vasa distentioni impatien„
„tia, si Gravidae sunt, cessat illa eva„
„cuatio, ubi sanguis stimulat, et na„
„tura non producit evacuationem uteri„
„nam; hinc capiuntur oppressionibus, oriuntur
vomitus nausea; his conveniunt V: S:nes,
ut praecaveamus spasmodicos morbos, qui
determinare possunt sanguinem ad viscera abdominalia;

De Plethorâ.

Patet quonam tempore, ûpe a prioribus
mentibus apparet, cur saepe abortum
passae, rursus abortent; fit, quod uterus se
contrahit spasmodice, et comprimit pla„
„centam, quum stagnat sanguis, communi„
„cantur convulsiones cum Utero; contraxerint
huic tempore se solida; talis abortus non
melius praecavetur, quam tempestivâ V:
S:ne; primae viae debent servari purae,
alvus laxa; si alvus non laxa sit, spasmi se
communicant cum reliquis; ~~[illegible]~~
huic ad praecavendum abortum laxantia te„
„nuissima, blandissima conveniunt; non de„
„bent fortiora esse, nec Aloëtica, nec
eo tempore dari, quando molimina spasmorum
adsunt; tali in casu conducunt clys„
„mata, ut sopiantur convulsiones.

Collegium Casuale Medicum Die Jovis 18. 7bris. 1755.

Casus 1.

solamen: in sinistro hypochondrio, qui se expandit ad dextrum

Foemina laborans dolore pectoris, jam ab hinc 3bus cardialgia, et acrimonia acida adest.

annis, adhuc menstruat, quotidie bis de die alvum reddit, faeces sunt putridae, vehementer vomit et siticulosa est, nunc friget, nunc iterum calet.

In morbo distinguenda est causa formalis a materiali; ex genere symptomatum ergo pendet causa materiali.

Videtur hic causa in casu nostro esse statim oriunda a spasmis, quando dicit se iam calere, iam frigere pendet a spasmodicis affectionibus, idemque ut in calore et frigore febrili. Omnia haec symptomata videntur posse auferri, si modo ablata sit causa materialis. Quaestio hic maxima est de causa materiali; in hac aegrota signa colluviei sordidae adsunt, adeoque quando diarrhoea. 1ma indicat est, ut expellatur colluvies sordium, non debent exhiberi purgantia valida, quia una vice non eliminantur, utique est dare eccoprotica, his iungi possunt digestiva, saponacea, salia, extracta, si ventriculus laxus est, unguenta laxans blande.
2da indicatio est, ut roboretur corpus, a spasmis debilitatum.

Vpravam sanguinis qualitatem, et dicebant salutares esse haec evacua-tiones; Res autem tota sese sic habet.

℞: Electuar: Cholag:
mann: Elect: aa ℥vi
Fel: Senn: m: ℥iß
Laud: liquid: Syden: gt: XVI.
Syrup: Rebar: Solut: q: s:
Capiat cochlea tres q̃tidie, donec purget.

Casus 2.

Puer ex Casu tumorem durum in podice acquisivit, forte Cum hic Vas ruptum impossibile ē, debebit absq. dubio aperiri, vellem maturare materiem appositis Cataplasmatib: incedere ḡ poē.

Casus 2

Puerpera quae ab hinc tribus hebdomadibus partu mortuo in lucem edidit, ante partum obnoxia erat haemorrhoidibus, et stricta alvo, item dolorib in latere dextro, Cui impositum ē Empl: et Cumino, inde levamen, faeces quae nunc excernit sunt vehementer foetidae, febris adē cum frigore incipiens, et desinens in sudores. quotidiani, et quidem hic dodie

Febres symptomaticae possunt eē intermittentes, ḡ semper possunt tractari Cortice peruviano: hic vires satis quam stare possent tolli, ḡ hic adē saburra cordis, quae tolli debet. urina cocta appellari potest, talis saepius observatur in febrib intermittentibus.

Febris lactea degenerata in quotidianam symptomaticam.

De Hæmorrhagiis in Genere.

Doctrina de principio activo, et de Hæmorrhagiis principii præbent quidem initium multorum morborum; prudentia enim summa requiritur in curatione, quia non sufficit suppressio; nam dispositio illa nihilominus in corpore relinquitur, quæ dispositio tolli debet.

Hæmorrhagiæ dividi possunt in
I Violentas, vel passivas, et in
II Spontaneas, vel activas

I Violentas voco, quæ vulnera sequuntur, et eas, quæ a causis externis violentis oriuntur.

II Spontaneas voco, quæ a naturâ ipsâ producuntur, et hæc determinatio producitur denique in solidis, quibus fit, ut sanguis ad hanc, vel illam partem majori copiâ fluat, vasa distendat, et a distentione rupturæ fiant.

Tantum nunc agam de veris hæmorrhagiis spontaneis, quæ a Sthalianis vocantur activæ; credunt Sthaliani, excitari has ab animâ præmeditato consilio ad expellendam nimiam copiam, vel pravam sanguinis qualitatem, et dicebant salutares esse has evacuationes; res autem ita sese non habet.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Non semp. hæmorrhagia fit a plethorâ, Causæ
qtenq vasa inde distenduntur æquabiliter,
et debiliora rumpuntur. Sed ordinario
plethora sola æqualiter premens non suf„
„ficit, sed Causis Occasionalib. adjuvatur,
v. sola distendit vasa, tunc producit spas„
„mum, et fit congestio ad partes vicinas,
et ab his vasa dilatantur, et rumpuntur;
sic plethora quidem hæmorrhagias produ„
„cere potest, sed prius producit spasmum, et
singularem plethoram in peculiari
parte propter congestionem. Quod
res ita sese habeat, docent symptoma„
„ta spasmodica, quæ hæmorrhagiam
antecedunt, et comitantur; uti sunt
Constrictio Corporis, alvus sicca, frigus,
Urina tenuis, perspiratio imminuta,
abdomen flatibus scatens; dein acce„
„dit febricula. De istâ febriculâ
recentiores notant, quod habeat typum
tertianæ duplicis, egregie observant Cor„
„ticis Peruviani usum. Dein alia acce„
„dunt, quæ clare demonstrant, accu„
„mulari sanguinem in parte; hoc ergo
docent Observationes, et Circumstantiæ
singulares, sc. Infans 3 mensium corripitur
hæmorrhagia narium, aurium, Cessatura„
„q 3tio die paroxysmi, sudat totum
Caput, brachia, digiti sanguine tan„
„ta quantitate, ut guttæ manus
resperserent, 6to die ex Capite impetu
prosilit sanguis, 3bus elapsis diebus,
moritur ex amisso sanguine.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Rogo immo, unde plethora in tantum tene,,
,,scens fit, et cur post hæmorrhagi,,
,,am statim quamprimum sublata plethora,,
,,râ, non cessant hæmorrhagiæ?

Dein alia est Observatio: Vir 43 Annor,
dolorem sentit in brachio cum rubore,
et in indice manus macula apparet a
digito impresso, aperta maculâ, profluit
sanguis per 24 horas, incidit in Animi
Deliquium, et sistitur hæmorrhagia,
dein post 12 Annos insultus talis fuit, si
compescebatur fluxus, magnus dolor oriebatur,
sisti non poterat compressio, tandem moritur
exsanguis. Clariss: J: Vander Wiel
Tom: 1. memorat Caz: sc. femina sub
fluxu menstruo ira accebatur, et mox fiebat
eruptio sanguinis ex papillis mam,,
,,mar.

A Subjecta talis hæmorrhagiis obnoxia sunt,

1mo Homines, qui ~~habent~~ talem disposi,,
,,tionem a nativitate jam habent,
hoc docent Casus Infantum, sunt inte,,
,,græ familiæ, ubi hæreditarii
sunt affecti.

2do Omnes illi, qui fatu contraxerunt
sibi plethoram ad vires.

3tio Corpora, quæ semel passa sunt hæ,,
,,morrhagiam violentam, contiatu,,
,,ra his assuescat.

4to Corpora, quæ viscerum Obstructiones
insignes habent.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

B Loca, in quibus fiunt hæmorrhagiæ,
Sunt. α Nares,
β Pulmones,
γ Ventriculus,
δ Renes,
ε Venæ hæmorrhoidales, in feminis
ζ Uterus,
η Cerebrum, in quo producitur apoplexia,
quia sanguis exire nequit.
θ Tandem locus corporis quicunque
magis, vel minus.

III Ratione locorum dividuntur Hæmorrhagiæ
in a. Securas, et
b. Insecuras.
a Securæ sunt, quæ fiunt
\+ ad Nares,
\++ ad Uterum, vel
+++ ad Venam hæmorrhoi-
-dalem.
b. Insecuræ sunt, quæ fiunt
× in pulmonibus,
\++ in renibus,
+++ in cerebro.

IV. Aliæ hæmorrhagiæ sunt
a Criticæ, aliæ
b Chronicæ, aliæ
c Symptomaticæ.
a Criticæ sunt, quæ in fine acutorum
morborum contingunt, fiunt hæ per
congestiones, uti docent Rubor Ge-
-narum, Scintillæ Oculi.
b His jungi possunt Chronicæ, quæ
circa periodice redeunt, hinc vo-
-cantur Statæ, vel certis temporibus redeunt, et tunc vocantur Vagæ.
Sed hæ in plerisque habent intervalla, et cum paroxysmis incidunt.

De Haemorrhagiis Spontaneis.

c His jungi possunt symptoma-tica, quae in febribus exan-themaetricis malignis oriuntur. In his accusatur vulgo acrimo-nia maligna, quae suâ ad-mixtione dissolvit sangui-nem. Sed hoc non credo; credo potius quod praeexistentes oscil-lationes, quae talem san-guinis dissolutionem producunt, et fiunt congestiones; hoc docetur usu corticis Peruviani in his casibus.

Prognosis.

1. Haemorrhagiae insecurae aegros ma-jori periculo exponunt, quam securae.

2do Haemorrhagiae frequentes in junioribus varia mala spasmodica protegiunt, et vitam brevem; sic plures casus hoc probant, E. G.

- Puella 2do aetatis anno haemorrhagi-am patitur ex utero, per 4 annos durat, tandem in Epilepsiam incidit, et moritur.

= Alia puella 9no aetatis anno patitur fluxum uterinum, postea apoplec-tica fiebat, et brevi tempore moritur.

3tio Haemorrhagiae ante ordinarium aetatis annum cessantes producunt

- ordinarios effectus, et
= alios circa illas partes,

ad quas ferri solebat sanguis.

4to Omnes haemorrhagiae refractariae, seu usque recrudescentes mali ominis sunt, et indicant obstructiones, et scirrhos viscerum.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

5to hæmorrhagiæ [redacted] licet minimæ, sibi Relictæ, donec sponte cessat impetus, non tam facile effectus hydropicos relinquunt, quam vi adstringentibus suppressæ fuerunt.

6to Hæmorrhagias, quasi Criticas, licet impetuosiores, Repente Cohibitas, facile anxietates, Spasmi excipiunt.

7mo Quo frequentiores, et impetuosiores, eo magis ad Recidivam disponunt.

8vo Tandem Cachexiam, hydropem, inducunt, licet Cessent hæmorrhagiæ.

Dragnetis

Signa instantis hæmorrhagiæ sunt sequentia; habitus externus extenuatus, frigus occupat partes, pallent homines, ut in febribus intermittentibus, ratio clara est, congeritur sanguis versus interiora, lente adjungunt Spasmi, faciuntque congestionem, urina, et fæces minus excernuntur, perspirant minus, urina supprimitur vel est pallida, alvus est semper adstricta, et turbata propter diarrhoeam, novi viros, qui, si hæmorrhoides insistunt, experiuntur alvi liquidiorem cum flatibus, venarum inflatio, et pulsatio arteriarum ubique observatur; si fit congestio pulmonum non observari potest, si ex naribus, potest observari, pulsant arteriæ in tempore, tument fauces, anxii sunt homines, suspiria sæpe edunt, somnus irrequietus, in locis variis molestiæ sunt ictus, si narium, adsunt scintillæ oculi, grave est caput, dolor capitis, siccæ sunt nares; si congeritur in pulmonibus, alia observantur, et respirro.

De Haemorrhagiis Spontaneis.

Haec signa plerumque obtinent, licet in dicta"
"citi fiat haemorrhagia, et in aliquo
gradu obtinent.
Constrictio vero adeo exigua est, ut observ"
"vetur saepe, novi hominem, qui olim
Colica Pictorum laborabat, qui hyeme
gravitatem sentiebat in abdomine
cum alvi adstrictione, aderat color flavus
oculorum, et faciei, rigor est spasmi, obser"
"vabat, quod cerumen auris deperiret,
nulla excretio, sub axillis, et digitis pedum
perspiratio procedebat.

Pergo ad Curationem, quae duplex est, sc.
I Sub Paroxysmo, et
II Extra Paroxysmum
I Sub Paroxysmo, si haemorrhagia est
nimia, sequentes valent indica"
"tiones; 1mo ut sanguinis derivatio
tollatur per frigida, stiptica,
et pulsus plenitudine;
2do ut congestio tollatur, et
restituatur sanguinis cir"
"culus
3tio ut fiat revulsio per V. S. nem
4to ut valores appetatur ma"
"neant, si necesse est; et
5to ut constringatur.
Si eruptio sanguinis fit ex loco securo,
et haemorrhagia non nimia sit, nil
agendum est, quam quies, et abstinentia
a calefacientibus, imprimis tem"
"pore critico, et liberatur corpus a
stimulo, pellitur aliter ad alia loca,
ubi plus mali efficere potest.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Si nimia e Spes grenire V: S: sc. hæmorrhagia si obtineat cum calore, æstu, quando, paroxys-mus iste multum habet commune cum febrili, obtinetque species febriculæ, sanguis quan-do effluit cum æstu, ac si in tali esset, are-facta, obtinet talis status, qui gravent cum statu, in quo e corpus sub calore febris intermittentis, quando manent val-de constricta vasa, sanguis fertur ad interiora, pulsus minor, frigent externa, ut in primo stadio febris intermittentis, hic status e periculosus, in eo statu, quo calet corpus, læsus ideo, V: S: nes conducere possunt, quod re-vulsio locum habeat, certum e, licet non semper obtineamus finem, hoc testatur exemplum hominis, in quo effluit sanguis ex planta pedis, et non sisti potuerat, V: S: in brachio fuit facta, et determinatus e sanguis omnis versus novum vulnus, similes plures habentur casus: conati sunt quidam ex structura corporis explicare, quando revulsio fiat, sed hæc argumenta non suffi-ciunt ad omnia, quæ docent experimenta, supponunt hoc etiam, quod vasa sint, quod hæc communicent, quod unum sit amplius alio, sanguis hic determinatur per spasmos, possumus dicere, quod V: S: ne ... in loco remotiori determinet resistentia in his vasis, et sic determinetur in hæc vulnus, sed quando, si quis patiatur hæmorrhagiam ex vena ab-dominali, ibi videtis, quod melius sit, ape-rire venam pedis, quam brachii; sanguis abdominalis se fundit in cavam sub corde, si brachialem aperiam, minuo portionem, quæ fertur ad cor per superiorem.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Conveniunt potus frigidi, ex Refrigerantibus
Acidulis Emulsiones, Seru Lactis, decoc=
=ta ex Scorzonerâ cum Spiritu Citri: Acida
ingentem vim habent refrigerandi;
narravi casum ubi vir usus fuit copiosè suc=
=co Citri, unde adeo refrigeratus fuit, ut
mediâ æstate assidere debuerit foco.
Nitrosa refrigerant, idem est, quomodo faci=
=ant.
Pulvis Anti-spasmodicus Stahlii tunc a
Germanis laudatur, qui sequenti modo
componitur: ℞: Tartar: Vitriol:
Nitri depur: aa ℥i
Cinnab: Nat: ℈ IV.
M.

Conveniunt ea, quæ leviter sopiunt, pa=
=paveracea, et anodyna, ut Opium parcâ do=
=si repetitis vicibus adhibitum; commen=
=datur pulvis Heurnii, sequenti modo pa=
=ratus: ℞ Sem: hyoscyam: albi
Papaver: alb: aa ℥i
Lapid: Hæmatit:
Corall: Rubr: aa ℨß.
Camphor: ℈ß.
M: f: Pulvis. Dari potest ad ℈i, vel ℨß.

Ingentem vim Narcoticam possident
Semina Hyoscyami..
Conveniunt Clysmata illa, quæ blande
laxant alvum, nil magis temperat æstum,
quam alvi relaxatio; spasmi, qui pariunt
congestiones, sedem habent, aut oriuntur
ex abdomine, Clysmata hos resol=
=vunt, et restituunt circulatio=
=nem: si hi nunc obtinent, potest
et dari antispasmodica, ut Sal C.C. Sa=
=turatus Oleo vitrioli.

De Haemorrhagiis Spontaneis

Locum invenit Camphora, in parcâ dosi repetitis vicibus, quae mox anodynum vim exserit.
Conducit quoque Liquor Anodynus Hofmanni. Si astrictus sit corpus, parvus pulsus, tunc diaphoretica possunt adhiberi, quae perspirationem promovent, ut Acetum Satu"ratum lapidibus cancrorum. Cui adjun"gi possunt infusa Theiformia vel "de Aromatica ex floribus Chamae"meli, Sambuci.
His si non cedit haemorrhagia possunt anodynis, et praecedentibus adjungi ad"stringentia, sed tunc admodum fortia; Cau"dentur Species de Hyacintho, Succus hy"pocistidis, Terra terrae Catechu, Terra Martis, Terra Antiphthisica Germanorum ex Saccharo Saturni, et Vitriolo Martis, paucae guttae sufficiunt, guttae iij, vel iv sufficiunt.
Non debet quis facile venire ad adstrin"gentia, nisi frequentes post haemorrha"gias laesus fiat, ut fiat habitualis hae"morrhagia; nocere adstringentia no"tatum ubique apud Hollandos, ut revera est; tractavi aegrotum vehementiori haemop"tise laborantem, restitui sine [illegible] phthisi, incidit in similem, alium tunc Medicum, qui utque est alumine, et incidit in phthisin, natum est ulcus pulmonum, unde mortuus est.
Ratio eadem est, quod Obstructiones in Mesenterio faciant, et quod vias claudant, congestionem relinquant, et ad fluxus Sanguinis ad alia loca vicina dispo"nunt, nec tollant Causam.

De Haemorrhagiis Spontaneis

Si cessaret determinatio congestionis, non af-
fluerent sanguis, sed effluit, stagnat, produ-
cit ulcera, si exitum invenit, possunt
spasmi removeri ad tendiora loca.
Sed est alia causa, nempe talem statum in-
ducunt vasa, ut exitu gaudeat, et ad
alias partes sanguis feratur, et aliam ma-
lam producat; haec generalis est observatio
quod, si quis adstringat vasa per styptica, non fa-
cile iterum sanguis inde exitum inveniat,
idem est, si partes ibi non aperiantur a Na-
tura non eo determinatus fluxus; si quis
sistit per adstringentia haemorrhoides,
non amplius per has vias fluunt, sed deter-
minatur sanguis ad alias partes; debe-
mus ideo magis abstinere ab his, quae
locum ineptum reddunt ad excretionem,
ut v. g. a ferro candenti, ut apud La Mott
te invenitur; Homo ex pollice patitur san-
guinis excretionem, impedit ferro can-
denti, non amplius patitur, sed circa trimen-
stris spatium in haemoptysin incidit,
brevi post colicâ gripitur.
Cauti esse debemus in feminis, quibus san-
guis menstruus per alias vias erumpit,
tum si obstructio in causa est, non facile dan-
da sunt adstringentia, sequuntur gravia
in corpore fiunt additiones ad spasmos.
Exemplum vide apud Stalpart van der Wiel 198.
Si autem adhibenda sunt adstringentia,
sequentes cautelae observandae.

1mo Laxantia sunt praemittenda, et Clys-
teres, si adhibita adstringentia cohibuerint orgasmum.

2do Si non cohibuerint orgasmum, si congestio-
nes tussis sunt, V. S. est instituenda,
spasmi tollendi.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Pone, quem fundere sanguinem ex naso,
hancque hæmorrhagiam ingentem esse, ut
periculum ortæ sit, sistatur per adstringentia,
si vides, partem adhuc gravari, tunc V. S.
instituenda est in brachio, vel pede, alias me-
tus est, ne aliorsum determinetur sanguis.

Habentur et externa remedia; inter hæc
sunt ligaturæ artuum, quæ duplicis
speciei sunt:
1mo aliæ sunt ad digitum, scopo dolorem creandi,
~~[illegible]~~, aut eo alliciendi san-
guinem, nunquam bene prosunt,
2do meliores sunt, quæ faciunt constric-
tionem totorum artuum, ut non penitus
tollatur circulus, sed minor copia
possit revehi ad cor: hoc optime
procedit; debent utrique humero, vel
femori applicari, sed non nimis
fortes, et per horas debent per se
proferri.
Conveniunt pediluvia, et balnea ma-
nuum, sive æstuat corpus, sive frigidum sit,
tepida debet esse aqua, producunt relaxa-
tionem in iis partibus, et in toto sys-
temate.
Conducunt frictiones; laudatur pulvis
sympatheticus Digbæi.
Paroxysmo sedato, jusculis ex carne re-
staurandus est æger, cum pauxillo vini.
Potest in parte accumulatus hærere sanguis,
hunc in finem laudant Mixturam ex
Tinctura salis tartari, et Spiritus C.C. partibus æqualibus,
exhibendæ sunt guttæ XXX, vel XL.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Hoffmannus laudat liquorem Bezoardicum Borhii, sed hæc nimis calefaciunt, majo„rem effectum præstat Cortex Peruvianus, roborat sine calore; si corpus est Leucophleg„maticum potest addi pauxillum Martis, æger debet cavere a terrore, et frigore, quibus obnoxium est corpus.

II. Extra Paroxysmum Curatio hæc est.

Si hæmorrhagiæ fuerint securæ, si non me„tuendum est ulcus, si non valde magnæ, nec frequentes, sibi relinquantur, nec Medi„cinam adhibeat Medicus, habet se talis hæmorrhagia Criseos instar, proficuumque facere, ne talis evacuatio reci„dívet per adstringentia, sed non mutatur conditio corporis, si talis conditio non tolli queat, relinquatur sibi, ut Natura se liberet eo onere: Videmus autem nimis frequentes, vagas, magnas, quæ ut sibi permitti nequeant: Videmus autem adeo ir„regulares, ut modo versus has, nunc versus illas partes propellantur, sic ut Sanguis pelli ad nobiles partes, unde pessima mala, quæ præcavenda sunt.

1mo Conveniunt V.S.nes circa circum„stantias, Æquinoctii, et aliud tempus instituendæ, valent iis, quibus præcavere volumus a morbis Hæ„morrhagiis, antequam molita fuerit Natura evacuationes; V.C. Æ. hoc modo procliviis in hæmoptysin ex hereditariâ conditione;

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Velo, præcavere illi, per hinstituere V: S:nem,
si expecty jam e Corpg V: S:nem, videmus
sæpe, quid illæ efficiamus; vidi id toties, vidi
personam, quæ obnoxia erat hæmoptysi;
medicus aperuit venam sæpissime intra spatium 3 mensium, sed frustra; res
se habebat ut in amentibus, si instant,
et mittit sanguis, procedunt tis; obti-
net hic aliquid, quod gravius cum
febrili paroxysmo, hæ causæ consuetudinem inducunt, ita ut sæpe nulla
V: S:ne tolli possint: forte fuit h. e.
atheras quæ primo induxit evacuationem, et spatium fecit ... si
obtinuerint sæpe, sponte migrare solet,
licet causa cesset

Cura versatur circa statum solidorum, nil mutatum in
fluidis; interim possunt aliquid facere; et
sunt ~~negl~~ negligendæ V: S:nes, cum quis per
alia remedia retinuit silentium hæmorrhagiarum cum statu solidorum mutatum est, tunc
imprimis V: S:nes sunt instituendæ, cum
vasa se accommodavere ad certam sanguinis
quantitatem.

Convenit præterea victus refrigerans ex oleribus,
maxime in corporibus calidis revera sanguineis; sunt corpora, quæ calorem æstivum ferre vix queunt sine incommodo, licet sanguis adeo aquosus sit, ut rubra insula vix
detur, si V: S: instituta e; in talibus corporibus maxime olera conducunt, hæc faciunt ...
ad generandum sanguinem e corporibus,
& replent corpus, e abunde nutriunt, sed refrigerant.

De Haemorrhagiis Spontaneis.

Convenit lactis potio mane ad 4 ij summpta, Cor-
rigit enim fluida, et solidorum acrimoniam
imminuit, quia aliquid facit ad haemor-
rhagiam, maxime tum in solida agit, ita
Bettonius Duodyniam; Ut quoque Alberg fuit
Colica Pictorum nil melius est, quam dicta lac-
tea cum oryzâ, hordeo, etc. praecipue si
sensibilitas intestinorum orata, ita ut valde
proclivis sit ad similia mala; lac enim
nil facit, quam ut teneritatem corrigat.
Convenit in similibus potus aquae simplici-
cis, invenietis ubique commendatam aquam
apud Hoffmannum, seu inprimis in illis, qui
dispositionem habent ad haemorrha-
gias; praecipue in calidis corporibus, maxime
aqua Selterensis
De tempore in tempus leve purgans ad-
hibendum, ut sordes expurgentur, quae oc-
casionem dant spasmis; sic obtineo,
ut auferantur causae occasionales; sed
o danda sunt purgantia drastica, ca-
lida, aloëtica; meliora sunt ex
Melle, Cassiâ, pulpâ tamarindorum, Cre-
more tartari.
Exercitia moderata inserviunt, ut Am-
bulatio, vectiones equo, curru, ita ut
Observationes docuere, quod per sola exer-
citia curati sint homines.
Denique Balnea pedum, modo non sint cali-
da, sed tepida, ne excitarent humo-
res; haec efflux faciunt ad inferiora,
et laxant per quod sunt spasmos.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Si fluxus hæmorrhoidalis, & menstrua sub-
sistunt, et suppressio causam deberit
hæmorrhagiis in aliis locis excitandis,
tunc tentanda est restitutio ~~fluxuum~~
horum fluxuum, modo tuta fuerit, i.e., bene
instituatur, ut si homo V: G: videlicet
deretur hæmoptysi, melius foret,
ut fluat sanguis ex hæmorrhoidibus,
quod per Aloëtica tentari debet; licet
autem restituantur hi fluxus, sanguis tamen
pergit se evacuare ex aliis locis, tunc
V: S: instituenda, quæ quidem minuit
copiam, sed pergit evacuare corpus.
Extat exemplum in actis Edinburgensibus
de puellâ, quæ ceteres passa fuit hæ-
morrhagias, nisi tamen habuit men-
strua; novi personam, cui fluunt
menstrua, et post eadem incipiunt fluere
hæmorrhoides.
Si obstructiones viscerum sunt, reserari de-
bent, si est impossibilis deobstructio,
spasmi sopiendi sunt per blanda alvum
laxantia.
Caveat æger ab omnibus causis occasiona-
libus, spasmos inducentibus, si corpus
assuetum est spasmis, id spasmos sentire
solet; ideoque abstinendum est a calefacien-
tibus, exercitiis vehementioribus,
spirituosis, victu crasso, ab impedita
perspiratione, ira, animæ terrore,
purgantibus drasticis, a balneis ca-
lidioribus, hæc enim conveniunt hæmorrha-
giis, possunt et eas inducere, si ni-
mis calida sunt, augentur et valorum.

De Hæmorrhagiis Spontaneis.

Ad producendos motus per irritabilitatem requiritur certus gradus caloris, ut febriles motus fiant.
Caveant porro ab aquis medicatis fortioribus, ut Pyrmontanis, novi, quod plericantur Martiales aquæ, quæ reboreant, sed si copioso spiritu æthereo scatent, producunt; Pyrmontana aqua possidet majorem copiam, et Spadana tam magnam copiam: Quæ acrimoniam habent, et conveniunt.
Abstinendum a balneis, quæ multo sale scatent, ut Carolinæ sunt aquæ in Bohemia.
Abstinendum a potibus aquarum sulphurearum, ut Aquisgranenses sunt, Spadanæ tali instructæ sunt sulphure: ubi feminæ his utuntur, quæ paulo ante menstrua passæ sunt, iterum incidunt in fluxum, si pergunt, incidunt in fluxum nimium.
Si hæc omnia non juvant, recurrunt dispositionem ad spasmos, optimum et simul egregium remedium est Cortex Peruvianus, sed tunc alvus semper aperta tenenda est, et ad menses protrahi debet usque, iterum per quatuor septimanas possumus quidem omittere usum Corticis Peruviani, et dein iterum adhiberi debet.
Si abstinet æger a causis accidentalibus, sæpe tales ægri præservantur ab hæmorrhagiis.

De Haemorrhagiâ Symptomaticâ.

Monui, quod haemorrhagiae spontaneae observantur sub febribus acutis; cum criticae sunt, debent sibi relinqui, nisi sint nimis copiosae, sed accedunt saepe symptomaticae haemorrhagiae, tunc si contingunt in plethoricis absque signis malignitatis cum febre acutâ, stimulis plenis, debent sibi relinqui, donec copia effluat.
Sed aliae sunt haemorrhagiae in malignis febribus; has ab acri materiâ deducit Hoffmannus; alii a resolutione sanguinis putridi, factâ a materie disponente ad putredinem, et resolvente, unde e vasis effluit sanguis.
Rem ita simpliciter sese habere, dubito; curatio non respondet.
Habet singularem ideam hujus haemorrhagiae, quae frequenter, si non semper comitatur cum eruptione macularum nigrarum cum pessimo signo, Clariss: Werlhof in tractatu de Variolis, et Anthracibus, pag: 77. ubi ostendit, constituere talem haemorrhagiam speciem morbi singularem, qui morbus se adjungit alii morbo, eodem modo ut Variolis sese adjungit febris Miliaris.

In febribus acutis, ut et Variolis convenit camphora; Hallerus Epidemiam observavit, ubi haec grassantur Epidemicae, et datâ camphorâ, superavit symptoma.

De
Narium Hæmorrhagiâ.

Narium Hæmorrhagiis juvenes præcipue a
pueritiâ ad adolescentiam obnoxii sunt, quo
tempore congestiones ad alias partes determi-
nari solent: Ratio, cur eo tempore determi-
nentur ad unam eandemque partem, varia
esse videtur;
1. partim videtur quærenda esse in sensibili-
tate majori in junioribus;
2. partim in rigiditate increscenti, quam
plurimi accusant.
3. Accedit, quod rigiditatis incrementum
inæquabile fiat, i.e. quod sint partes,
quæ citius debitum acquirunt gradum,
aliæ vero tardius: Notavit + Du Ha-
mel, quod ossa diutius crescant in lon-
gitudine in superiori, quam in infe-
riori parte; porro increscunt par-
tes singulares inæqualiter, cum
homo editus est in lucem, partes eam,
quam habere debent, non habent magni-
tudinem, sed non increscunt in propor-
tione. Foetus dum in materno hæret utero,
caput majus habet, postea vero inferiores
magis accrescunt partes, quam quidem su-
periores; capacitas diversa est, omnia
vasa in certâ proportione sunt,
ratione suorum luminum ad truncum;

+ L'Hist: de l'Acad: Royal des Scien: l'An: 1739, 1741.

De Narium Hæmorrhagia.

Sed diversa e in adultis, diversa in infan-
tibus, exinde patet, quod ostineri queat ratio
diversitatis, sed haud facile hæc explicari
possunt.

Prognostica vero haec; Quod pueri, frequentiori-
bus narium hæmorrhagiis obnoxii, in Phthi-
sin obnoxii sunt, alii que pectoris et viscer.
mala, prouti, cum illorum crescit ætas.
Hoc omnes docent Medici; corpore his
assueto, sistens sanguis ad alia loca de-
terminatur, maxime versus pectus, tunc fit
hæmoptysis, et inde Phthisis, si
sc. viam sibi invenit sanguis, ut exeat;
sic in adultiori ætate mala Arthritica
ex hæmorrhoidibus nasci possunt; si desinat
fluere ante tempus, Catharri, Epilepsia,
hemiplexia, Dolores capitis nascuntur,
sanguine sc. versus caput eunte, et varia
producente mala.

Prognosis.

Signa hæmorrhagiæ talis sunt, frigus
externorum, alvus stricta, murmur abdo-
minis, &. Omnia illa, quæ accidunt in
hæmorrhagiis, accidunt a congestione versus
caput, ut sunt colli, et capitis vasorum
inflatio, Rubor genarum, scintillatio,
difficilis respiratio, pruritus, tin-
nitus aurium, siccitas narium, som-
nus turbulentus.

Diagnosis.

Curatio sub Paroxysmo saepe requiritur,
et præter Generalia hic præcipue conducunt
refrigerantia cum discutientibus,
fronti applicatis Acetum, Rosacum,

Curatio.

De Narium Hæmorrhagiâ.

Camphora cum Nitro; si temperamentum calidum, aqua frigida ad duas, v. tres mensuras, dum superficies corporis fovetur calore; unde vasa majorem tensionem acquirunt, et perspiratio augetur, et circulatio æquabilis fit. Sed si corpore cachectici conveniunt, sed ubi est Plethoricum, pulsus magnus, et plenus, tunc locum habent. Ceterum, v. scroto applicari aqua frigida, hæc producit strictionem in capillaribus, et sic in vasis pergentibus, ex quibus fluit sanguis. Idem fit, si manui frigus applicetur. Si v. C. ad cubitum usque aquæ frigidæ immittatur, vel si genu in frigido lapide ponatur; cavendum autem debemus esse, ne pessima inde sequela possent evenire; manent enim ibi constrictiones, unde fit, ut subsistat quidem sanguinis fluxus, sed ablegetur ad alias partes. Si quis modo attendat ad hæmorrhagiam, sciet, si modo sistat sanguinem. Narravit mihi Medicus, quod homini cuidam, gravem Narium hæmorrhagiam patienti, atque alicujus consilio manus ad cubitum usque aquæ frigidæ immittenti, pessima supervenerint mala.

Stercus suillum naribus vulgo admovetur, quum foetore inducit horrorem, et ita constrictionem.

Adstringentia interna parum valent, melius externa, si nimis impetuosa sit, duretque diutius, nam alias metus est, ne rumpatur vas in cerebro, quum aliqua Narium vasa a carotidibus internis oriuntur.

Spiritus Vini calefactus potest applicari, vel Oleum terebinthinæ tepidum; potest curanda ex solutione Aluminis, v. Sacchari Saturni immitti, sed Clysma substituendum est, aut Laxans, ut redeat æquabilis Circulatio.

Post immodicas hæmorrhagias cavendum est a frigore, et æstu, præcipue capiti, et oculis parcendum; sed de Oculis non solum verum in narium hæmorrhagiis, sed et aliis. Si feminæ fluxum sanguinis passæ sint, caveant, ne oculi claro lumini exponant, nam inde maxime debilitantur Oculi.

De Haemoptoë.

Haemoptoë est sanguinis excretio ex Pulmone; non omnis ex ore veniens sanguinis fluxus est haemoptoë.

Signa sunt haec: ex faucibus si venit titillatio, et ardor, dolor, et gravitas praecedunt; abest oppressio capitis, respiratio libera; sanguis ex faucibus non magna copia provenit, sed muco permixtus, et screatu educitur.

Ex aspera arteria potest venire, tunc difficilior est cognitio; locus, ubi titillatio fit, est magis profundus, et ex titillatione est oppressio pectoris.

Diagnosis.

Dum ex Pulmonibus it, sanguis floridus, spumosus est, per intervalla ejicitur; adest tussicula non magna, strepitus, oppressio in pectore; praecedit haud raro sapor subdulcis, et subsalsus, sentitur titillatio profunda, pruritus asperae arteriae; sunt et, qui peculiarem doloris sensum in hypochondrio sinistro sub costis spuriis sentiunt. Notaverunt hoc Clar: Hofmannus, + Medici alii, et ipse observavi in nobili femina, quae cum ista sentiebat dolorem, de haemoptoë certa erat.

+ Histor: Morb: Medic: Wratislaviens. Anni 1702, in Annotat: Nat. Cur: Sect. 2.

Sanguis in Haemoptoicis ex vasis Pulmonalibus profluere videtur.

Est alia species, ubi sanguis prodit ex pulmonibus quidem, sed tamen est spuria, venitque ex Bronchiis. Non est copiosa ejectio, tenuis, et acris materies praecedit, adest tussis sicca, et titillatio in faucibus, et aspera arteria; abest oppressio pectoris

De Hæmoptoë

Hæ periculosiores sunt hæmorrhagiæ propter acrimoniam, et fere semper sequitur ulcus. Sanguis pure mistus in phthisi verâ vomitur, tunc e aliis causis, sic et si variat ex ventriculo.

Prognosis vero prava e propter phthisin ulcerosam, licet possit ejici absque phthisi, ut vidi per plures annos; si ulcus pulmonum natum e, saepe e insanabile, cujus contrarium e in peripneumonia, ubi saepe rumpitur abscessus, et homines restituuntur, ubi vero simul et cachexia adest, periculosior e morbus.

Prognosis.

Causa proxima videtur esse congestio in vasis pulmonalibus; omnes, qui corporis dispositionem habent, huic obnoxii sunt vero ocius.

Causa Proxima.

Solent enumerari tales conditiones: sensibilis constitutio, habitus, qui vasa teneriora facit, cutis pellucida, color roseus, corpus gracile, pectus oppressum, pulsus celeritas, colli longus, dispositio hæreditaria, praesertim si praegressæ sint variæ hæmorrhagiæ, tunc solent huic obnoxii esse ad XXXV ætatis annum.

Aliquando videmus, quod natura quid faciat, experiuntur prius sanguinis effluxum ex naribus, in adultiori ætate ex pulmonibus, aliquando ad annum XXXV fluit sanguis ex naribus, et cito veniunt hæmorrhoides, aliis hæmorrhagiæ narium non sentiuntur, sed gravedines capitis, tunc incipit quasi aggravari pectus, tales dantur observationes. Ubi clamor, concionatio, compressio abdominis, pathemata animi, æstuatio accedunt, magis promovetur dispositio, vel potest fieri ex sanguinis sputo occasionali.

Huic solent obnoxii esse hypochondriaci, quibus e obstructio lienis, hepatis, et post annum XL; in mala pectoris haud raro incidunt,

De Hæmoptoë.

Si Sanguis excernendus effluat, Femina, si supprimantur menses, hoc experiuntur mali, sic et Gravidæ, sed tunc nox ulceris timor sadē.
Forte homo potē habere talem vasorum struc-„„turam, ut sequi debeat hæmoptoë: No-„„tavit Lancisius, qd iis q sanguis nimis valido ad Arterias Pulmonales invene-„„rit, tunc debet rumpi vas Pulmonale. Hæc erit Causa hæmoptoës hæreditariæ.
Saburra Ventriculi potē Causam præ-„„re, notarunt hoc Medici, et tunc Emeticum Necessarium.
Si Molimina versus pectus sunt, et a ~~...~~ excernitur sanguis, sequitur Asthma San-„„guineum, et Convulsivum, possent fieri ex stagnatione ulcera.
Ubi Immineret hæmorrhagia, adē Refri-„„geratio, Horripilatio, Clausa alvus, Bor-„„borygmus, sensus Pruritus in pectore, respiratio Anhelosa, Pectus oppletum, dolor ira Scapulam, tussis sulcata, Anima tristis: Hæc omnia praegressi-„„nent, sed ibi alia accedunt.
In Spuriâ observantur talia signa.

Curatio postulat prædicta, imprimis V: S: nulla hæmorrhagia hanc plus postulat, quum hæc, levat plerumque et respi-„„rationem reddit magis ~~...~~ liberam, præsertim quidem in Plethoricis, minus in Cachecticis, aut in Spuria, ubi ibi multis gastrice adē; tunc iis augentur spasmi. Demulcentia, Papaveracea, Anodyna conveniunt; ibi Cucurbitæ ad Scapulas applicantur.

Curatio.

De Hæmoptöe

Si Corpus calidum est, conveniunt Nitrosa, laudatur Nitrum in Copia, 4 vices exhibitum. Opiata hic maxime conveniunt ob tussim, si tussis sit homo, exasperatur effluxus, convenit magis Opium, si antea jam laboraverit; si Opiata non habeant effectum, laudantur Semina hyoscyami, ut et pulvis Hoeurnii. Oleum Expressum Seminum lini, cochleatim datum; Clysteres, et quae alvum laxant, Balnea pedum et Manuum conveniunt.

Adstringentia non facile locum inveniunt, quum quae facillime ulcus faciunt, dum Sanguinem subsistere faciunt, inflammatio sequitur, unde ulcus: Sanguis Draconis, Terra Catechu, terra sigillata, herba alchimilla, aliaeque, quae decoqui debent, omitti permissum sit. Omnibus quae facere possunt ad aequabilem Circulationem, ut Balnea, Clysmata, &c. conveniunt.

Si materies in primis viis haereat, Emetica conveniunt, haec tamen nunquam sub vigore paroxysmi danda, sed exspectandum donec remittat.

Casus mihi occurrit: Juvenis quidam laborans 2plici tertiana, incidebat sub paroxysmo in Sputum Cruentum. Cum antea aetate; indicatio Emeticum requirebat, sed non exhibebam sub Paroxysmo, sed Apyrexiae tempore, et ne Guttulam quidem exinde exspuebat.

Ut Specificum laudatur Succus Urticae, longe post haemorrhagiam, sed ad sistendam hanc impar est.

De Hæmoptoë

Ligaturæ artuum inter præstantiora numerantur; Egregia sunt infusa Theiformia ex Millefolio, Lignis Santalis, Alchimillâ, Virgâ aureâ, quibus addantur herbæ Veronica, Scabiosa, Scordii, mel.

Extra Paroxysmum, quæ præcavent, adhibenda, ut balnea pedum, etiamanum frequentia, Laxantia, V: S, hæc omnia repeti debent pro circumstantiis: Lac, et aquæ Seltseranæ obstructiones viscerum egregie resolvunt; si menstrua non procedunt, hæc restituenda.

Phlegmaticis conveniunt temperata acuta Carminantia, et Amaricantia, non valide calida, ut myrrha, similiaque, ubi non plane Cachecticum est corpus, gradum cortex Peruvianus; hunc laudavit Morton, aliique imprimis Wagner[+]; si obstructiones viscerum absunt, roborat, restituit tonum, teneritudinem solidorum tollit, si quidem hæc omnia videantur cum febribus.

[+] Wagner in Act: Phys: Med:

De Vomitu Cruento.

Vomitus Cruentus distinguitur satis facile ab haemoptoë; est vomitus sanguinis ex ventriculo grumosi, coagulati, saepe nigricantis.

Medici contentiunt, ex quibus vasis erumpat. Placet eorum opinio, qui credunt venire ex vasis venosis brevibus, idque probatur, quum aperta, et dilatata inventa fuere post mortem. Lien grossus, et sanguine infarctus in hominibus tali morbo grassatis inventus fuit, ut apud Bonetum + videre est: Cl. [illegible] quis ex arteriis coeliacis ventriculi venire, atque dum tunc, quod floridus sit, et non nigricans.

+ Bonetus in Sepulchret: Anatom:

Subjecta huic morbo sunt plerumque grandiora, licet et juniora; saepius foeminae, quam viri; raro accidit illis, qui sani sunt in reliquis; habent tales plerumque viscera obstructa.

Causa proxima.

Causa videtur supponere congestionem in vasis brevibus ventriculi, quia sanguis hanc venam se exonerare nequit in splenicam, quae sanguinem fert ad venam portarum; fit hoc, si oriatur obstructio in hepate, sanguis tunc regurgitare debet. Deinde angustias oriri in aliis partibus venarum meseraicarum, facientes, ut venae sese deplere possint in lienalem, idem tunc contingit.

Causa Remota.

De Vomitu Cruento.

Constrictiones hæ oriuntur a multis Caussis, licet hic videantur ab Obstructionibus; si adeo sunt distenta vasa, possunt se exonerare in Ventriculum.
Datur alia Vomitus Species, in quâ Amurca quædam spissa, et foetida evomitur; hæc unde Veniat, non Certum est; videtur talis provenire ex hepatis relaxatione nimiâ, ut in Porum hepaticum transeat bilis, et ita in Duodenum. Si Sanguini in hepate admisceatur talis Amur„ „ca, describit talem Casum Schaersmid, qui in homine, talem ejiciente, similem vidit in ductu Choledocho; Lipothymiæ perpetuæ comi„ „tantur, hæ possunt derivari a foetida indole, ut Stygia Aura putrida debilitet nervos; videtur ratio debere quæri in Consensu inter Nervos Intercostales, et Paris Octavi, Cum toto Corpore. Observamus, quod si Venenum hæreat in primis viis, mox Omnes dejectæ sint Vi„ „res; forte hic virium talis dejectio adest, quia pulsus perquam contractus; Extrema frigent, Calor non adeo Comitatur.
Prognosis differt pro Conditione ægroti; non possum dici, quod hic tam facile ulcera sequantur, ac quidem in pulmonibus, et quod unde sit peri„ „culosum malum; malum est Vomitus talis ob mala, quæ inde effectus sequuntur, sed a Caussâ solâ, Supponentem obstructiones, et quidem Graviores, ex his autem Gravia mala possunt Consequi; si non adsint Obstructiones, pos„ „sunt inde Conjectari, ut, Cum Sanguis va„ „sorum brevium sese non evacuare possit in Lienalem, exitum invenit ex Liene, unde tumet Lien, et spiritum ejiciunt.

Prognosis.

De Vomitu Cruento.

Curatio variat pro varietate aegrorum, et Causarum, gravi-
antium, quae dixi de Haemorrhagia in genere,
V:S: Antispasmodica, Clysteres, Bal-
nea, si nulla labes ad viscera; si enim
adsit, emittendus Sanguis, pro dispositione
V:S ad hydropem; optime succurrit per
laxantia, tam sub, quam extra Paroxys-
mum.
Tractavi Juvenem, hoc malo grassatum, nullum
solamen habuit, quam a leni laxante ex
Mannâ, et Oleo Amygdalarum dulcium;
sed Clysma debet adjungi, ut Circulatio per
intestina aequabilis fiat; Externe conveniunt,
quae Spasmos solvunt, ut Camphora,
si V: C: ad ʒj solvatur in Oleo, et specie
Linimenti applicetur; non debet aliquis obstrue-
re ita esse: Menstruus fluxus, si obstructus,
revocandus, non vero per Calida, haec etenim
vomitum augent, sic possent haemorrha-
gias excitare, ut si in Utero est sedes,
cum affluxum, faciunt Vomitus Cru-
entos; si juncta sunt menstrua, et
Vomitus Cruentus, adhiberi potest Oleum Amyg-
dalarum paulo ante, ut resolvantur spas-
mi: si obstructa sunt viscera, re-
solvi debent Saponaceis Vegetabilibus,
ut per Mellita, Salina, Tartarum
Regeneratum, Tartarum Vitrioli; si Hae-
morrhoides subsistunt, inde fit Vo-
mitus Cruentus, possunt revocari, sed
non per Calida.

De Vomitu Cruento.

Homines, qui lecto incumbunt, et Vomitu certant,
multa habent, quae laudant, ut Bolum Armen„
„um, terram sigillatam; habent alia magis ef„
„ficacia, ut haustum Spiritus Vini Rectificati, tunc
subsistit Vomitus, et ejicitur sanguis coagu„
„latus; ideo imitandum credo esse consilium,
cum durat congestio, melius esse, ut exeat san„
„guis, quam ut maneat in vasis.

Haec solummodo danda sunt in vehementibus
haemorrhagiis absque viscerum obstructione,
ubi adhibita fuerunt Balnea, Clysmata,
Laxantia, tunc potest tentari potus aquae
frigidae; frigidissimam semel exhibuit
Michelotti, ubi per plures dies homo Ple„
„thoricus ejecerat multum sanguinis; dedit
aquam [illegible], et substitit; sed accipi„
„endum est cum grano salis.

"Super hancce materiam mercu-
"tur legi Claris: A: De Haen"
Theses Pathologicæ de Hæ"
"morrhoïdibus.

A. Has hæmorrhoïdas distinxerunt ma"
"xime Sthaliani in internas et ex"
"ternas. Has dixerunt, quæ fiunt
ex accumulato Sanguine sin, et
erumpente ex vasis hæmorrhoï"
"dalibus externis. Priores, quæ
fiunt ex internis. alias interna
dicuntur ea tubercula, quæ ad ali"
"quam altitudinem supra os exter"
"num Recti sedem habent; exter"
"næ, in quibus tubercula ambiunt"
anum.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Vocatur ita, cum sanguis ex vasis interti„
„ni Recti effluit, aliter, si ab ulteriori,
et altiori loco veniat, est Dysenteria.
Sanguis exit ex Internis, et Externis Hæmor„
„rhoidalibus Vasis, hinc vocantur
1. Externæ, et
2. Internæ.

2.^a Quæritur an sanguis talis effluat ex Ar„
„teriis, an ex Venis?
R: Multi affirmant ex Arteriis, ex Venis
multi: Argumenta ex Arteriis dicta pon„
„derosa sunt; graviora, quæ sangui„
„nem ex Venis effluere statuerunt.
1mo Valvulæ nullæ sunt in his Venis.
2do Fluxus qui est continuus, non exspectat pau„
„latinus, ut cum fæcibus excernatur„ facit tenesmum, ut credant,
quod haud ita fieri posset per Arte„ deponendam esse alvum, pro„
„rias, quin hæ semper sanguinem emit„ „veniente sanguine vel
„tunt, ~~aut ipsæ ex Aleâ, et~~ florido, vel coagulato,
3^tio ~~[illegible]~~ Invenit Vesalius hæmor„
„rhoidalem Venam, +plenam sanguine, et pollicis crassitudi„
„nem habentem; simile quid obser„
4to „vatum est ab alio: si considerantur homines,
quibus non effluit sanguis, observatum
est, his varicosos ~~fieri~~ fieri tumo„
„res, qui in Venis, non vero in Arte„
„riis locum habent.

B Sunt etiam homines, quibus omni
mense contingunt;

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Incommoda, suppressis hæmorrhoidib, se exerunt circa viscera abdominalia, functiones horum viscerum impediunt; ~~san~~ sanguis ird floridus, ird nigricans est; vidi sanguinem talem, qui se habebat, ut in aliis partibus. Veteres credidere, atram bilem per has vias excerni, circulationem ignorabant; credebant, in hepate secerni bilem flavam, in liene bilem atram, ferri hanc ad rectum, et per hoc evacuari; sunt, qui putavere, crassam sanguinis partem emitti; sed hæc omnia sunt contra leges circulationis. è ordinario sanguis, et ird felicem inde evacuationem videre veteres, solvi scilicet eo pathemata melancholica. Causa proxima videtur esse congestio, seu accumulatio sanguinis in venis hæmorrhoidalibus, hoc periodicæ eruptiones testari possunt. Torqueat se quis, cur statutis periodis, omni v. g. trimestri, hæmorrhoides fluant, nemo meliores inveniet rationes, quam tales contractiones spasmodicas: hoc testantur multa exempla; testantur hanc congestionem symptomata, per contentum in reliquo corpore existentia: rigent extrema, pulsus contractus est, lividi sunt oculi, et facies, flatus adsunt, dolent lumbi, quæ cuncta a spasmis in diversis paribus pendent; hypochondriorum dolores adsunt tensivi: verbo, spastica strictura partium externarum semper adest.

Causa proxima.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

His congestionibus occasionem præbent variæ aliæ Causæ, quæ sunt et hæmorrhoid. Causæ. — Causæ remotæ.

Ansam his dat stagnatio, et tardior motus in venis abdominalibus Sanguinis, ut in Plethoricis, accedente fibræ, variæ Vitali: si terrestris sit Sanguis, vel in genere nimis spissus, unde tardior circulatio; ut in Italis, et Hispanis, qui plerumque sunt melancholici, Cholerici, irritari videntur hæmorrhoi, idest, ab irritatione fit Constrictio, unde omnia symptomata; possunt tales Con„strictiones, et congestiones oriri in Vasis abdominalibus a Causis nobis incognitis, hærentibus in solidis.

Sunt, quibus hæreditarium est malum, et tunc jam in Infantibus nascitur, id possumus dici, quod ex stagnatione, ex Plethora nascatur: Novi matrem, quæ huic obnoxia, jam nici pientem infantem 12 annorum sentire hæmorrhoidas, habebat.

Potest talis constitutio, et ejus effectus augeri, et accelerari, ubi occasionales Causæ accedunt; homines his obnoxii plerumque in juventute narium hæmorrhagia affli„cuere; si a talibus Causis pendet, vocatur Idiopathica. — Causæ Occasionales.

Sed 2do possunt congestiones oriri propter viscerum ob„structiones; quia enim Viscera obstruc„tum, Sanguini negatur transitus, iste Sanguis regurgitat, et dis„tendit vasa vicina, unde spas„mi;

c. Etiam quibus noxii modo sunt arthri-
"ticis doloribus, et si hi afficiunt"
viscera abdominis, sentiunt sæpe do-
"lores hæmorrhoïdales per septi-"
"manas, et mentes plures subsis-
"tentes, potissimum productos a"
locis magis dispositis.

De Fluxu hæmorrhoidali.

Si talis Causa ē, Symptomatica ē, et ex his Causis ō potē dici, qd Orianty a conges-tionibg Spasmodicis; ~~neque~~ + neque etiam, si difficilior fiat Sanguinis adscensg p Venas hæmorrhoi-dales: Pertinet huc, qd observavere Italiani, qd homines podagræ obnoxii, vel arthritidi qq ~~fedcale~~ hæmorrhoidibus sint obnoxii, unde putant, dari convenientiam, ut unq affectg levety ab alio; licet hoc ō negem, ob-servavi et hoc, qd Podagrica materies in abdominalibg Vasis posit facere fluxg hæmorrhoidy, qa facit compressio-nem, et Vena sese ō potē evacuare. — Exsiccatæ fæces huc faciunt. Si ex his Causis homo semel passg fuerit fluxum, sæpe illy patity, et sæpe fit, ut in consuetudinem abeat; ut ab aliis qq fit, si semel hæmoptoën passg fuerit homo, fere semp illā ob-noxig erit.

Occasionales Causæ sunt, veluti San-guinis evacuationes artificiales, v naturales neglectæ, mœror, et tris-titia; nulla affectio turbat adeo Circulū p abdominalia vasa, qm mœror; ratio facile ō redditu.

Victg ex alcalescentibg, et aromaticis huc conunt; si homines abstineant a talibg, multo meliq se habent, acris enim p talia fit Sanguis.

(f). Scilicet si Sanguis non erumpat, solent Spasmi, qui intendebant hanc evacua„tionem, diuturniores esse, et habitum dare Solidis, ut perpetuo sint Spasmodi„ce affecta. Vel et aliam formam induunt Spasmi, mutatur locus, di„rectio, et Omnes circumstantiæ. unde diversæ sequelæ. Si enim mania fit, vix dici potest retentum Sanguinem ne pelli ad cerebrum; videtur potius ex Spas„mis immediate nasci, quibus affi„ciuntur nervi.

De Fluxu Hæmorrhoidali

Aetas et vita sedentaria, et ~~alvus~~ alvus constipata nocent.

Medicamenta ex Aloë, Croco, Helleboro, aliaque huc pertinent, ut et potus spirituosi.

Praecedunt motus tensivi, lancinatorii Lumborum et ossis sacri, † alvus est obstructa, †† novi homi=nem, cui laxans conveniebat, spasmodici circa ventriculum motus, ††† urentes adsunt in in=testinis calores, haec testantur de congestione, et obtinent in idiopathicis, et sympathi=ticis. Ubi a materia acri podagrica haec oriuntur, ista symptomata non ita observantur et nisi cum scybala ejicitur, aestus tunc est in recto.

Distinguitur a Dysenteria, quia absunt tor=mina, et sanguis cum faecibus evacuatur, et subjecta si queruntur de perpessis molimi=nibus, certusque is sit, esse sanguinem ex haemorrhoidibus, si quis senserit ea, quae praecedere solent, appellat cum Stahlio, molimina haemorrhoidalia; si molimina haec irrita sunt, idest, si sanguis non erumpat, possunt inde durities abdominis, infarctus viscerum hypo=chondriacorum, Mania inde dependet, ~~[illegible]~~ Cla=vus hystericus inde observatur, qui est dolor ca=pitis, parvum locum occupans, inde observatur vomitus cruentus, Icterus, Asthma, Colica haemorrhoidalis, Mictus cruentus ex renibus et vesica, ~~nam~~ namque venae haemorrhoidales ra=mos dispergunt per collum vesicae, unde san=guis regurgitat ad vesicam, ex quo fluit, Nephritis inde fit, Podagra, Furor haemorrhoidalis, Inflammatio recti, cachexia, tandem et Hydrops, ut et palpitatio cordis, polypi. ††

Signa.
† borborygmi.
†† sedet aliquando diarrhoea cum borborygmis excitatis.
††† tensiones circa hepar, lie=nem, praecordia.

Diagnosis.

possunt inde observari hosce conatus sequi flatulentia

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Prognosin quod attinet. Hæmorrhoides sæpe fluentes semper salutares sunt, ubi legitime procedunt, ubi non supprimuntur, ubi statutis temporibus proveniunt, si Corpus non debilitant, non affectus memoratos impediunt, nec non primæ hystericas passiones, Morbus, et Vomitus cruentos, imo hos solvunt, ita ut crediderit Stahliani, quod ad sanitatem necessarius fere sit iste fluxus, et crediderit, in omnibus nasci Plethoram, per has Venas sese liberare Natura; sed ostendunt hæ dispositionem, quæ morbosa est, non disponunt, ut tales requirantur evacuationes, et soliva reddit Corpora ad morbos, ut ad Obstructiones, et Cachexias; nulla enim facilius turbatur hæmorrhagia, et postea noxia magis evadit, quam hæcce. Muliebris fluxus suppressus in varia inducit mala, non adeo periculosa, quando non adeo facile turbatur: Hæmorrhoidalis fluxus facile supprimitur, et determinatur Sanguis ad alia Viscera: si ex materia arthritica vel podagrica ortus sit, alvus sicca sit, urinæ quæ effluxerint, non multum boni, nec et mali præsagit, sed talis fluxus sæpe in habitualem mutatur, præsertim si per Aloëtica incitetur, si quis tunc semel hunc patiatur, postea habitualis fit, eodem modo ut disponunt V. S.nes ad evacuandum: Cæterum si in Infantibus fiat, Vita longa non est expectanda, indicat Corporis dispositionem in Spasmos, et convulsiones, quæ Epilepsiam inducunt.

Prognosis. in plethoricis, vel quibus obstructa sunt viscera,

E Dum aūt hæmorrhoides externæ et inter„
„næ, sive tubercula illa, quæ sunt cir„
„ca anum, sæpe simul adsunt cum
tuberculis illis, quæ intra ad aliquā
altitudinem sunt, videtr certe, qd
hæmorrhoides externæ, vel internæ
vix differant, præprimis qd omnia
Symptomata hæmorrhoidalia oriri vi„
„dentur a venâ hæmorrhoidali inter„
„nâ.

F Hæ aliqndo indolentes sunt, aliqndo mul„
„tum dolent, si supervenit inflamma„
„tio major vel ~~[illegible]~~ levior, quæ in„
„flammatio ab ~~extercantis~~ internis, a motibg
spontaneis naturæ, oritr;

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Hæmorrhoides Externæ

Externæ Hæmorrhoides oriuntur a Venis exter-
-nis Hæmorrhoidalibus, a Venis Iliacis internis
a Ramo Hypogastrico, quæ numerosæ Venæ
Orificium Recti ambiunt copiosis gyris. **E**
Stahliani Credunt, quod aggestio hic Causa
sit, et Sanguis per Spasmos accumuletur;
quidquid sit, accelerantur hæ ab iis Causis
Occasionalibus, quæ Copiosiorem Sanguinem
eo alliciunt, ut præsertim equitatio diuturna
in Coelo Calido: sed et produci possunt a Cau-
-sis, quæ Venularum truncos premunt, ut
partus laboriosus, et Graviditas, tuncque
oriuntur de dolore, ardore, tumore in Orifi-
-cio Recti, et videntur hærere in Externis,
licet Hæmorrhoides Internæ inde veniunt,
Internæ forte facilius possunt comprimi, quam exter-
-næ; Externæ non semper acta Sanguinem
fundunt, + sed fiunt Vesiculæ atrorubentes, quæ sunt
Venarum Varices, occupant Orificium Ani,
sed sine ardore; **F** pressorios sensus exhibent, doloremque magnum
sub depositione alvi, ac si faba ibi hæreret;
Varias sæpe formas accipiunt hæ, ut nunc verrucosas formas, et asperitatem, nunc
uvularum, nunc mori formas exhibeant, et a condylomatibus,
a Mariscis distinguendæ sunt, quæ contin-
-gunt in morbis Venereis Circa anum, et a
prolapsu Ani, a quo qui non bene dis-
-tinguunt; Furunculi Oriuntur circa lim-
-bum Recti, # hi duri sunt, et inflam-
-mati dolent, et ardorem exhibent;
si hi adsunt, appellantur Cæci. ~~Cæca hæ~~
~~sæpe exulcerantur, quæ in [illegible] fistulas formant,~~
~~[illegible] fistula ani.~~

+ sæpe conamina tantum faciunt hæmorrhoidas cæcas;

vel paulo altius;

C. Praeter haec jam memorata Symptomata valde incommoda, alia quaedam adhuc fiunt, quae dicuntur a Stahlianis *anomaliae haemorrhoides*. Hi scilicet volunt, haec pathemata excitari a natura loco verarum haemorrhoidum, habere easdem causas, et effectus; ita ut, si haec oriuntur, affligatur tum aeger eis, ac si fluxus haemorrhoidum fieret ipse, et sic volunt, ubi oriuntur, aegros liberari ab his incommodis.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Tubercula hæc iroq abeunt in ulcera„
„tiones, fistulasq ulcerosas; fistulæ
pleryq ani ex his suam habent originem.
Si hæmorrhoides externæ erumpunt, et
sanguinem fundunt, fluxq e minor,
qui in iroñis nil sanguinis effundit,
nisi cum alvq deponat, qndo pcedunt
fæces.
Spasmi, quibq hæmorrhoides externæ exci„
„tant, a causis iroñis sunt, pleryq sub for„
„mâ doloris pressorii, tensivig circa os
sacr, et os Ischii; lateriq iroq circa longitu„
„dinem lumbor, et sub formâ Arthri„
„tidis; dico tali modo talias comitant
symptomata externas; sed et hæc ob„
„servant in iroñis, ut difficile sit judi„
„care, an externæ v internæ sint,
pserttim si ambabq laborat homo: Moli„
„minibq istis actualem eruptionem ogse„
„quentibq, oriunt varices, Arthritis, Poda„
„gra, quæ, si sanguis fluat, solvunt v
mitigant, forte hæc conveniunt inter„
„nis.

<u>Anomalæ sunt hæmorrhoides</u>, quæ origi„
„nem habent, et connexionem cum veris. — Anomaliæ hæmorrhoidum.

Omnes hæmorrhagiæ in miros effectq ex„
„currunt, ut in serosas evacuationes;
sanguinis suares evacuatio iroq in serosam
evacuationem mutat; simile quid
hic contingit, cum loco illar circa anum nas„
„cunt ulcuscula pruriginosa, quæ ta„
„men plorant sanguine humorem.

H Una harum Anomaliarum Species est quæ se sistit sub ulcerum serpentinorum prurientium, et superficialium formâ. Occupant hæc perinæi, etiam ambitum, aliquando in dimidio scroti partem; fundunt modo tenuem et parcum liquorem. Videtur autem non adeo debere spectari ut hæmorrhoidum anomaliæ, sed potius ab eâdem excitari causâ, quâ excitantur deturpationes, et ulcuscula cutanea in aliis locis. Locus autem circa anum, et perinæi, videtur determinari ab hæmorrhoidibus, dum per dolores quibus obnoxius est æger, et per stimulos ad hæc loca materia prava allicitur, ita ut dolores hæmorrhoidum agant vesicantis formâ, determinando materiem ad hæc loca.

I Dum Stahliani credant, quod hæmorrhoides albæ sint veræ anomaliæ hæmorrhoidum, itaque liberent ab eisdem symptomatibus, (quod potius a priori, credo, dixerint) scripserunt, quod memorati hi motus præcedant spasmodici; quâ vero de re dubito. Credo, quod se habeant hæmorrhoides albæ, ac fluor albus. Conveniunt enim fere, eandemque videntur agnoscere causas, licet iis et ansam præbeant hæmorrhoides veræ, per quas laxari possunt Glandulæ Muciparæ et oscula exhalantia recti. Poterit simul mox laudatus ardor hæmorrhoidalis ansam dare, ut natura

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Delirundtant Stahliani, q͞d liberent a doloribus lumbaribus, et ischiaticis, quæ producunt, si absque incongruâ ratione prodi-
-dantur, ubi vero d͞o invenerit sanguis eventus, alia mala oriuntur, ut ulcera serpigi-
-nosa. III

1ma Harum species exhi-
-bet ulcera serpen-
-tina

Solet loco Hæmorrhoidum oriri evacuatio quæ-
-dam materiei viscidæ, albumini ovi similis, vel solutioni gummi tragacanthi, quæ cum tenesmo leviori, vel gra-
-viori sæpe vices, quantitate ½ cochlearis parvi excernitur, et raro simul cum fæcibus evacuatur; po-
-test aliter d͞o distingui, venitque sub nomi-
-ne hæmorrhoidum albarum. Alternatim cum, vel sine sanguinis effluxu, vel cum aliis parcius fluentibus, alternat, iradum sanguinis fluxus sequi-
-tur, irodum d͞o, interdum antecedit; raro autem cum sanguinis fluxu ipso subsistunt.

Altera species sistit hæ-
-morrhoidas albas.

Novisse hæc alicujus momenti e͞, quum aliter confunditur cum ulceribus in intes-
-tinis, purulentam materiam plorantibus. Homo quidam hoc vitio laborans, credens vero se laborare fistulâ, consuluit Chi-
-rurgum; hic d͞o videt fistulam, d͞o credi-
-dit adeê, præscribit injectiones, et nocent.
Hæmorrhoidales hæ sunt, comitantur ma-
-lis spasmodici, cum perturbatione urinæ, torminibus et alvi siccitate, flatus, vaggardes, et spasmodica affectio intestini recti, sicut antecedant ea, quæ antecedunt veras: Hæ anomalæ videntur referri ad iirnas, licet d͞o veræ iirnæ sint, tamen observantur in his, qui olim iirnis laborarunt.

I

assuescat sentiens depositioni materiæ acris, et sordium in hæc loca

K Idem fieri observatur in albo fluore; ut itaq natura hac viâ se liberet a colluvie acri, sordidâ sanguinis.

De Fluxu Hæmorrhoïdali.

Hæc ulcera periodos observant, ulcuscula sæpe p totum annum adsunt, et tempore quodam magis pruriginosa fiunt. Ulcera vident dolores producere a spasmis; hæc ulcuscula p dolorem vicinas partes in consensum rapiunt, causa e congestio sanguinis, qui o potens invenire exitum, in hasce ergo partes, quæ partes afficiuntur, redeunt, et languescunt; spasmodici dolores circa anum fontanellæ vicem præstant, prætertim si diutius durent.

Vidi talem casum: Homo, licet sæpissime la„
„boraret in fronte, consuluit Chirurgum, qui aliquod linimentum præscribit, p sentit post dolores sub osse pubis, urina copiosam materiem habebat, similem fluori albo mulierum; putavi esse materiem ibi adlatam, et quæ introduxerit hæ„
„morrhoïdem albam. Notavit Schaefsmit, qd hæmorrhoïdes albæ excretæ sint forma mu„
„ci albi pares, ut sicuti fit de fluore albo; qd materiæ huc possint adduci, ambo enim hi periodici fluxus alter„
„nant cum coryza; ergo, constat: Vir LX annorum (α) a sex annis hæmor„
„bo laborabat sine dolore, et fere quotimo fluebant; [redacted] hæ cæcæ erant instar carnis cru„
„dæ eminentis, si imponebat aliquid, sub„
„sidebant; videbatur caro protrusa alicuius„
„se hunc humorem.

(α) In Observat. Phys. Med.

<u>Prognosis</u> Anomali fluxus, si rite flu„
„unt, liberant, et conservant hominem a multis malis, acres sordes emittunt, et ius corporis liberant; si anomale ista p naturam & producunt, v p Medicamina,

Prognosis

L. Vix autem possum assentire Stahlianis dum contendunt, quod si ~~[illegible]~~ plane obliterentur metuenda sint symptomata, quae a suppres"sis haemorrhoidibus oriantur; si vero ri"
"te succedant, liberetur aeger ab iis. Ex tur"
"bata enim earum excretione modo recen"
"sita mala certe metuenda sunt. Na"
"tura scilicet se liberat a materia sera"
"vâ, et acri. Ut nunc tales excretiones cu"
"taneae in aliis locis sunt circumspec"
"te tractandae; idem hic verum est de fistu"
"lis circa anum, necnon de haemorrhoidibus albis. Ut etiam fluor albus prave sana"
"ri non debet, idem hic tenendum. Fluo"
"rem enim albus subito sanatum secuta est phthisis, apoplexia, paralysis, morbi oculorum, ob materiam pravam, ad alias partes depositam.

De Fluxu Haemorrhoidali.

Saepe mala introducere possunt, ut acris materia ad alias partes feratur, et excer„
„natur, uti per Nares formâ Coryzae, per alium formâ Diarrhoeae: Excretiones hae si im„
„pediuntur, apoplexiam inducere possunt, quum materies sit versus Caput: Legitur Casus,
ubi femina ulcere laborabat, bra„
„chio amputato, febre hecticâ correpta fuit, et interiit, veniat ab acri in his
partibus materiâ, id quod in ulcere ma„
„nus fit, potest et fieri in ulcere Ani; fis„
„tulam ani sanatam subsecutus fuit
Catharrus ad Pulmones, tussis, et hec„
„tica febris. L

Curatio Fluxus hujus potest spectari ut Cura Fluxus haemorrhoida„
„lis Veri.
Fluxus Menstrui, hinc a Causis prioribus
vel Symptomatice, vel Idiosyncratice fit; ideoque nisi nimius sit, medicamentis non turbari debet, innoxius enim est.
Abstinendum est à Causis excitantibus, et stimulantibus
Calidis, debent abstinere non solum in, sed et extra Paroxysmum.+ Virum novi, cui fluxus
frequens, exercitio sese valde agitabat,
movebatque humores, incidit in tam
vehementem fluxum, ut surgere non po„
„tuerit: Si singulis octiduis recurrit,
per septimanas durat, largasque effun„
„dit quantitates, ut vires exstinguuntur,
Cum gravitas crurum sit, adeo Cachexia, vel metui posset,
moderandus est fluxus.# Praeterea vero omnis evacuatio non est sine magnâ noxâ: Vidi
ad ℔ VII, vel VIII sub uno paroxysmo,
Sunt, qui ad ℔ XXX notaverunt, ubi mo„
„ti sanguinea nimius motus, ortusque inductus fuerit.

+ alvusque aperta servanda est Lenitivis.

non tamen nimis cito supprimen„
„dus. Ingens enim copia sangui„
„nis perdi potest, modo non nimis
brevi tempore fiat fluxus.

M Venae sectio illa in pede revulsoria dicitur, quoniam Sangs venosus abdominalis per venas he-
patices affunditur Sangui venae cavae inferio-
ris; Si nunc volo revellere, debeo minuere
eo Sanguinis quantitatem ex illo vase, quo
proxime communicat cum vase, unde
effusio fiat, itaque ex pedis venis, et hinc
minuitur resistentia Sanguinis in venâ cavâ
inferiori; quod non fit, si in brachio fiat V: S:
quippe quae resistentia [illegible] non ita cito
minuitur Sangui adscendenti ex venâ
cavâ inferiori.

N. Nullum praesidium melius, quam in ejusmodi
laxantibus, ut me docuit Experientia.
Ideo maxime commendant Medici
plerique laxantia; expellunt enim non tantum
stimulantia, in cavo intestinorum hae-
rentia; sed et inserviunt V: S: de-
plendo vasa meseraica, quae osculis
suis hiant in canalem intestinorum; et
in genere laxant Spasmos, ut in omnibus
morbis Spasmodicis.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Ubi moderandus est fluxus, videndum an Cor-pus sit plethoricum, + an per spirituosa, Ca-lefacientia Acria inductus fuerit, ++ noscitur ex pulsu, qui vehemens, et venæ turgidæ. Tunc conveniunt Antispasmodica Nitrosa, et Camphora moderata dosi nupta refrigerantibus, V. S. in pede, quæ præferenda ei in brachio, despletur enim immediate Venam Cavam inferiorem, ut sanguis fundi possit in despletus Cavum. NB. Balneum conducit pedum ac manuum, tepidum, sed non calidum; post aqua frigida; sed status totius Corporis debet attendi, si flatus V. gr. adsint, tunc calidum sit temperamentum. Acescentia vero refrigerant multum; convenit Spiritus Vitrioli, aquâ mixtus, ut refrigerant; Papaveracea blanda op-tima sunt; si simul alvus clausa est, pla-xantia mitia agendum, et Clysmata. N. Accidit, ubi in Cachecticis, et obstructionibus + Scorbuticis, quibus simul adest debilitas, viscerum laborantibus; ut spasmi in externis sint, et sanguis ad interiora feratur cum externarum rigore, et ardore internarum, cum anxietate, et oppressione in abdomine adsunt horripilationes, animus est dejectus, facies livida, oculi liventes, murmur in abdomine, alvus sicca, languor, respiratio debilis, dolor obtusus hypochondriorum, pulsus parvus, et contractus, Leipothymia in-stans, palpitationes cordis, sudor frigidus, fauces siccæ; abesse hic possunt, quæ multo refrigerant, et conveniunt Antispas-modica, Diaphoretica conveniunt, ++ et Acetum cum oculis Cancrorum saturatum, cum infu-sis Theiformibus, +++ nec non cum pauxillo Camphoræ; Oleum Vitrioli saturatum C. C.; Spiritus Nitri cum Sale volatili saturatus, Spiritus Nitri dulcis; Liquor Anodynus Mineralis Hoffmanni.

+ an æstus adsit; an ebrietas;
++ an a medicamentis volatilibus, alcalinis. an sanguis copiâ magnâ, uno impetu elabatur;

++ præsertim ea, quæ levi stimulo aromatico prædita sunt, et aqua, bilem reddunt, sanguinis circuitum.
+++ actu calidis,

O. Nam antispasmodica, externe applicata, ut in mensibus nimiis, sic in haemorrhoidibus conveniunt.

P. *Externe* possunt adstringentia dari, non tamen acria, plerumque ex vegetabilibus, ex Saccharo Saturni, et vitriolo martis, aquae quantitate sufficiente, soluto.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Anodyna, atque quæ fiunt ex papavere, + quæ dantur + cum camphorâ mista, et liquo-
repetitis vicibus; Emplastri Theriacalis ~~[illegible]~~ funcia -re Anodyno Hoffmanni.
~~et~~ lumbis applicata, vel et abdomini, insignes præstant
effectus; ubi nulla profuere remedia, conducit
fotus abdominis, paratus ex herbis
2 partium emollientibus,
3 partium Anodynis discutientibus, vel interior aromaticis, coctis cum aquâ, vel vino,
quibus admisceri potest Spiritus Vini Camphoratus, ali-
quid Aceti Theriacalis, ubi impositus ab-
domini mire conducit. Egregia sunt Balnea
manuum et pedum; tandem non negligendas, quæ
alvum aperiunt, laxantia, ut Manna
cum oleo Amygdalarum dulcium, et Cassia
cum oleo Amygdalarum dulcium; talia mi-
tia egregia sunt.

Hæmorrhoidalis fluxus excitatus ex acri, Arthri-
ticâ, Podagricâ, Rheumaticâ, materie, delatâ ad viscera
abdominalia; quod cognoscitur, si antea obnoxius
his fuerit homo, et Arthriticis, vel Rheu-
maticis doloribus obnoxius sit. Raro hic laxi- fluxus nimius
tas est, si fiat, Diaphoretica conveniunt; si pro-
fusio obediat, et æstus Sanguinis refrenatur, imminuta æque parum fuerit morbi
Anodyna fortiora, adstringentia adhi- vehementia;
benda sunt, sed solum in desperatis
casibus: abstinere ab adstringentibus debe-
mus, ubi sanguis adhuc cum æstu fluit,
in tali enim statu metuendum est, ne sanguis, impeditus effluere,
stagnet, vel regurgitet, vel suppressæ ma- ex hoc loco in alios, minus secur-
neant Hæmorrhoides. Frammannus hunc sæpe natura postea eli-
tales casus notavit. Adstringentia debent gat, sic obturbentur conamina
esse mitissima, ut Polygonum, Cascarilla, Origanum, cortices aurantiorum hæmorrhoidalia,
infusum rosarum rubrarum; Millefolium optimum est,
in spasmos sedat, et specifice laudatur.
Hæc interna sunt medicamenta. P

Q: Si cæter, adhuc post sublat. flux. vigeant Spasmi, tunc V: S: in brachio, vel pede in-
stituat, ad præcavend, ne Sanguis ad alia loca mittat.

R. Herba huic Specificum quid inesse videt, lau-
dant eni ad quasvis hæmorrhagiar Species, ac inesset ei vis anodyna; præsertim vero, q̄d vis Specifica contra hæmorrhoides ei insit.

S. His eni in multis casib. possum tollere dispositionem Solidor, quâ proclivia ita sunt in Spasmos congestorios, modo non nimis altas radices egerint. Convenit et hic cortex Peruvianus quâ maxime, illo eni tollit ea dispositio Solidor, quâ periodice quodā-
modo generent motg Spasmodicos, qui in-
star febrium intermittent se habent. ratio utror quodq eadem ē. Principij eni in dispositione Solidor, et naturâ princi-
pii vitalis residet.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Extra paroxysmum adhibent quidam Clysma Spirituosum, ubi aquæ additur Spiritus Matrica„ „lis, Reginæ Hungariæ, aut Melissæ; a„ „lii alia adhibent ad impediendos fluxus novos, sed sic impeditus sanguinis exitus, unde va„ „ria mala: Accidit, ut fluxus diuturnitate, non vero repentino impetu, peccet, ut quotidie fluat, tunc omitti pos„ „sunt multa ex prædentibus, et juvatur laxantium, imprimis Rhabarbari, quod repetito et protracto usu, tollit in Sub„ „stantia, quibus in infuso, chronice sæpe tollit fluxus, acrimoniam expellit, et roborat, Ubi sedatus e Paroxysmus, conducunt temperata roborantia, quibus insultus præcavetur, et re„ „stituitur tonus„ + tunc laudatur Millefolii, quod in decocto, et infuso, et extracto ad„ „hiberi potest, Conducunt Martialia, videndum an Corpus sit Sanguineum, Temperamenti Calidi, quum roborat Mars, qui æstum „ducat, et æstus nocet, nisi eligatur Cortex Peruviani. Ubi sic roborans Corpus ad præcavendos novos insultus, matrinortus ... usus eorum bis in Anno per aliquot Septimanas fieri debet, tunc V. S.^ne^ tempestiva, Alvi Lenientia, ut semper alvus aperta sit, conveniunt, diæta ex oleribus blandasque„ „nit,^# diæta in^ ut ex Lacte, Oryzâ, hordeo, vidi sic fluxus compescitos, sic cæteri resolventia conducunt, si obstructiones sunt, exhi„ „benda sunt Extracta herbarum Saponacea, salia non valde acria, Extract. V. C. Taraxici, Fumariæ, potest addi Tartarus Regeneratus, manna, fructus Tamarindorum Conducunt, quæ alvum servant apertam. Si acrimonia quædam fluxum incita„ „verit, et inde novus insultus sit metuendus, conveniunt Lac, Aqua Selterana, potus quotidianus decocti Diuretici, et diaphoretici, aquæ Medicatæ martiales.

„ + alites Sanguis facile stagnat, neque æquabiliter distribuitur,

Prophylaxis

quibus præcavetur nimia Sanguinis copia, ejusque spissitudo,

T Conducunt et illa, quae digestionem restituunt, ut extracta ex amaris herbis cum myrrhâ, infusa aquosa vel vinosa corticum aurantiorum, citreorum, cascarillae.

U Si alvum laxior redditur, nil efficiunt, in graviori saltem casu. Per serum lactis, si eo uti possint homines, efficiunt verno tempore. Laudatis decoctis mel addi potest. Secundum quod observatum juvat interne Sulphur, cujus flores dari possunt; et secundum R. J. Werlhofii observationibus de Febribus Section: III. §. 6 Lac Sulphuris, quod dari autem debet majori dosi, et repetita vice, eo quousque, ut quodammodo laxet alvum. Si inflammatio magna, vel plethora, vel aestus adsint, juvat V: S:

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Decoctum Scorzoneræ, Sarsaparillæ. Jungi possunt infusa theiformia, cum regimine in Lecto a Stahlio laudata. Si plethoricum e corpg, juvat bibere Serum lactis, quod obstructionem reserat, et obstructum sanguinem resolvit. T Exulare debent aromatica, acria spirituosa, aloëtica. Inter fructg, qui saporis gratia apponuntur, evitari debent, qui audiunt ananassen, ab hoc enim hodie V. C. assumpto, altero die vidi conamina hæmorrhoïdalia, de tertio enim quid et stimulantis ei inesse videtur.

Externarum vix medell postulat fluxg, qui nimiâ in copiâ adest, tunc dicta adhibenda. Merito itaq commendatur Spongia ista terrestris, Crepitus Lupi dictus, uti et Saturnina. Hæmorrhoïdes hæ cæcæ nil boni habent, sed multa pariunt mala, magnosq inducunt dolores, ad quos sedandos conveniunt alvi laxantia, quæ non debent esse drastica, non acria, sed iterum Manna, Cassia, inprimis sidentur cum decocto emolliente. V.

Cura cœcarum.

Externe applicari possunt emolliendo, discutiendo, adstringendo, inflammationi resistendo agentia, ut Sacculi cum floribg Sambuci, meliloti, Chamomeli, Verbasci, lacti incoctis, nec non herba Chærefoly, millefoly, agrimonia, salvia, quæ leviter adstringunt. Si omnis inflammatio cessaverit, laxæq sint partes, suffimigia ex thure, olibano, Benzoin, applicari possunt scopo roborandi. Sub dolore in locum inveniunt Linimenta ex unguentis, quæ inflammationi singulari vi resistunt, uti unguentum de Lithargyrio, de nutrito, de Tutiâ, Linimentum ex aceti Lithargyrii, Olei Rosarum ana ℥ß, additis Succi Sedi majoris ℥ij; convenit his addere pauxillum camphoræ, et opii.

V. Optime autem recens herba Sumitur, infusa cum aquâ calidâ,
ut Thea. Vidi Successum optimum in homine, qui patiebatur
alvi tormina ex hæmorrhoidibus, non ex inflamma-
tione; in illo videbatur deprimi interna tunica in-
testini laxior cum dolore, si alvum deponebat, nec
cessabat, donec tunica locum recesserat. Auctor fui
ut hoc infuso uteretur, et usus est cum successu, du-
bito, an ob adstringendi vim. Novi etiam laudari con-
chas Mytilorum ustas, assumptas ad ʒj, vel ultra
de die; inesse his pulveribus calcariis singularem vim
ad certos morbos, nullus dubito. Nam dantur morbi
glandularum, qui Scrophuli dicuntur, et novimus conve-
nire in his pulverem combustæ Spongiæ, ut no-
tat Russel; et A. De Haen Parte 2dâ Rationis
medendi Cap: XI De vario tumorum genere, præ-
ter Spongiam ustam, memorat de remedio Empyrico, ex
nihili albi ℥iv, ossis Sepiæ, Putaminum ovorum
ana ℥ij, Panni Scarlatini ℥iß, quæ mista, vase clau-
so comburantur. Quid autem pannus conferat, nescio; for-
te in pulvere quid mutat per phlogiston. Quid de
nihil albo intelligendum est, nescio. Dum dicunt Chemi-
ci, esse idem ac flores Zinci, a quibus nihil album officina-
rum differt. Flores enim primo inspecti mox flaves-
cunt, et ab eâ remoti mox albescunt; officinarum
autem nihil album idem facit; forte est margaritarum
pulvis terreus, qualis forte ingressus est pulverem
Clariss: de Haen, et nil contribuit ad curam. Si-
milis ille pulvis videtur ei, quem præbent con-
chæ mytylorum, an bonæ hæ sint, nescio. Si vero
quis dare velit, det exustas in vase clauso. Sic
ad hydrophobiam vidi nuper laudatas conchas ostreorum
Cæterum quandoque contingit, ut tumores hæmorrhoidum cæ-
carum valde duri sint, et magni, sine magnâ inflamma-
tione; tunc convenit linimentum, laudatum in Ephemeridi-
bus Naturæ curiosorum, ex unguento Rosarum, mercurio vivo,
Sulphure crudo, et paxillo croco.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Conveniunt sequentia ex cerussa, amylo, cum succo expresso sedi majoris, oleo amygdalar. dulcium. et. v. g.

℞. Sperm: Ceti ℥iij
Olei: Hyosc: gr. iij
Croci gr. iv.
M. F. Linimentum.

℞. Sperm: Ceti ℥iij
Ol: Rosar: ℥iv. vel olei lini.
Camphor: gr. v.
Croci gr. x.
Opii depurat: gr. iv.
M. F. Linimentum.

Laudatur multum in promptuario hamburgensi applicatio foliorum viridium Sambuci, necnon pulvis millefolii, cui additur pulvis cochleariæ hortensis, cum oleo lini ad consistentiam.

Pro externo Unguentum de Linaria, et balsamum Sulphuris Rulandi laudantur a Medicis, Intus infusum, et decoctum Millefolii, [illegible] assumptum, egregie. v.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Si evenit, ut Vesiculæ in admodum magnam molem crescant, possunt applicari hirudines, et aperiri scalpello, sed non facile ad hæc venire debent, si non prius talibus adsuetus fuerit æger.+ Si quando ulcera fuerint commoda serpiginosa, vult æger summum liberare Medicus, primum bene purget Corpus, i. e. corrigat acrimoniam, liberetque ab omnibus sordibus; hunc in finem Mercurialia conveniunt, Decocta ex Sarsaparilla, China, Bardana, ex Diureticis &c., et aquis mineralibus, abstineat ab omnibus calidis; his prius, si pote tentari consolidatio ulcerum illorum.

Cura Vesicularum.

+ Abstineat præsertim Medicus ab hirudinibus, quippe quæ disponunt ad recidivam.

Cura Serpiginis.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Conveniunt medicamenta ex plumbo, Li=
=thargyrio, Cerussâ, aquâ Calcis cum Lithar=
=gyrio Saturni, addito Mercurio, et Sulphure;
alvus semper sit laxa. Hic affectus ergo tractandus, ut aliæ de turpatione cutaneæ.

Cura albarum

In Hæmorrhoidibus albis videndum, an corpus San=
=guine abundet, an molimina sint adeva=
=cuanda, tunc V. S. convenit, et ea, quæ stagna=
=tionem circa Rectum tollunt, et circulum
æquabilem constituunt per totum corpus; quibus
factis, tonus restituendus est, exhibenda La=
=xantia diu parvis dosibus, quibus adjungenda
Extracta Amaricantia, Salia o Sacria,
Gummata, adhiberi possunt infusa Diuretica,
Diaphoretica ex Amarescentibus, et ro=
=borantibus, quibus addi potest Millefolium,
ad tonum restaurandum Mars, et Cortex
Peruvianus conveniunt, aquæ minerales; flores Sulphuris, et suffitus ad roborandum.

Colica Hæmorrhoidalis

Pathemata, quæ insequuntur, sunt, si quis
dispositionem ad fluxum habeat, Co=
=lica hæmorrhoidalis, v Sanguinea,
Sub quo dolore crassa, et tenuia
intestina afficiuntur, oritur, quando Sanguis
per Venas Hæmorrhoidales exitum in=
=venit, et congeritur in vasis minoribus
Mesaraicis, v aliis tunicis intestinorum:
Venanus liberos manere truncos ad
Intestina, et ibi liberos omnino ma=
=nere a congestione; Colica infligit eos, qui
dispositionem habent ad Hæmorrhoi=
=des, maxime si V. S. neglecta sit, solutus
fluxus, et tandem periodice recurrit,
Colica se sistet sub formâ spasmodicæ Colicæ,

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Sed ubi Sanguis, Venis impactus, Stimulum communicat cum Stimulo musculari, ut Sanguis sit Causa stimulans, nec noceat impediendus est; invadit Cholericos maxime dispositos ad hæmorrhagias. Si Causæ Occasionales adveniunt, frigus pedum, exercitia nimis magna, Venus immoderata; Aloëtica, impetus quando naturam molitur excretionem, conveniunt; ubi aggreditur, libera sit alvus, sub paroxysmo dolores sunt torminosi, minantes dilacerationem Intestinorum, alvus retrahitur, sese diffundunt per totum Ventrem dolores, retrahitur Umbilicus, comprimuntur intestina, et aër impellit abdominalia Integumenta, alvus stricte clausa est, murmur nimis adest, nec flatus, angor animi, et lassitudo, ardor internus cum æstu, et horrore internus, siccæ sunt fauces, et Articulatus est æger, accedit Vomitus, Singultus, Capitis dolor, convulsiones fiunt vagi dolores, ut in Colicâ Pictorum, terminantur sæpe in Volvulum, et Gangrænam, necnon in Tympanitidem, ut jam dixit Hippocrates, et in Paralysin Pictorum; Colica Pictorum potest produci a multis Causis, a potu aquæ frigidæ vidi, a bile et Sanguine Mesentericis tunicis impacto; habet hæc Colica Sanguinea, quod citius possit abire in Gangrænam, quod non metuendum est ab aliis:

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Putat Stahlius, esse eundem fluxum, quem descripsit Hippocrates sub nomine Ilei Hæmatitidis; Vide porro Clar: Hofmanni. Sunt, qui spasmos resolvunt, et sanguinem in circulo æqualem ducunt; pro hoc scopo V: S: non necessaria est, pro sanandi scopo, et impediendo fluxum; alvus reserari debet per blanda Clysmata, quibus jungi possunt Laxantia in copiâ, et unâ vice data, tum optima sunt ex mannâ cum vehiculo Emollienti, et Laxanti; si tale laxans sumitur ad ℥ij, et solvuntur in eo manna cum Syrupo Rosar. et Oleo ℥iij, potest addi oleum Rosar. ad removendum potest addi Syrupus Papaveris albi; opium caute adhibendum, paralysin aliter inducit. Ad sopiendos dolores exhibentur externa, ut Emplastrum Theriacale; adhiberi debent balnea pedum, et marrubium, semicupia, Nitrosa cum pauxillo Camphoræ, infusa theiformia, potest suppositoria, cataplasma Emolliens, vel fotus aquæ calidæ.

Similis Curatio potest adhiberi in omni Colicâ Convulsivâ, Pictonum dictâ, ut præservemus corpus ab insultibus, opus est, ut, si corpus plethoricum sit, V: S: bis, vel ter quotannis instituatur; indigent hi necessario V: S:, qui se ita habent; Balnea pedum conveniunt in omnibus, alvus lubrica servari debet, ut quotidie semel fæces deponantur; debet porro perspiratio promoveri,

De Fluxu Haemorrhoidali.

Medicamina ex Scordio, Chamaemelo, Foeni-
culo, Cortice Citreor, formâ infusi mane
in lecto assumi debent; abstinend. ab
aromatib., pinguib., Cerevisiâ, et Vino
Generosiori, ab adstringentib., et gravio-
rib. Cibis: Potus sit Infusum, v. Decoct.
ex aperientib., v. aquâ Selteranâ; Inter
Epulas Ra aquosa Vinosa ex Corticib. Au-
rantior, Cascarillae, Cui addi. aliquid
Myrrhae, Elixiris Stomachi; Debent Ca-
vere a frigore pedum; dieta Lactea conv.,
ut Hordeum, Oryza, aliaq.

Alia Symptomata memorata, quae acci-
dere possunt hominib. haemorrhoidib.
Obnoxiis, ut Cardialgia, Nephritis, &a. simi-
lem Curationem postulant: In Colicâ
Haemorrhoidali laxantia, v: Sues, diae-
tam blandam, diluentem, temperan-
tem, quib. sub paroxysmo jungi pos-
sunt Anodyna, Antispasmodica, agen-
dum; ne dentur Emetica, aut Drastica,
o Calida Stomachica: Distinguenda
Sunt haec Symptomata ab iis, quae
oriunt. a tenui, acri materia, o a
Sanguine congesto versus intestina; in
posteriori V. S. e instituenda, o ita
in aliâ specie.

Audivistis, qd Fluxus Haemorrhoidalis
tam multas molestias Creat, si sup-
primit., quaerit. Ergo, an Evocari de-
beant haemorrhoides, si Cessent.
Dicunt Sthaliani, qd debeant Evo-
cari, Credentes, qd Omnes morbi a Plethorâ Oriunt.

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Responderi posset, qd in Subjectis ods passis, fluxus debeat evocari cum multo molimine; sed neliqūe, qd sapiunt Methodo dictā, qua directā apertio venar. Hæmorrhoidalium adeo locum habet; Remedium certum ꝯstat, quo exhibito, sequatur fluxus, si volu=munus purgare, habemus remedia, sed qui sanguinem pellunt, nulla sunt, qui cor=pus ceterius motus ꝓducunt, sed ō determi=nari pōe, quorsum vellet Natura, si q̄s vel=let aloën, et alia ꝓscribere, ō certus eet, cum ꝓpelleretur sanguis ad alias par=tes, et tunc molestiæ augerentur.

1º Natura huic assueverit, ꝓ certim si dis=positio adē, cum vasa impatientiam se gtrahendi patiantur

2º Videtur, quid aliud eēt, nempe qd motus susceptu reducantur ꝓ naturam, licet causa nil agat, adeoq servitus impo=situs tali;

3tio Tandem nulla excretio adeo tu=batur si possemus reducere semper, eet optimus homini; homo facillime tur=batur, sanguis congerit, sed ō inve=nit exitus, cum ō assuetus tali via fuerit.

Spasmi sopiendi sunt ꝓ laxantia, quæ sunt remedia in fluxu hæmorrhoida=li; possunt Refrigerantia, Balnea pedum, etiamnum, ꝓcipue ex Nitro ad=hiberi, memorata conveniunt; dein cessent, ubi quoties superaverint paroxysmi, tunc liberatur homo;

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Si vero assuetus sit ad Evacuationem facilitan-
dam, Curatio dirigi debet per Diætam; alvus
aperta servanda per Corticem Peruvianum; Si
hunc finem non obtineo, homini, qui inde pa-
titur, molestias ingentes, ubi Sanguis pellatur
ad alias partes, nil usus, quam Restituere
Fluxum.

Hoc fitiis, quæ impedimenta Excretionis in abdo-
mine tollunt, Si Sanguis gerit, Spasmi
adsunt, sed determinatæ sunt Speciei, ut
gestio tali modo fiat, Si Spasmi vehementes
sunt, medicus tollit istos inordinatos
per diluentia, alvum laxantia, antispasmodica
ex pauxillo Camphoræ, et Nitri, Spiritus nitri
dulcis: Postea leviter agitari debet Sanguis,
requirunt Spasmi, Si Corpus asperiter moveo,
tollo Spasmos, sed exaspero, sed quiete
determino versus locum: Medicamenta ta-
lia non habemus, sed sunt, quæ orgasmum indu-
cunt, et specifica vi determinant versus
hæmorrhoides, ut sunt, quæ ex aloë, croco,
Myrrha habentur, possunt dari cum Extrac-
to amaro, vel Vino.

℞: Extract: Card: Bened:
Centaur: minor:
absinth: aa ℥iß
Myrrh: cum sal: tart: ℥ß
Gum: ammon: ℥i
Extract: Rhabarb: ℥iß
aloës
Hellebori Nigri aa ℥ß.
Posse adjici aliquid Martis.
M.

℞: Rad: gentian:
Helen:
Bryon: aa ℥ij
Herb: Card: Bened:
absinth: aa ℥j
Fibrill: Helleb: Nigri
aloes aa ℥iß
Cort: aurant: ℥ij
Vini Rhenani
Infunde
F: H:

De Fluxu Hæmorrhoidali.

Eo tempore, quo molimina adsunt, Gravitas circa dorsum, ardor, et tumor ani, Corporis lan,,
,,guor, extremitatum refrigeratio, Ventris flatulentia, et siccitas; debet determina,,
,,ri fluxus versus rectum. Balnea pedum ad crura, et ilices(?) fiunt, eo scopo ut spasmi intempestivi tollantur, si hi subsistere pergant, ℥ IV san,,
,,guinis ex pede extrahantur, tunc sæpe sanguis ex ano; Vitari debent omnia, quæ perspirationem impediunt, quæ flatus generant, omnia enim spasmos vagos producunt: Si his nil efficitur, et peri,,
,,culum in morâ est, suppositoria acria ad,,
,,hiberi possunt ex Coloquintide, Aloë, etc. frictiones cum pannis laneis asperis; possumus applicare hirundines, licet hæ ve,,
,,nas aperiant, et extrahant sanguinem, sed parum levaminis afferunt, quia externas modo despiciunt(?) Venas.

Menstrua Mulierum.

Menstrua, vel Menses vocantur haemorrhagia Uterinis ex Vasibus; Naturalis est licet e fluxus, licet per se morbus; redire solent haec menstrua singulis mensibus, aut 3bus Septimanis; durant in aliis diutius, in aliis citius cessant vero; sunt, quibus non cessant ante 12 diem; incipiunt plerumque annis 14, 15, 16, et cessant annis 40, aut 45 post Climacter.

Quando Menstrua instant singulis periodis, accedunt tensio, et infra castro abdominis, dolor gravativus, et pressorius in lumbis, frigescunt Extremitates, astgir-currit, vocatur Binnenkoortsen, color faciei pallidus, lividus, urinae angustiae, alvus stricta, torpent, et lassae sunt foeminae. Rari sunt casus, ubi tacite erumpunt absque incommodo.

Causa proxima sunt spasmi, quibus in vasis Uterinis sanguis congeritur, et ex ostiolis in uteri Cavitatem effundit. In principio ruber est sanguis, postea aquosus vasis se contrahentibus. Causa Proxima.

Q: Cum adeo communia sunt omnibus feminis, quaeritur quae sit illorum Causa?

R: Credibile est, proprias feminis esse causas; quae siverint in structura Corporis, pelvis amplitudine, structura Uteri, et talibus pluribus, possunt haec pro talibus haberi, sed ut vulgo dicunt; dixere Mechanice fieri sub plethoricum fiat Corpus; ut plethora laborent partes circa Uteri

ci

De Menstruis Mulier[um].

Vel distentae vasa emittant sanguinem;
possunt admitti conferentes aliquid ad fluxum;
Credo, quod spasmos producant, quod se. plethora
stimulet, et stimulando spasmos produ-
cat, forte quod aliquid lateat in principio
motus, quo fit, ut spasmus congestorius
conspirat, per spasmos fit, ut foetus in lucem
edatur, sed non ante IX menses naturaliter.
Q: Quae hic est Ratio, an stimulus nascitur?
R: Credo, quod illa, quae de motibus foetus, de
ejus foecibus stimulantibus dixere, non suf-
ficiant, ut nil supersit, quin quod conjugi-
umque ad praedispositionem in irrita-
bili illo, quod suscipere potest motus.
Quod explicatio haec non sufficiat, et quod spas-
mi accedere debeant, confirmant haec:
molestiae, quae antecedunt, sunt simi-
les illis, quae alias haemorrhagias an-
tecedunt, et modificatae pro loco, et spas-
modicas constrictiones illiquuntur.
Dixi, quod Haemorrhagias producant spasmi,
eaedem hic sunt Circumstantiae, et symp-
tomata, si nunc illa sunt a spasmis,
omne quoque eruptio a spasmis; Credibile est
omnino.
2do Deinde V. S. rarissime menstruorum fluxum
impedit, quod solidae adstrictionibus quod ad-
suetae sint; si Causa esset plethora,
omne impediret fluxum V. S. Si san-
guis esset accumulatus, aperiat quis
Venas, plures dies antequam accumu-
latio facta est, non impediet fluxum;
Vidi Observationem in Persona,
haemorrhoidibus obnoxia,

De Menstruis Mulier.

Quæ fluebant p. 3, 4 v. dies, amiserat quoq. 8 sanguinis libras, post dies tr. qt menstrua fluere inceperunt, nemo dicet, pecasse plethoram. Observavi, qd singulis 3 bg septimanis erumpe-rent hæmorrhoides, singulis tribg diversis menstrua; in utroq. casu congestiones erant, spasmi determina-bant se in uno versg hæmorrhoides, in altero subjecto versg uter.; explica-videbent ex principio movente, cujg natura latet; quod magis ē V: S: evocat flux.; ubi sanguis pellit. versg vasa uterina, ubi erumpit, dilatant. vasa, d. ō irritant. et se contrahunt, claudunt viam, et sicca fiunt; de-bent bex laxari spasmi in extremi-tatibg, hoc fit cum V: S. ne, tunc in-unit. pars copia; V: S. ne flux. pōe evocari, dz instat, et spasmi impedi-unt; exstat casg in Ephemeridibg N: C: ubi femina 7 dies ante fluxum san-guis mitteret. e brachio, et mox erum-pebat sanguis ex utero. Virgo 17 annor. singulis mensibg cæcitate corripiebat., V: S: in pede instituta e, sequebat. mensium flux., cæcitate sanata: Per spasmos hoc phænomenon explicari pōe, illigi pōe, quod versg caput delatg sanguis distendat ocu-los, spasmis sublatis, redit sanguis ad uter.

De Menstruis Mulierum

Idem verum est in aliis haemorrhagiis, quas impedire omne Spasmus potest v. g. modo Corporis plethora sufficit in Atrophicis non producat, ibi omne potest plethoram oportet, ut aggerat; quando accipitur nisi per Spasmos; ubi datur, Cur tales fiant in Corpore, ubi Causa materialis est adhuc, quaeri potest nisi in Spasmis. Terrores, et aliae Causae saepe ante tempus provocant, ibi Clarum est, quod Causa extra tempus sit Spasmus; Terror, Ira producunt Spasmos, insequitur hos Mensium fluxus; si morbose producuntur per Spasmos, an omne Credibile est, non naturaliter per Spasmos produci. Foeminae, quae Carent hoc fluxu, pro loco irregulares patiuntur haemorrhagias, ut per digitos, Oculos, mammas; omne haec a Spasmis fiunt. Nemo dicet, quod si Sanguis per Oculos fluat, modo fiat per Plethoram, sit distendendo vasa; sed sit Plethora particularis, omne disruptio ista fit; si singulis mensibus fiunt eruptiones per illas partes, omne fieri potest per easdem Causas; directio est modo alia; Cur Spasmi accipiant, nescio; sed rogo, Cur in morbosis Sanguis pellatur ad Uterum, Oculos, mammas? Sunt Spasmodicae Causae, [redacted] quae menses supprimere possunt, v. g. fluant menstrua, terrore afficiatur et frigore mulier, aut detur medicina, Spasmos excitans, incidit in Spasmos, sanguinem pellentes versus alia loca;

De Menstruis Mulier.

Interd. si menstrua fluunt, et terror fit, augetur fluxus, d. Cohibetur; hæc omnia possunt elligi ex Spasmis. si hæc fi=
=unt iis ē naturali Causâ, Cur ergo innaturali. Accidit, qd in Infantibus unius anni eruperint menses, ē a plethorâ, d. a proclivitate in spasmos, et brevem vitam notat; si ante temp. erumpant hæmorrhoides, pra=
=v. Signum ē, hic enim motus ita sanguinis turbatur, dq sic vasa se contrahunt mor=
=bose, abscidet spasmus. Medicamina eadem, si provocent menses, au ē tes=
=tantur, qd sint iidem, ac aliæ Hæmor=
=rhagiæ. Vetulæ sub morbo, quod ex=
=posuerunt, vidi hoc in pastoriâ nobili ante mortem; pro explicaria spas=
=mis.
Molestiæ comitatur, v. procedit, obstructio licet sit, invadere solet, et cessat, san=
=guine licet ē evacuato; Laboret femi=
=na menstr. Obstructione, stato temp=
=re tū fit molestia, obnoxia fit alii morbo; eo tempore, quo fluere debent, Spasmi vehementiores erunt, licet ē erumpat sanguis, tū sponte cessant motus; Clare attestatur, qd valeat na=
=tura sponte producere spasmodicos motus, qui ē egent stimulo mate=
=riali, et cessare queant, licet sti=
=mulus ē fit evacuatus; unde patet, qd lucem aliis casibus adferat;

De Menstruis Mulier.

Spasmodici motus paroxysmi sunt, qui ar-
-guunt, et desinunt sponte, plura sunt,
quæ probant, Bechling habet casus,
quem memoravi mox; sunt casus, ubi ces-
-sabant, et post V. S.nem mox profluebant.
(a) Virgo, cui adhuc fluebant menses, afficie- (a) In Actis physico Med: Cas: 175.
-batur odontalgiâ et otalgiâ per 14 dies, anno suæ
ætatis 19 legitime erumpebant menses,
cessabant symptomata, sed redibant
toties, quoties recurrere debebant men-
-ses; si fluxus restitutus, oculi paululum
solummodo inflammabantur.

Sequitur, quod menstruus fluxus sit verus morbus,
sed possit haberi pro excretione naturali,
etiam omnibus feminis obtineat. Natura
desiderat illa pro generatione. Animalia
hæc non obtinent, fortè quia dita in spasmos
inclinant, accedit forte structura cor-
-poris, ob quam minorem sanguinis co-
-piam faciant.

Curatio nulla est, modo sub ipso fluxu evitentur calefacientia tam diætetica, quam medicamenta, quæ stimulando corpus affectum facillime turbare, et spasmos augere possunt; huic no-cent omnia indigesta, quæ difficil-le coquuntur; observatum est, quod panis ca-lidus quies hujus suppressionem facit, quæ turbas spasmodicas producit; Nocent ob eandem rationem emetica, va-lida purgantia; ira, timor, quando corpus erethismo affectum est.

Curatio ~~[...]~~ opus est in fluxu naturali.

De Menstruis Mulier.

Sunt, quæ dolores patiuntur ante fluxum, testes sunt de violentiâ, et rigoribus spasmis, ad hos leniendos dari possunt antispasmodica, Clysmata, balnea pedum etiamum, olea amygdalarum dulcium, oli-vae; hæc blandissima conveniunt, si ad cochlearia quot ante paroxysmum dentur.

Si dolores adsunt, Cura requiritur.

Sed fluxus iste nimius, et curationem pos-tulat, nempe quid sit ex Lipothymiis, appetitu dejecto, tumoribus pedum, et dis-positione ad Leucophlegmatiam.

Aliquando singulis periodis erumpunt, sed nimis largiter, quidem iste frusta sanguinis coagulati evacuantur, hæc sistunt iste ad horas evacuationes, cum elapsæ fuere; sanguis majori im-petu effluit; iste justo periodis bis, vel ter de mense majoribus fluunt.

Causæ variæ sunt, in genere omnes illæ, quæ spasmum inducentes, ter-minant sanguinem ad uterum; iste contrarium faciunt, spasmi convulsiva-les sunt, ut augeatur congestio ad uterum.

Nunc alia causa, Laxitas vasorum uteri; si fluxerunt copiosius, laxitas fit in vasis uterinis, ut sanguis effluere possit, licet moderatius.

1º Causæ variæ sunt, animi affectus, ut Ira, Gaudium, Terror, licet omnia contra-ria faciant.

2do Plethora in corpore, fiunt certus, et violentissimi motus.

De Menstruis Mulierum

3tio Spasmus hystericus potest supprimere, et augere.

4to Aromatica Vinosa, Aloëtica, Salta„ „tra, aliique mod.

A Medicamentis abstineant, in corpore tali levis causa potest spasmos producere, licet non fiat semper, cum utuntur pre„ „sto medicamine.

5to Intensa Veneris appetentia est pro„ causas; ubi menses suppressi fu„ „erunt ante, et pellentia adhibi„ „ta fuere, talia omnia afficiunt solida, id est, stimulant, et ogestio„ „nes faciunt, et calidiorem reddunt feminam.

6to Si fortis est causa, non adeo cito cessat fluxus, materia vellicans, ut Arthritica, in feminis menses, ut in Viris hæmorrhoides inducit. Femina ex Arthritide in„ „cidit in magnum fluxum, tolerabat do„ „lores lumborum, et ægre potuerit sisti.

7mo Ultimo frigus, quod humores propellit ad interiora, causa sunt.

Admodum sensiles sunt, cum fluunt menstrua, ut etsi nunquam est causa imaginaria, vel revera existit, ubi in dextra modo nutent, possunt sup„ „primi, et induci menstrua; imo per pectendos capillos, si admodum sunt sensiles.

8vo Pertinent huc, obstructiones viscerum per se spasmos gestorios facere eo tempore, quo producit spasmos natu„ „ra; excitantur facile spasmi, qui pen„ „dere possunt ab obstructione;

De Menstruis Mulier.

Inæquabilis ē Circulatio, si Viscera pp. se sunt obstructa, si placentæ in Utero sunt relictæ, immodici fluxus possunt induci. Sic et sordes primar. Viar., unde multi valent Laxantia, Eadem tonum amittunt vasa, ut se ò ulterius contrahant, quando per mensem unum, alterum, nulla evacuationis signa sentiunt, sed post Vehementiores fiunt, id est nimii sunt, et rursus sistunt.

Prognosis ē, quod facile abeat in Consuetudinem, si magnas Evacuationes passa ē, ut, si nulla fiat, aut minori in Copiâ, aliquid ex Plethorâ incommodi sentiant, quæ mala se manifestant primum Circa negotium Generationis, dum concipitur fœtus, imo postquam in lucem editus ē, sternit viam ad Hydropem, quæ facile post ingentes Hæmorrhagias Uteri sequi potest. Prognosis.

Curatio ē pro Causarum differentiâ, conveniunt Frigefacientia ex aquis parata, Emulsiones, Serum Lactis, quando in omni Casu extus Corpori inductus ē, Cum Calefacientia, aut Vinosa adhibita fuere, Spiritus Vitrioli Cum aquâ dilutus convenit. Conveniunt in Omni Casu, quæ spasmos sopiunt, Nitrosa, Camphora, Millefolium, Chamomel., Spiritus Nitri Dulcis, in Omni Casu usum habent Papaveracea, quæ parcâ dosi, et ò subito ingeri debent. Curatio Nimii fluxus

De Menstruis Mulierum

Laxantia Eccoprotica, si alvus obstructa,
danda, Clysmata conveniunt, ut viam
liberam faciant, Acrimoniam aufe„
„rant, vasa infarcta depleant; Bal„
„nea manuum, et pedum conveniunt; blan„
„da Diaphoretica ex Infusis Theiformibus,
quibus additus Spiritus Nitri dulcis ad Dia„
„phoresin promovendam; haec maxime
conveniunt, quando ex Acri materia ortus
fuerit fluxus, et si constrictiones fiant
vehementes, exteriora affrigent; Obstruc„
„tiones adsunt, V: S: locum habere pot„
Item si adest plethora, et aestus; Dari
possunt, praesertim si hysterici adsint
Spasmi, Opiata, quae hystericae facile
ferunt; videndum an fluxus sit Causa
hystericorum Spasmorum, an contra: si dic„
„ta non valeant, fortiora adhibenda,
ut Opium, pulvis Heurnii, qui continet
semina hyoscyami; Tra terra Catechu,
Cortices Aurantiorum in decocto, vel
infuso; decoctum herbae Pilosellae,
Equiseti, Millefolii; Martialia,
Temperata adstringentia, ut est
Tra Martis Ludovici, et Tra Antiphthi„
„sica praeparata hocce modo

℞: Sacchar: Satur:
Vitriol: Mart: aa ℥i
Sp. Vini rectif: ℥viij,
M.

aliquot Guttae inde Capiantur; praeterea
Alumen Crudum, et sanguis Draconis,
Pulvis Helvetii ad grana x, vel xv sufficeret.

De Menstruis Mulier.

Adstringentia fortiora debent in extremâ
necessitate adhiberi, occludi possunt vasa
plethora et talia, sed Obstructio oritur inde
,,tuo, licet minus metuenda sit, quam alia.
Conveniunt, ubi laxitas adest, et sanguis
aquosus effluit; ubi sub spasmis floridus
est sanguis, tunc nollem exhibere.
Si quis uteretur in casibus chronicis, ubi la,,
,,xitas adest, purgantia, laxantia adhi,,
,,bentur, ut restituantur vasa. Purgan,,
,,tia caute adhibenda.
Egregie convenit ad sistendos menses Ra,,
,,dix Salep, si in feminis acri sanguine
plenis, ubi materies acris scorbutica est,
ad ℥i quotidie in pulvere datur, convenit; In
Actis Parisinis laudatur Cortex Sima,,
,,rubæ ad compescendum fluxum uterinum.
Vitrum Antimonii ceratum descriptum in
Actis Edinburgensibus, Vitrum hoc in pulverem
redigitur, funditur cera, sitque exsiccatio,
evaporaturque cera; sic fit, ut abducatur
resinosa crustâ, adeoque mitigatur viru,,
,,lentia: Contra Dysenteriam dedit
Pringle ad grana xv quotidie, laudavitque
ad fluxum uterinum: Usus fui bis, exci,,
,,tavit vomitum bis vel ter sedes, dedi
ad grana viij, vel ix intra bihorium,
licet posset dari unâ vice ad grana x,
auxilio fuit, sed nec est ignorandum, an
non adscribendus esset effectus evacuatio,,
,,ni sistentiæ, alias posset modificare
spasmos. Flores Secalis laudantur, om,,
,,ni mane dati, possunt juvare, forte
non, modo purgatæ sint unâ vice.

De Menstruis Mulier:

Extra Paroxysmum fiat V: S: toties in an„
„no, 8 dies ante eruptionem, quin bis, v.
ter in anno adhiberi potest, ne nimis
distendantur vasa; laudat sic Hoff
Hofmannus, convenit Pletthoricis, et
Vetulis; Crebra alvi laxatio convenit,
si primæ Viæ se male habeant, Laxa„
„tiones debent institui majori Curâ;
ubi acrimonia sanguini inhæreat,
Corpus Cachecticum sit, obstructiones
adsunt, aquæ selterenses adhiberi
possunt, ut eluatur omnis acrimonia.
Ubi diu fluxere menstrua, et adest
Laxitas, et metuenda, aquæ Spadanæ
et Pyrmontanæ conducunt. Diapho„
„retica locum habent in Cachecticis,
et Cacochymicis; si laxum est Corpus, vinum
Medicatum, et Martialia juvant;
ubi maxima est sensibilitas, Cortex
Peruvianus convenit, ut in omnibus
hæmorrhagiis; si placenta inhæ„
„reat, pilulæ Polychrestæ cum
pauxillo aloës, Myrrhæque conveniunt;
Diæta sit moderata, et exercitia
instituantur extra menstruationis
tempus, frigus avertatur; suffitus ex
Mastiche, Olibano, Myrrhâ convenit.

Sub Paroxysmis emplastra abdomini
applicentur, et potus, sed nimis cali„
„di, in tunc spasmos augent.

De Menstruis Mulierum Gravidarum

Est alia species, quando Gravidæ fluxum experiuntur: Aliquando Menstrua corripiunt Gravidas, 3tio, 4tove mense; sed absque omni damno contingit hoc in plethoricis, nisi sint fœminæ, quæ huic per peculiarem syncrasiam obnoxiæ sunt, et Causæ adveniunt, ut terror, Lætitia; nil mali portendit, non metuendus abortus, præcipue si hoc aliquando laboraverint, si sanguis absque torminibus effluat, ut non querantur de doloribus Lumborum qui se extendunt versus anteriora; si fluxus non copiosus sit, nec diu durat; non creant sanguinis coagulati grumi, (Credunt sibi aliqui ex Vaginâ tunc fluere.)

Fluxus qui contingit, ut sequatur abortus, contingit 5to, 4to, 6to mense fluxus, ubi inquirunt, iterum partus dolores incidunt, ut abortus fiat, iterum vero dolores partus non statim percipiuntur, sed fluxus durat aliquandiu, ubi sistitur, in sequenti tempore dolores partus fiunt, et excluditur partus sub formâ massæ informatæ, quæ, si maceratur in aquâ calidâ, invenitur foetus cum secundinis; sanguis coagulatus circa membranas foetus fuit; sic per aliquod tempus sistitur sponte, quia massa sanguinea sistatur.

Accidit Plethoricis, Hystericis, quæ in juventute haemorrhagiam solebant pati ex Utero; illis, quæ semel passæ sunt abortum, assuescunt fibræ.

De Menstruis Mulierum Gravidarum.

Haec fieri per causas accidentales, praetervorem V. C.; cum hic accidit praesagium abortus ex subjecto, causis praegressis, doloribus, duratione. Si diuturnus est fluxus, possumus abortum praedicere, praecipue si semel jam passa fuerit abortum; quando circa ultimos menses patiantur, tunc exire debet foetus, aut pereunt feminae; producitur per ~~accid~~ nimios motus, per pathemata animi, per causas accidentales, si concutit femina se in aliquod corpus durum, ex fluxu copioso, insetudo debilitas, et periculum nascitur; quando floridus est sanguis, si impetuosus est fluxus sanguinis, sanguis vix abit in coagulum.

1mo Curationi 1ma specie, ubi fluxus sine multis doloribus, et metu abortus contingit, nil agendum est, ubi erethismus obtinet, exasperari non debet, sed expectandum, ut deviatis ipse; imperanda quies, abstinendum ab omnibus calefacientibus. Ex pondere foetus non est timendus abortus; si foetus haeret quandiu, si alvus constipata est, emmenagoga, et alia laxantia nil mali habent, clysma producit, etiam omni morbo spasmodico genitalium apertus clysmata adhibenda, vel lenia purgantia, uvae corinthiacae, poma tosta, olera; in plethoricis V. S. in frequenter, tunc non metuendus est abortus; emulsiones cum nitrosis, et papaveraceis.

De Menstruis Mulier. Gravidar.

2do In secundo casu, ubi fluit sanguis, suspicio,
solutam esse placentam, et abortum
fieri; o sum. Cetti de abortu; Natura
sese sponte expedit, foetus mortuus diu
haerere potest, ad quem expellendum emmena-
goga adhiberi debent, sed quamdiu mortuus
sit in utero, antequam placenta solvitur,
nunquam fluxus sistitur; abstinendum est a
valde pellentibus, et emmenagoga non
danda, nisi diu duret; tunc exhibentur,
ut pilulae polychrestae, Sthalianae,
Beccherianae.

Ubi hora non mentem incidit, nil tutius,
quam ut foetus excludatur; sed expectandum est;
Vidi bis, vel ter, quod foemina 8vo mense
impingens caput ad corpus durum, passa fu-
erit haemorrhagiam immensam,
sed tum exclusit 9no mense foetum.
Quiescere convenit, V. S. in plethora, ligatu-
rae in brachiis, si non plantas externas.
Opiata conveniunt, si foetus extra moram
temporis extrahatur.
Foeminae, quibus subito os uteri apertum,
cito moriuntur, velunt excitari dolores
partus, ut infans excludatur.

Praeservatoria curatio est, qua praecavet medicus,
ne feminae rursus incidant. Restitu-
endum est robur, et auferre inclinatio ad
spasmos, oritur ex hac causa, quod fibrae ute-
rinae teneritudinem nimiam acquisive-
rint, et contraxerint consuetudinem ad
spasmos. Bonum regimen in rebus non natu-
ralibus, et aquae minerales conveniunt;
potest etiam cortex Peruvianus adhiberi.

De Menstruis Mulier. Gravidar.

Subjungenda sunt, quae ut subtrahentia a-
gunt. Possumus allicere sanguinem
ad partes, quas irritamus, ut Natura versus
has faciat molimina; hoc faciunt
pessi, s. Medicamina vaginae immissa,
herbae, radices, gummata, cum spiritu,
v. melle, v. sapone excepta, vaginae immissa
sunt, si fiunt tempore, quo Natura
molimina facit. Idem eliditur fit vaporibus,
qui excitari possunt, quando cineres clavella-
ti immittuntur aquae calidae: clysmata
uterina possunt convenire.
Ex curatione facile elligitur, quid sit faciendum
si quaerantur de doloribus, et incommodis
sub fluxu, v. de irregulari fluxu, sunt,
quae praescripsi, sed moderate ~~etendes~~ ad-
hibenda.
Debet Medicus praecavere, ne vascula Ute-
rina nimis distendantur, ut irritatio
minuatur, et sordes primarum viarum auferantur.
Spasmi oriuntur facile, si causa in cor-
pore est, sed o possumus omnes praecavere
casus, ut animi Pathemata; sed restat
Medico, ut ordinarias auferat causas,
ut sordes primarum viarum &c.
1mo Sensibilitas auferri debet per aromatica
leniter adstringentia, gummata,
Martialia, v. c. cortices cinnamomi,
Winterani, Peruviani, per suffitus ex
Mastiche, Olibano, thure, per balnea
frigida; optandum est, ut haberemus sy-
~~...~~nas, in quibus possent adhiberi, in
quibus ō, item per potus minerales;

De Menstruis Mulierum Gravidarum.

Aufertur distentio per V: S: ulnae; 1ma Judicatio absolvi debet, antequam gesserit mulier, Si Gravis e, vix locum habent haec Omnia; Sed tempore Graviditatis si irruerent Spasmi, V: S: instituenda.

3tia Judicatio exigit Laxantia, Eccoprotica, quae metui non debent; fortia nocent, Sed Quae bis, vel ter aliquam aperiunt, singu-lis septimanis adhibita, multum valent. Post haec data stomachica et valde calida, bona sunt, ut Tra Vinosa ex Corticibus aurantiorum, Flavedine Corticis Citri, Radice Helenii, Cortice Winterano, quibus adjungi potest Myrrha.

Lochia Nimia.

Lochia accidunt omnibus Puerperis, legi-timé durant per 10, 15 dies; prioribus diebus solet sanguis sincerus effluere, circa tertium diem paululum minuitur, sed clare debet, manet tenuior, donec desinat. Fluxus oritur ex Vasis Uterinis, sanguine impletis, et in Cavo Uteri hiantibus, si erumpit uno impetu, magna Copia effluit, et diutius effluit.

1.º Causæ variæ esse possunt: Plethora in subjectis illis, quæ menstrua valde habuerunt, et si V: S: instituta fuerit, videntur vasa esse dilatata, ex Venis Uteri magna Copia effluit, Vasa secum violentiâ aquâ contrahunt. Causæ.

2.º Ab assumtis Calidis Spirituosis, Vinosis, Omnes Causæ sunt, quæ Spasmos producunt, arctando, et constringendo Vasa. Femina, quæ foetum edidit, sensile habet Corpus, affecta habet solida, stimulari facile possunt, nocent Obstetrices, dum credunt, feminam debere refocillari, et exhibent Vina, et Cerevisias, vel Veteres, vel Generosas.

3tia Causa esse potest Spasmus Hystericus, partus laboriosus, si pellentia multa data sunt, si erethismus in solida fuit inductus, non facile cessat Lochiorum fluxus, sed subsistit, cessantibus Causis, quas enumeravi, possunt Obstructiones producere, sæpe faciunt fluxum nimium; faciunt secundinæ fortites expressæ

De Lochiis Nimiis.

Animi perturbationes; hoc faciunt pressa ligaturae abdominis, Ratio datur; Post foetus Exclusum resistentia minuta est in abdomine, et fulciuntur musculi; inde iter sanguinis a superioribus majori copiâ potest effluere in Abdominalia Viscera, tunc fulciuntur per ligaturas partes in abdomine; inde factum, ut Obstetrices abdomen circumdent fasciis in nixu, credunt, ita impediri adscensum Matricis; inde astantum fasciam ponunt circa Umbilicum. hoc Clar: De Gorter refutavit.

Prognosis.

Si nimia sunt Lochia, tunc disponunt ad Chronicos, et possunt mortem inducere per convulsiones; praeterea post talem fluxum morbi accidentales, et alii periculosiores redduntur.

Curatio.

Curatio postulat ~~refrigerantia~~

1mo Refrigerantia, seu actu frigida, Acida, Nitrosa, papaveracea, in iis, in quibus aestus obtinet, in Plethoricis, quibus Calida, et Spirituosa exhibita fuere. ~~Antispasmodica~~

2do Antispasmodica juncta Antihystericis, et valde Calida conveniunt, ubi passio Hysterica adest, Secundinae relictae sunt, et Animi Pathemata, Anodyna conveniunt.

3tio Post partum Laboriosum, ubi secundinae vi distractae sunt, et relictae sunt, conveniunt Lenia laxantia. Hofman monuit, quod Purgantibus cum damno alvus maneat Obstricta.

De Lochiis Nimiis.

Perversa Opinio haeret Mulierculis, credentibus alvum non debere aperiri ante nonum diem; nil magis alit Spasmos, huic opponitur, ut brevi post partum Clys-mate, vel laxantibus ex Manna aperiatur alvus.

4to Si Secundinae relictae fuerint, Gummata conveniunt, ut Aloës.

5to Si aestus adest cum febre, ligatura manuum convenit, et V. S. Abdomini imponi possunt fotus ex vino, cum herbis uterinis, qui et sedant Spas-mos, et sanant causas.

6to Adstringentia caute adhibenda, rarius locum habent, nisi sit durans fluxus, et si cum impetu fiat.

De
Menstruis Suppressis.

Agam nunc in de menstruorum suppressio-
-ne.

Obstructio mensium potest fieri ex
1mo Defectu sanguinis, virium, ex
2do Naturae torpore, ex
3tio Spasmis perversis, eruptionem
prohibentibus
1. Producitur evacuatio Uterina per congestiones,
hae sponte nascuntur, licet causa materi-
-alis stimulans quando desinat, uno
licet sanguis deficiat, fluunt menstrua,
deficiente sanguine, deficit fluxus, unde
alia causa est.
2 Sed potest esse, ut fibrae perdiderint sensilitatem
-tem debitam, ut torporem contraxerint,
ut non afficiantur a stimulo, et non fiant
spasmi.
3 Tandem possunt nasci spasmi, sed possunt
generari alii spasmi perversi, quibus obex
ponitur sanguine expellendo.
Causae remotae sunt, quae praecedentes producere valent. Causae remotae.
1mo defectus sanguinis possunt producere
morbi sensim progressi.
2do Torpor naturae fit ex lentore san-
-guinis, quem solet consequi dolorificus
fluxus, per hunc ~~autem~~ videntur
canales distendi nimis, et torpescere
pendere, et inde minor sensilitas.
3tio Spasmos pravos nasci posse ex multis
causis nemo dubitat, frequentes
sunt.

De Menstruis Suppressis.

1mo Animi affectus tristes,

2do Frigus post pedibus denudandis, indusiis mutandis, capillis pectendis; si inde fiunt obstructiones, sat longe obstructa manent.

3tio Remixquatam uterinorum minimus, qui locum habet in puellis, quae primo menstrua patiuntur, irritantur, et sic regurgitat sanguis.

4to Consuetudo, quod aggestiones generentur ad alias partes; si quando solida aliquoties spasmos quosdam susceperint, consuetudinem contrahunt; si itaque ex causis materialibus, ex plethora inducti sunt spasmi incongrui, quibus pellitur sanguis ad alia loca, alio tempore virtute praecise producuntur, ut in homine, cui natus fuit impedimentum in crassis intestinis, omni mane natus est vomitus cum motibus perversis, tales motus producunt omnia, quae regularem perturbant motum; sic fiunt prava diaeta, vomitoria, etc. si medicamina addit, et aliquis vomitoria dat, turbant motum; idem facit perversa diaeta, inde a pane calido comesto, dum menstrua fluunt, mala tormina intestinorum, conatus vomendi, angusta respiratio, vertigo, haemorrhagia, hydrops nascuntur, quae quando nascantur ex hac obstructione, saepe dicitur, nec clarum est in praxi, unde omnia oriantur.

Curatio diversa est pro causis diversis. Curatio.

1mo Ubi vires deficiunt, nutritio debet restitui, auferendo causas impedientes, quae variae esse possunt,

De Menstruis Suppressis.

Tot victus pravi, evacuationes nimiae,
Curatio diversa esse debet, hinc patet, ma-
le facere eos, qui per V: S: nem, et Emme-
nagoga aegras vexant, licet enim ex hac
Causa sit, vel ex alia Causa; poe tudm
in posteriorem Effectus produci defectus virium
tunc vires restitui debent, et statim ad
Emmenagoga confugienda, sed si adsit ple-
thora, illa imminuenda.
2do Cum torpor adest, conducunt illa, quae
lentorem Sanguinis attenuant, qui
lentor Causa fuit stagnationis, dein
ea, quae tonum restituunt, ut vasa re-
cuperent Elasticitatem; dein
quae torporem naturae excitant,
cum torpor, aut lentor adest, ut fibrae
stimulentur, licet Causa Physi-
ca non determinari licet, conveniunt
tonica, quae robur fibrarum restituere valent,
conveniunt Aromatica Acria, Amara,
quae faciunt, ut vasa fortius oscillent,
forma substantiae, olei, pilularum dari
possunt; salia alcalia fixa, et media,
minime fixa, quae mirum in modum atte-
nuant, item plantae alcalescentes,
Semina earum, ut semina Cochleariae,
Sinapi ad ℥ß contusa, data quotidie prae-
bent Emmenagoga: Aquis mine-
ralibus inponi debent laxantia ex
Aloëticis, quum ob memorandam
rationem juvant, ad Coctionem promo-
vendam, convenit, ut sordes expellant, et
despellent vasa ~~lactaria~~ Mesaraï-
ca, et derivant sordes versus anum.

De Menstruis Suppressis.

3tio Si sordes primam viam obtinent, Vo-
-mitorium dandum, quod Uterina vasa a
Viscidâ materiæ congestione liberat;
Foris restituant et Roborantia, ut Mar-
-tialia; omnia dicta tonum ergo resti-
-tuunt, cum hæc exsiccant vasa,
quæ materia gelatinosa orbatur suâ
aquâ, et Oleo; Martialia Ani-
-mantem vim habent, danda
sunt hic, quæ parum adstringunt, ut
♂ in Substantia, ut Vitriol. Martis,
Ræ locum non inveniunt.

4to Si Lentor adest, juvat permittere ea, quæ
dixi, alias enim obstructiones perti-
-naciores reddunt, et faciunt, ut
materies impingatur fortius, jungi
debent Attenuantibus.
Roborantem vim excitantaque mi-
-nerales, quatenus spiritum animantem
continent: Tandem adhibenda ea,
quæ torporem excitant, quæ Ere-
-thismum inducunt solidis, et faci-
-unt, ut Natura congestiones
excitet; faciunt hoc Aromatica
Alcalina, ut Marrubium, Abrotanum,
Pulegium, Rosmarinus, Sabina, Ruta,
Galanga, etc.: magis Aloë, Crocus,
Myrrha, fructus Colocynthidos, ☿;
♂ o Sale roborat, et Calorem, æstum,
Orgasmum humoribus infert, et habet
id, ut congestiones possit movere,
unde ipsi volunt, ut Spasmi congene-
-rentur, adhibemus Martem, Helle-
-borus niger, qui majorem vim habet;

De Menstruis Suppressis.

Laudat hanc Radicem Mead, dicit, qd Cochleat minim[um] huj[us] Radicis ex aquâ tepidâ bis de die ass[umptum] ferme ꝯ fallat, qui menses moveat; Dedi semel cum effectu, sed adhibui tria, v quatuor parva Cochlearia de die, quæ Thee lepels vocant; Hæc medicamenta, q[uae] menses provocant, faciunt, ut congestiones nascantur, et licet ex stricta videantur singulari facultate, ꝯ movent congestiones indifferentes qualescunq[ue], sed præcipue eas, quibus Sanguis terminatur ad Uterum, ꝯ semper effectum s[uu]m habet, si Corpus habet dispositionem ad spasmos, quibus Sanguis propellitur ad alias partes tunc ꝯ fiunt, quæ volumus producere; videndum est, an Corpora talem dispositionem habeant, an proclivia sint ad alias hæmorrhagias, si tunc exasperantur affectus, si fœmina obnoxia est hæmoptysi, ꝯ prosunt, ꝯ nocerent; Idem verum est de alio affectu, si cum id metuimus, optimum est, ut Medicus conetur determinare ad Uterum, hoc fit per balnea, quæ balnea inferioribus partibus adhibent, ut alliciatur Sanguis ad alias partes, sic se opponunt spasmis provectis, et quibus congestiones fiunt, Conveniunt infusa Theiformia, si acris materies hæret in Corpore, præcipue si sub stimulo pulsus contractus, parvus, et externa frigent, laxantur per hæc, si sumantur in lecto, Vasa Capillaria; juvant thermæ, Sicq[ue] partem habet spasmo singulari obnoxiam, valent balnea ad tollendos et minuendam proclivitatem ad spasmos.

De Menstruis Suppressis.

Virgo fuit obnoxia haemoptysi, percipiens post paroxysmum dolorem sub hypochondrio sinistro; nullum erat dubium, quin a spasmo ve-nirent; varia frustra adhibui, tandem persuasi, sed non sub paroxysmi tempore, ut Balneum aquae tepidae ingrederetur ad mammas usque per horam; sic fuit sanata, et adhuc satis sana vivit; eadem ra-tio videtur esse hominis illius, qui calens ob frigus admissum contraxerat morbum, qui vocatur De kramp; hic per longum tempus li-ber fuit, postquam usus fuerit Thermis Emsensibus, quae correxerunt hanc dispositio-nem ad spasmos, juncta est ratio: Eccopro-tica parva dosi conveniunt, si quis habet dispositionem ad spasmos, minima causa potest illos provocare, nulla frequentior est, quam stimulus ex sordibus in primis viis, elimi-nare debemus, sed non per summa moventia; Eme-ticum in dictis plus facit, quam multae aliae purgationes; V. S. conveniunt, si menses in-stant, in eo casu, quod corpus est plethoricum, nostis, quod si sanguis pellatur in vascula, et haec remittuntur, ob ex sanguis sponatur excitato, quod spasmus tollatur levi revul-sione, quae fit per V. S.nem, inde sub ipsâ V. S.ne menses erumpunt.

De
Lochiis Suppressis.

Lochia oriuntur postquam sanguis ex venis uterinis effluit, quae illa supprimuntur

Causa proxima est constrictio spasmodica; Causa Proxima.

orificia, quae aperturae venarum sunt magna, si quis roget, quomodo aperturae claudi possint, et in quibus partibus spasmi obtineant, haec non bene explicantur: sed sese res ita habere absque omni dubio est: puerperae lochia ad pulmones, ad pulices, cancro, mammae fluxerint; non explicari potest, nisi per spasmos, subito constringit, ut nulla causa sit, nullum obstaculum in solidis quibus impediatur fluxus, mutatio solida est subita, per coagula aut ex aliis causis, patet hoc ex curatione: morbus hysteri, neque potest subito subsistere, quomodo antispasticis [illegible] dantur.

Causae spasmodicae valde leves esse possunt, solent esse causae contusiones, et aliae, unde dolores; potest esse uterus vulneratus, vagina, partesque vicinae, quae spasmos producunt maxime, [illegible] puerpera paene calido potest quam facile incidere in suppressionem; omnia calida nocent, quaeque spasmos producunt, spirituosa id agere valent, frigus imprudenter admissum, cum [illegible] lintea mutant, et linteamina frigida applicant, ut pauperibus contingit, febricula lactea 3tio die veniens, producit suppressionem, haec pendet a spasmis, resolutis spasmis febrilibus, redit sensim fluxus.

De Lochiis Suppressis.

Prognosis.

Prognosis est, quod haec suppressio infinita mala producere valet, sc. Anxietates praecordiorum, Cephalalgiam, Animi deliquia, flatus, tormina, obstructiones, imo graviores morbos, Pleuritidem, Peripneumoniam, Phrenitidem, Paralysin, maniam, varia spastica pathemata; irregularis fluxus menstrui variat pro partibus, et nulla certa est regula.

Curatio.

Curatio postulat omnia illa, quae in corpore erethismo magno praesto, spasmos solvere valent; Antispasmodica calida, Antihysterica; Clysmata aliquando reddunt apertam, et quandoque balnea prosunt, laxant. Laxantia leniter Emmenagogis mixta conveniunt, ut aloe, admisceri posse aliquid myrrhae, castorei, possunt haec pilulae adhiberi, ut alvus bis die bis laxetur. Si Febris adest, Antiphlogistica valent, abdomini applicandi sunt fotus, cui addatur ℞ Vini, et aliquid Camphorae, Theriacae; abdomini porro applicetur Emplastrum ex Gummatibus Antihystericis; Laudat vinum Anodynum Sydenham, et prudenter; non juvant, nisi quandoque sopiant spasmos, si tunc non juvant, abstinendum est. Febres inflammatoriae accedunt raro; ratio est, quia spasmus hystericus saepe feminas vexat, et valde debilitat. Si in corpore debili plethorico, cacochymico nascitur, credo, quod ibi non debeat institui V: S:; si proclive est in hos spasmos corpus, Cardiaca sint vocanda; ubi quandoque lenis aromaticus, a purgantibus, et fortioribus Emmenagogis abstinendum.

Fluor Albus.

Fluor albus est morbus, ubi humor spissus, albicans, puris instar ex genitalibus mulierum exstillat, modo parcissime, modo majori copia, modo continuo fluxu, praecedens menstrua, et sequens, imo gerit menstruorum vices; morbus hic functiones vitales, et naturales laedens erumpit in feminis debilioribus, et cachecticis, ut sequantur lipothymiae, et alii affectus hysterici; imo sub hystericis paroxysmis ingenti copiâ effluit, et magis aquosus est, limpidus, aquae instar, vidi, ex hoc fluore feminas in lipothymias incidisse, redit postea ad solitum statum.

In Urinâ haeret in fundo vitri albicans levis materies, quae, si vitrum movetur, se miscet cum Urinâ, puris formam referens: Feminae, quae laxioris, debilioris constitutionis sunt, huic obnoxiae sunt, vidi puellas infantes iis obnoxias incommodis. Diagnosis.

Quaeritur de Causâ Proximâ. Causa Proxima.

Exstillat humor spissus, albicans, mucosus, inde quis credere posset, stagnationem in vasis uterinis obtinere, sed si quis ea comparat cum iis, quae observantur, vix satisfacit, saepe copia liquidi albicantis, tenuioris effluit, comitantibus hystericis insultibus; familiaris est morbus sensilibus; hinc quis putare posset, huc facere systema nervorum, i. e., motus praeter naturales solidorum forte quid contribuere. Sub motibus spasmodicis secernitur major copia muci ex glandulis, forte vascula majorem copiam liquidi fundunt per motus perversos solidorum.

De Fluore Albo

Praeterea videmus, quod feminae huic obnoxiae sint, si impediatur secretio, solent subito alia mala sequi; testis fui, Medicum per Martialia curasse affectum in femina 30 annorum, sed sequebatur apoplexia; alium vidi Medicum, qui eum curaverat, sed sequebatur Phthisis. Interdum alternat cum muci excretione ex naribus; hoc videtur confirmare, quod eliminentur cum hac variae sordes, acres, quae nocere possunt; adeoque ut Natura hac Cloaca utatur loco Fonticuli; per has materies huc delatas augeri possunt secretiones, dum stimulent.

Martialia

Inquisitio Causarum Remotarum consideranda est. Corpus scilicet est Cacochymicum ex prava diaeta, et farinaceis acescentibus, vita sedentaria, evacuationes impeditas, Viscerum obstructiones; sed requiri quid aliud in Corpore, quod alliciat humores pravos ad hosce locos, ut ibi excernantur. Hoc possunt facere partus laboriosi, laesiones Uteri, frequentes abortus, Inferiorum refrigerationes, omnia, quae circulationem turbant per uterina vasa, aetas, qua desinunt menstrua, Adstringentia male data, Suppressiones aliae.

Prognosis. Fluor ~~albus~~ albus recens, ex levi causa ortus, non adeo multi momenti est, et debet brevi sanari; ubi ex Corporis debilitate, ex Cachexia, ex Obstructione mensium, disponit ad febres lentas, et Atrophiam, facile abortum patiuntur, mire Rebellis est; si porro hic fluxus sponte, vel per Medicamina sistitur, facile febris lenta, paralysis, apoplexia, Obstructiones viscerum, Arthritis produci solent.

Prognosis

De Fluore Albo.

Curatio postulat, quæ viscositatem tollunt, quæ viscida evacuant, v[el] Corrigunt, quæ vasa uterina roborant, et Causas tollunt. Curatio.

Laxantia huc referuntur, sæpe repetita, deinde adhiberi possunt lenia balsamica, quæ quæ ad ulcera omnis partium Uri"narium adhibentur, usus docuit, hæc opti"me se gerere; His adjungi possunt Mercurialia; Verbo huc fluxus fere Cu"ratur ut Virulenta Gonorrhoea; Con"veniunt sequentia.

℞: Radic: Jalap:
Sacchar: albiss: aa ℈i
Mercur: dulc: gr: vij
F: Pulvis.

Vel ℞: Elect: Cholag: ʒi
Æthiop: Miner:
Terebinth: Venet: aa ʒiij
Rhei Electi
Fol: Senn: M: aa ʒi
Balsam: Copayv: ℈i
Syrup: 5 Rad: aper: q: s.
F: Electuarium.

Capiat Omni die ad magnitudinem nucis Moschatæ.

Laudatur et sequens:
℞: Ol: Terebinth: ʒij
Cui in vitro aperto ad de
Ol: Vitriol: ʒß,
Cum bacillo agitentur, ut bene commisceantur, ad de
Sp. Vini Rectif: ʒiij.
F: Balsamum.
Capiat bis, v[el] ter de die guttas xxx.

De Fluore Albo.

Adjungi possunt Roborantia, ut Martialia,
et Cortex Peruvianus, quo sensu veni-
-unt aquæ minerales.
Deni externe adhibendi sunt suffitus ro-
-borandi ex Mastiche, Olibano,
Guajaco, quod convenit cum igne: possunt
fieri injectiones ex aquâ Calcis cum Mel-
-le, Myrrhâ; prœ aquæ Calcis incoqui
♃, vel prœ huic addi aliquid Sacchari sa-
-turni; non debet negligi alvi laxatio,
et dari debent, quæ ventriculo robur
restituunt; terrestria ut testæ ovorum
Lapides Cancrorum laudantur, sic balsami
ad ulcera valent. Novi mulierem, quæ
[per] menses ^qt liberata fuit fluore albo
lapid. Cancrorum quotidie ad ʒiij, sed postea
iterum rediit fluxus.

Casus 15

Epileptica Virgo praeteriti anni adhuc iisdem malis patitur, et multo vehementius; observat anomalis suos statutos periodos, pulsus concitatus; bis de die alvum reddit, adhuc sitit, appetitus est prostratus, dolor in hypochondrio sinistro, foetor in ore.

Utendo tamarindis scilo Cort: Peruv: et Camphoratis. Extracta fumariae, Cichor: Becabung: ad ℥iij, taraxac.

℞: Rad: Scorzon:
Gramin: āā ℥iij
Coq. cum aq: pur: ℔ i. S: Colat: ℥xxv
adde Mell: despumat: ℥v
pulp: tamar: ℥j
Sal: Polychrest: ℥iß
Oxymel: Squillit. ℥iv.
M.

℞: Sapon: Venet: ℥ß.
Ti: Pilul: gran: iv.

Capiat quatuor de die quater.

Casus 16.

Puella 8 annor: [illegible] ex terrore vehementia tormina in abdomine patitur cum febre et anxietatibus conjuncto, alvus a 12 dies jam constricta fuit.

[illegible]
quod hi vitia humorum consideraverint ut morbos, dixerunt, fluida constituere partes, fluida vita carere;

℞: Decoct: Scorzon: comp: ℥iij
pulp: tamar: ℥ij
Sal: polychrest: ℥ij
Syrup: Rosar: solut: ℥x.
M.

Omni hora
vasculi theam

Die Jovis 9 Octobris

Vespera heri 2di modo bis alvum reddidit naturaliter tussit adhuc, sputamentis educit, anxietas circa praecordia manet, appetitus omni integer viget, vespere adhuc febricitat, paroxysmus febrilis incipit cum frigore, accedunt demum sudores. Laxantem dabimus.

℞: Rad: Scorzon:
Graminis: aa ℥x
Fol: Senn: M: ℥ij
Decoctum aq: pur: 2: S: colat: ℥xxx adde
Mell: depur: ℥iij
pulp: tamar: ℥j
tartar: vitriol: ʒiiß
Oxymell: Squill: ℥IV.
M.

℞: Mel: despum: ℥j
Ol: Amygd: dulc:
Syrup: Althae: aa ℥x.
F: Linctus.

De Cacochymiâ.

Auctor dixit, vitia posse dividi in vitia
A. Structurae, et
B. Nexus;
C. Fluida posse peccare in
A. Quantitate, et
B. Qualitate, et
C. Loco.

De loco actum est, de stagnatione aget postea; de Qualitate egit ex parte in praecedentibus, quia egit de acido, alcali, et glutinoso spontaneis; sed haec vitia non sola sunt, superest Cachochymia, de quâ prolixius agam, quia illam difficile quid certi est, sufficeret, vobis demonstrasse fontes Cacochymiae, nam possunt infinitae dari species, et vix curari possunt empirice.

Per Cacochymiam intelligo degenerationem nostrorum humorum circulantium a statu naturali; sic distinguitur a Cacochylia, quae est prava dispositio contentorum in primis viis.

1. Dico, quod sit degeneratio humorum nostrorum circulantium; sic nego, quod spectari possint, et excogitari quivis ~~...~~ humores in corpore; bilis potest depravari, Lympha etc: sed haec quaestio nimis intricata est, ideo tractabo in genere.

Veteres Galenici speculantes, invenimus, quod hi vitia humorum considerarent ut morbos, dixerunt, fluida constituere partes, fluida vitam habere;

De Cacochymiâ.

Ergo ē posse obtinere morbos, ꝑterea flui,,
,,da ꝑ statũ depravata ꝑbere Causas, et
posse Cacochymiam ɋsiderari ut Causas;
Idem ē, ac siquis dicat, Cacochymia ē
morbꝰ, aut ꝑbet Causas; Idem hoc ē,
debet Curari Cacochymia; Siquis inspi,,
,,cit Veteres, videbit, qd statuerint 4
humores, sc.

1 Pituitam,
2 Bilem flavam,
3 ——— atram,
4 Sanguinem; in Copiâ, et Qua,,

,,litate hoꝝ fluidoꝝ mutatâ ponebant
naturam Cacochymiæ.
Sed hæc Theoria falsa ē; post Veteres va,,
,,riæ novæ sectæ ortæ fuerunt, ut has
Sylviꝰ, qui acrorꝝ accusavit, alii alia,
Sed omnia falsa; qui primꝰ ratiocina,,
,,liter scripsit de Cacochymiâ fuit
Clariss: Boerhaaviꝰ, quomodo iste intel,,
,,lexerit Cacochymiam, quomodo tractavit,
et disposuit, patet hoc ex ejꝰ Patholo,,
,,giâ, ubi sic ratiocinatꝰ:

1mo humores Corporis possunt ɋsiderari
ut liquida in genere, qd liquidꝝ
(Sangꝭ) habet consistudinem de,,
,,bitam, si consistudo augetur nasci
tur Cacochymiæ species, si minuitur,
oritur alia species.

2do possunt ɋsiderari ita, ut ɋpositi ex
particulis minoribꝰ, in qs particu,,
,,lis possunt qualitates depravari,
adeoqꝫ mutari possunt, et tot sunt
Cacochymiæ.

De Cacochymiâ.

Quaestio est, quaenam sint qualitates sanae, et requisitae humorum?
1. Ubi has noverit, dixit, talis qualitas possit mu,,
,,tari, alia hinc erit oppositas istas Qua,,
,,litates humorum sanorum indagavit; Microsco,,
,,pio, ut observavit has Leeuwenhoekius,
hinc ibi invenerat, humores nostros ha,,
,,bere Globulos, hos habere ~~determinat~~
determinatam molem, hos habere cer,,
,,tam duritiem, per se comprimi, et resis,,
,,tere vasa, et recedere, tales particulas
habere certam figuram, tales per se compri,,
,,mi, et redigi in minorem molem, et
se restituere, oriri ex facilitate Globulorum
minimorum cohaerere certâ vi, et iterum dis,,
,,solvi iterum in minores: In his Qua,,
,,litatibus si erratur, erit Cacochy,,
,,mia, habebit in mala mole, et immu,,
,,tatâ figurâ
2. Accedit, ubi figura mutabatur, dixit, ori,,
,,ri Acrimoniam, ut patet ex trac,,
,,tatu de Viribus medicamentorum; Omnem
Acrimoniam Mechanice considera,,
,,vit, et dixit, Acre habere spiculas
omne, ut hoc parvâ sufficere impin,,
,,gatur in solida nostra, et omne corpus,
quod talem figuram habet, esse
acre; si figura Globulosa mutatur,
acre nascitur, sed vidit, hoc argumentum
non sufficere ad omnem acrimoniam,
hinc absque omni dubio adjecit his pri,,
,,oribus Cacochymias illas, quae
oriuntur ab heterogeneis admixtis
humoribus;

115

De Cacochymiâ.

Hæc poruit esse acria, acria nota nobis sunt Salina, hinc propterea natæ sunt certæ species salis, ut ⊖ Marinus, Ammoniacus, tot ut Acrimonias suas posuit, alias se, quas Salinas, alias, quas Aromaticas vocavit.

An videtur, hinc Acrimonia Salina derivari a figura mutatâ?

Credo proprie, omnes istas Acrimonias 1mo pendere ab admixtis salibus, a figurâ mutatâ;

2do ab Oleosâ parte, quæ è rancida;

3tio a saponaceâ;

4to ex Acrimoniâ, ex precedentibus compositâ.

Noster Auctor pro principio inveniendo Cacochymiæ, fecit, ut investigaret qualitates naturæ humorum contraria, viderit addendo tamen pauca, quoad mala oriunda ab admixtis heterogeneis, in indagatione Qualitatum naturalium usus fuit Observationibus Microscopicis.

Posset quis cedere aliâ viâ; posset quis accedere ad eas res, quas Chemia nos docet, et sic habere novum principium.

Docet Chemia quod sanguis contineat 4

1 Oleum,
2 terram,
3 Salem, et
4 Aquam.

Si proportio horum quatuor è mutata, erit Cacochymia; si Oleum abundet, erit talis, si ⊖ talis, si terra talis;

De Cacochymiâ.

Licet quis nesciret, quid posset oriri ex mis-||tione depravatâ.
In eâ explicandâ Cacochymiâ dubia multa mihi sunt.
1mo Hypothetice assumunt, introducunt istae qualitates, absq quaestione an unquam possint oriri, excogitant causas, quibus possent introduci, sed his nimis tribuunt, si quis videt effectus, nemo potest unquam ex effectibus, vel symptomatibus, talem depravationem esse, concludere; et nego, ex vitiis illis adductis quaedam posse explicari.
2do Aliud quidem, rarae sunt Cacochymiae, quae tales producunt effectus, qui sunt mechanice explicandi, qui tales ef-||fectus producunt, qui ex figurâ, mag-||nitudine Globulorum, et vasorum possunt||sunt intelligi, et nulla est Cacochymia, quae tales effectus ex motu vasorum producant, supponit principium debile, si ipsi effectus non sunt tales, ut pendeant a principio agendi, et alios possunt producere effectus quam qui intelligi debent ex principio Mechanico, videtur||idendum esse aliquid Naturae, et par-||vi usus sunt in Medicinâ.
Conetur quis explicare ex sympto-||matibus in Arthritide, qualis sit Cacochymia in hoc morbo, ex-||plicabit hypothetice,

De ~~Cacochymia~~ Cacochymiâ.

Sed si vult demonstrare, nil efficiet, et
Empirice curabit.
Desumit Auctor omnes Cacochymias ex eo
principio, quod opponunt qualitates quitas
ingenitis, considerat, qd paucissimae sint
notae, infinitae nos lateant: Quid novimus
de sanguine, nisi qd ex globulis constet, et hoc
adhuc dubium est, novimus globulos esse rotun-
dos, novimus qd sang. sit alcali, et constat
ex sale, oleo; gaudet sang. aliis qualita-
tibus; itaque possunt oriri Cacochymiae,
quot sunt qualitates sanae, si sanitas
laesa sit opposita ipsi, infinitae Cacochy-
miae sunt, quae ex hoc principio non possunt
intelligi.
Si res ita sese habeat, quaeritur quaenam
via possit incedi:
Possumus ab effectu concludere, a quibus cau-
sis ad ingenitos effectus; laboret quis Ca-
cochymiâ, ubi possum ex effectibus concludere,
et determinare, quomodo nascatur, possum
[illegible] gerere [illegible], sed effectus sunt nimis
complicati, et conveniunt, ob cacochymia
afficiat solida, quae sunt vitia [illegible]
motus, se complicent cum vitiis, quae me-
chanicae producunt, oritur complicatio,
ex qua vix possumus exire; ergo difficile
est, ab effectibus concludere.
Restat, ut a priori concludamus de cau-
sis; debemus a priori [illegible]
inquirere: Omnes, credo, credunt,
qd humores nostri sequantur statum so-
lidorum, h. e. qd humores praeparentur ex chylo,

De Cacochymiâ.

Delato ad Sanguinem, qui Chylus potest separari in bonum sanguinem, si solida bene se habeant, praeparatus pervenit Sanguis ex Chylo bono: Cum actio in Solidis privata, solidinis, humores Candidos praeparari posse in Sanguinem bonum per mechanismum Corporis; patet clare, quod, licet humores ex Chylo bono praeparentur, sequantur actiones Solidorum, et boni sunt, si actiones bene se habeant, mali, si malae sunt; quod nihilominus ipsa elementa debeant esse capaciora illi mutationi, h. e. quod debeant esse mutabilia; sc. ubi corpus aliquid mutatur ab alio, et debet superare vires corporis mutantis, tunc est procedit effectus bonus; si corpus mutandum bene est, et mutans est, effectus malus est, si quae in Corpore, ut per mechanismum Corporis ex alimentis boni humores praeparandi sunt, oportet, ut Alimenta sint mutabilia, ut qualitate suâ mutationi non resistant, ut copiâ non resistant, utque porro in primis viis ita mutentur, ut bonus acquiratur Chylus: si in 3bus his aliquid deficit, producitur Cacochymia.

s. habemus primum fontem; Quare, si alimenta non bene digesta sint in primis viis, non boni fiant humores.

Ponamus vitium in Alimentis, non posse bonum sanguinem fieri ex Chylo, mechanismo delato, fit in Sanguine vitium. Quaeritur, quomodo mechanismus vitietur? si consideratis actionem, modumque quo agat Corpus, videtis, quod vasa Alimenta adducant, moveant, Calorem producant,

De Cacochymiâ.

Sed hæc omnia non sufficiunt, si quid in his deficerat, peccat Mechanismus.

~~Dantur~~

Porro considerantur vasis, per quæ humo,,res decurrunt, sed ut Canales spec,,tari possunt, sed non ut simplices Canales considerare, sufficit, sed con,,siderandum est, illa structuram habere singularem, ramos oriri ex truncis, amplitudinem ramulorum esse ad trun,,cos, habere certam diminutionem ramulorum, certam habere firmita,,tem, Elasticitatem, determina,,tam figuram, flexuram, convergen,,tias, Anastomoses et sic, (hæc omnia videmus facere ad humores separandos, ô sine dubio) patet, quod si in hac structurâ quoad ostia angulorum, flexurarum, magnitudinis, complica,,tionis, ad diametros si quid mute,,tur, alia vitia debere nasci in humoribus.

Quæritur an hic sit fons alter?

An quomodo possit, possint mutari ostia angulorum, flexuras, compli,,cationes, anastomoses?

Credo, tale quid cito fieri nequit, adeoque nil supponendum, quin ut solvatur cohæsio, dissolvatur nexus, quem habent particulæ vasorum, h.e. orificium ulcus et vulnus, ut humo,,res per hæc effluant, tale produ,,cit stagnationem.

2. Ergo Stagnatio erit 2dus fons, unde Cacochymia.

De Cacochymiâ.

Audivistis, qd, ubi q̄tri descriverim actiones Soli,,
,,dorum in fluida, hæc fierent movendo, Calorem
producendo; nostis, qd hæc ambo fiant, dum vasa
se contrahunt supra humores certâ vi.
En itaq 3tium fontem, unde oritur Cacochymia.
3. Sc. illa vis, quâ se contrahunt vasa, potest esse
nimis magna, vel nimis parva.
Itaq 3tius fons erit; Vis nimis magna, vel parva.

Superest aliquid, de quo quis posset dubitare,
an dein simplex imaginaria sit Causa.
Quaeritur an praeter actionem vasorum dictam,
quâ propelluntur humores, qui alterent
Solida, et Calorem producunt, vel praeter eam
Systolen, et diastolen; et an praeter struc,,
,,turam illam, quoad magnitudinem,
flexuram, aut habeatur quid aliud,
quo mutantur humores?
In vasis minoribus obtinet alia species
Oscillationis, aliquo modo comparanda cum
motu vermiculari intestinorum ob
similitudinem, ut diversa sit systo,,
,,le, et diastole.
Quaeritur qualis sit ille motus?
Vix [illegible] sensibiliter propelluntur hu,,
,,mores, in ventriculo, et intesti,,
,,nis est motus vermiformis, talis fit
Oscillationi vasis, tribuit humi,,
,,tas dotes partibus solidis, deficien,,
,,te motu, vel aberrante rhythmo, va,,
,,riae producuntur Cacochymiae.
Adeoq est quaestio, an revera datur talis
Oscillatio in vasis, de quâ suspicio, dari
revera? Inquiramus, an sic se habeat.
Sic est motus, qui constituit pravam oscil,,
,,lationem vasorum.

De Cacochymiâ.

4to Fons. Possunt sanis humoribus & Corporis bene constituti admisceri quaedam aliena, heterogenea, quae possunt immutari a solidis in humores animales.
Conciliari nequeunt, quibus heterogenea possunt ingeri in humoribus sub formâ miasmatis venenati, cujusmodi in Epidemicis, et Contagiosis; ipsa tale heterogeneum ingeri sub formâ alimenti, ut pote aromata, salina, si nimis assumantur, Cacochymiam efficere possunt, illa prava miscentur cum humoribus; deinde excernuntur, si v. g. materies perspirabilis Sanctoriana impediatur, vel si urinae secretio impedit, adeoque miscetur humoribus; bilis excernitur, sed resorbetur; vel ubi humores stagnant, putrescunt statim in ulceribus viscerum; tali modo novimus produci Cacochymiam, quae diversas habet communicationes.
5to. Sub hoc fonte, ut pote ad praeparationem humorum nostrorum conferunt viscera; in genere potest dici, quod alimenta alterata mittentur in animales humores, sed considerandum est, quod habemus viscera, quae usui publico inserviunt, ut hepar, pulmo; certae sunt conditiones, quae conferunt ad bonam praeparationem humorum: si talis functio visceris laesa est, inde damnum patiuntur humores.
Dixi, quod Clariss: Boerhaavius egerit de Cacochymiâ in Pathologiâ; jam dicam, quomodo ratiocinatus fuerit ad determinandam diversitatem Cacochymiae,

De Cacochymia.

Dabo vobis alii locum, quoniam fuerit, ipse quod praefatis habeant omnes, in tractatu de Cacochymia, ibi dicit, Cachexia nomen illi giti.

Consideremusque Cacochymiam, quae oritur ipsa a singulis fontibus.

1mo fons. Pro diversitate alimentorum male digestorum diversa vitia inde nasci possunt in humoribus.

Qualitates alimentorum quae humores habent mutationem, vix numerabiles sunt, possunt tamen reduci ad 3 species, sc.

1mo ut quaedam habeant qualitatem nimis alcalescentem;
2do alia nimis acescentem;
3tio alia nimis spissa in glutinosa.

Ad haec 3 classes possunt omnes deduci, possunt esse singulares, denique sunt.

Uti singula medicamina aliquid singulare habent, sic et in alimentis; v. g. si consideras gentianam, marrubii, absinthii, sunt tres plantae amarae, utimur promiscue, sed amaritiesque singularum est diversa, odor diversus; sed ea, quae pendent ab his diversitatibus, incommoda sunt, si scire[mus], selectum faceremus, non promiscue uteremur; sic si in alimentis consideramus fabas, non fermentatas, et alia vegetabilia acescentia.

Sed praeter hoc particulare possunt aliquid aliud habere; v. g. caro bovilla, fumo indurata, non facile digeritur, sic et suilla nocet quodam alio modo,

De Cacochymiâ.

Non facile coquitur, nec mutatur facile in bonum alimentum; sed quomodo fiat, nescio, ergo hic debeo sistere.

Oriuntur ex hoc fonte aciditas, alcali, gluti-nositas, haec inde pendent.

Monendum est, quod ubi talia vitia in humoribus ad-sunt, obstructiones post memorandas varie varie mutari possunt, si humoribus inductum fuerit acidum, acidum illud quidem posset compre-hendi sub nomine acidi, sed quod aciditas illa ad hunc mutetur, et modificetur, quae modificatio forte magis gregit, forte ma-gis depravat.

2do Fons probet stagnationem, haec orta est ex solutione continuâ, tunc dissolvitur co-haesio partium; stagnatio quid indicat, audivistis, licet effectus possunt diver-simode sese habere, esse tamen, et convenire in eo, quod putredinis quid habeant, patet, quod Cacochymia ex alio fonte posset vocari putredinis

3tio Fons suppeditat systolicum, et arteri-cum motum depravatum, auctum, vel imminutum. Quaenam vitia inde oriantur, patent ante, quando actio vasorum est intensior, oritur alcali, si parva est, cruditas re-linquitur in humoribus, retinentur qualitates alimentorum, quae variae esse possunt, et possunt redire ad al-cali, et glutinosum: si consideratis, vasa nimis parvâ vi agere in hu-mores profectos, stagnant humores, et ex stagnatione fit lentor, uti id vitium obtinet in senibus, ubi actio vasorum nimis parva est, quod vitium lentoris obtinere potest, si vasa sunt nimis rigida, ut in senibus;

De Cacochymiâ.

Adeoque effectus sunt glutinosi, et alcales-
-centes.
4to Fontem praebet prava Oscillatio vasorum
minimorum, quam adeo revera, in Am-
-bitu ego determinabo.
Quaestio est, an sicuti vasis majoribus om-
-nibus, ubi obtinet Systole, et diastole,
humoribus conciliantur omnes quali-
-tates, et densitas, alcalescentia,
tenacitas, &c.; ipsae Qualitates Om-
-nes, quae humoribus Animalibus Om-
-nibus, sed non aliis conciliantur; an et in
Vasculis humoribus aliae quaedam
Causae obtineant, quae propter fabri-
-cam, propter divaricationem, Anas-
-tomoses etc. conferant aliquid ad Certas
qualitates, an obtinet adhuc aliquis
motus, diversus a Systole, et diastole?
Dico, probabile hoc esse, quem motum si
quis peristaltico, et similibus comparare
velit, per me licet. ~~quod~~
Quod ad veritatem hujus motus creden-
-dam facit, est, quod videatur possibi-
-lis esse in minimis vasis; si vul-
-nus oritur in minimis, effluit
Sanguis, ut si arteria aperitur, unde
patet, quod motus isti, quibus propellitur
Sanguis, vix in his obtineant, et
quod hi motus obstent Oscillationibus
istis singularibus; quod praeterea in
Vasis majoribus possit hujus motus obti-
-neri et Synchronicus motui Cordis,
Observavit Medicus quis, quod pulsus unius manus
quando fuit intermittens, tum aequalis
fuit in arteriis ~~aliis~~ manus alterius,
et vice versa aequalis in altera,
in qua manu fuit inaequalis.

De Cacochymiâ.

Si tales varietates possunt obtinere
quoad mot. diastalicum, et systalicum;
concludo, q. posse desumi mot. illi
par. peristalticum: Videmus qtidie
exempla, ex quib. gstat mot. singu-
-lares existere in singulari parte;
ubi infans plorat, certu. e, qd vascu-
-la secernentia aliomodo agant,
ac ante animi affect., et qualiter ac
reliquae actiones; puls. comitat.
tu major e secretio lachrymar.;
An haec pendet a fortiori mot.
systalico manentib. tu his syn-
-chronicis reliquis gtractionib.;
Credo, q. pendent lachrymar. ef-
-fusiones a majori appulsu sang-
-uinis ad glandulas Lachrymales,
si tunc deberet semp. obtinere
secretio major ad omne Pathema;
requirit. actio alia, forte vermi-
-cularis mot. ex his major e; si
hoc possibile e in morboso sta-
-tu, an e gcludend. e, secund.
naturam ee, humores in certâ
Qualitate passos ee: sunt alia,
quae veritatem suadent, nempe
gsiderandae sunt secretiones variae
in vasis, viscerib.; ut nunc cert.
liquor secernat., requirit. deter-
-minat. liquor, id e, qui possi-
-det certas qualitates, in tali
liquore o. videt. gtineri liquid.
illud, quale obtinet. post
secretionem factam;

De Cacochymiâ.

E. C. In hepate secretio bilis, venit
sanguis ex vena portarum.
Quaeritur, an in sanguine venae portarum
bilis reperiatur? R. Multa sunt, quae
contrarium suadent, sc. videtis, quod homi-
nes laborantes obstructionibus he-
patis, fiunt cachectici, & icterici veri;
sed cacochymia pendet a retentis par-
ticulis humorum, qui humores passi
sunt actiones corporis animalis, et
alcali unum acquisiverunt, inser-
vire nunc poterant secretioni bilis,
hinc gradus cacochymia nascitur quoad
materiem excrementitiam, &
quoad bilem.
Cum bilis in vesiculâ felleâ conti-
netur, impeditur, ne possit ire in duo-
denum, sed cogitur ire in sanguinem,
ut sunt calculi, spasmi, convulsiones
ductuum; ut hoc videatur, clarissime
demonstrat Medicus in Angliâ,
si sanguis reperitur certâ quantitate,
qui mutationem subire debet in
hepate, generatur bilis, facit struc-
tura vasorum, divaricatio vasculorum
multum ad hanc rem; per hic
concipi lentor, et calculi quoddam,
possunt variae excretiones fie-
ri per vascula; naturaliter haec
liquida ii se miscentur.
Hoc fieri posset, sed an hoc fac-
tum fuerat, dubito, credo, ad gene-
rationem bilis ex sanguine venae
portarum requiri hepar vivum, ut vasa
sint in vivo, & possunt etiam in mortuo secernere.

De Cacochymia.

Quid faceret vita, nisi per oscillationem, si modo systole, et diastole fiant, propellunt liquida.
Si quis assumat hepar, applicat venae portarum tubum, et huic infundat sanguinem ad talem altitudinem, ut premat, ac prematur sanguis in sano vivo; si quis tale constituat experimentum, credo, quod trajiceret quidem sanguinem per totum hepar, sed dubito, an secerneretur bilis; simul praeter motum diastolicum requiritur, ut fiat bilis, quod magis affirmatur in sanguine, qui affectus adhuc aliquod, continet materiem talem, qualis apparet post secretionem, quae ibi requiritur ad talem humorem.
Videmus constare ex his; Novimus, quod eunuchis barba non crescat, mascula vox non fiat, haec videntur pendere a semine, si semen est in sanguine ante secretionem, tunc degeneratur citius barba.
Contrarium observatur, quod dixi de causis accidentibus in hepate, videtur verum esse in testiculis.
Omnia, quae annumerantur ab auctore non sufficiunt, copiam eorum videtis apud Hallerum in annotationibus ad Boerhaavium, ut angustiae vasorum, varietates angulorum; haec omnia conferunt quidem, sed non sufficiunt, requiritur, ut pars vivat, et quid vita alias facit.

De Cacochymiâ.

Fateor, posse quid facere.
Ancipere possumus, quod exigui tales mutationes, adeo
perversi a systole condita tam magnas diversi-
-tates possint producere in qualitatibus; hoc
tu videtis, et videtis constare; deinde impos-
-sibilem esse, videmus in egregiis Exemplis, ut
in Mercurio Vivo, si sublimetur, et ad moven-
-dum agitur, iste mutatur in pulverem, huic
pulveri nil ademtum est, nil additum, et id con-
-stat, quod si agitetur paululum augeatur ignis, pul-
-veris sublimatus transit in Receptaculum, et
est, mutari posse Mercurium in pulverem
monstravit Clar: Boerhaave, qui affixit
Mercurium in lagenâ alis molarum, et mutatus
fuit, Qualitates Corporum possunt mutari,
licet modus parvus sit; ubi vero Mercurium
cum Sulphure obtineo pulverem nigra-
-nis, qui Aethiops vocatur Mineralis; Aethio-
-pem illum si facio sublimare super ignem,
obtineo Cinnabarim; ibi levis modus est, et
ingens mutatio.

Si tale quid assumimus, multa videmus
posse intelligi, quae eveniunt in Animalibus,
aliter vix Explicanda.
Videtis, Viperam iisdem Vesci cibis, ac alia
Animalia, liquores generare ac liquoribus
Animalium sui Generis, hoc autem animal
in una parte ex quâ separat ex blan-
-dis liquidis liquorem Veneratum, in glan-
-dulâ posita ad dentes in cisoris;
quomodo hoc Venenum ibi Generatur, quomodo sub
secretione Generatur, quomodo sub secretio-
-ne generatur talis Secretio?

De Cacochymiâ.

Credo hoc illegi posse ex Oscillatorio motu, determinatâ ratione se habente, ut Oscillatorio motu mutetur Qualitas; Clarior reperit, si quis [illegible] comparet eum his, quae contingunt sub animi affectibus, V.G. homo iratus mordet digitum, et incidit in hydrophobiam, videtur fieri, quum per iram depravata est saliva; sic memordisset, nullum malum passum esset; ubi quis Canem famelicum nimis irritat, talis Canis producit saepe hydrophobicum morsum, fit per iram solam; Videmus in nutricibus, ut tam pravum motum possint Conciliare lacti, ut convulsiones, diarrhoeas patiantur Infantes. Inde videtur fieri motus Oscillatorius.

Posset quis dicere, Venenum fieri, quod ex Vasculo liquor sanguinis afferatur, sed quae Omnia sana producerent noxii; posset provocare ad plantas, quod videmus, alias ducere liquores Venenatos, alias salubres; in semine papaveris albi nullam vim soporiferam reperimus, at quam in reliquis partibus; in semine Colocynthidos blanda est vis, in pulpâ virulenta vis purgans; facit diversitatem plantarum sola structura, quae varios generat liquores, separat, et hi miscentur.

Sed forte talis motus Oscillatorius in plantis est; in plantis vitam esse, et vitam supponere motum, Omnino Credo; hanc ob rationem reddi liquores Venenatos.

De Cacochymiâ.

Per varias modo secretiones, et structuras mi-
nuitur, et perditur vis; Observati sunt homines,
qui digitum momordere, et in hydrophobiam
incidere; sed manet structura eadem,
videmus homines, et boves castratos habere
pinguedinem, sues quoque pinguedinem col-
ligunt, sed haec differt, conveniunt quoad
pinguedinem, sed differunt in aliis; An
determinatur a structurâ diversâ, et
motu systolico. S Forte, forte o.
Videmus urinam diversorum animalium, aliam
habere odorem, sic hominis differt a canis,
foetor venit ab oleo, attenuatio fit per
motum.
Sed omnis ista diversitas indicat, aliquid
obtinere in illâ attenuatione, an per
motum diastolicum, et systolicum, vel a
structurâ variâ. S
Dubito adhuc, diversitas haec meliquilli-
-quitur ex motu oscillatorio assumto di-
-verso in utroque animali; hoc ita obti-
-nere confirmatur in illis, quae videntur in
faecibus alvinis, haec foetore discrepant,
foetent utraque, utantur ambo pane,
differentia tamen manet foetoris ex
stagnatione, et putredine.
Sed foetor diversus est; forte a diverso mo-
-tu vermiculari in intestino, vel ab
admistis liquidis. S Haec vero generalia
sunt, succi gastrici, et enterici, et
haec liquida conveniunt, aliter videtur
pendere a motu peristaltico, qui ali-
-ter est in intestinis canis, quam ho-
-minis: Exstant casus, ubi excremen-
-ta alvina foetebant vehementer,
ubi suspicio est, foetorem pendere;

De Cacochymiâ.

Quod excrementa stagnaverint, sed a certâ vi intestinorum, quam passa sunt excrementa, unde excrementa sanissima excesserunt, alio foetidissima, ubi causa vixerat in sordidibus.
Hanc nunc sententiam probabilem reddidi, sed multa objici possunt, pergam etiam ferans haec, in quod videtur posse monstrari sui ossi c[illegible] morbosa, dari tale quid, videmus in morbo varioloso.
2: Quaeritur quomodo miasma hoc acceptum a sano, se multiplicet, et humorem sani grettatim suam indolem?
R: Proximum est credere, quod miasma illud humoribus admistum in corpore, immediate in eos agat, et vi fermentativâ mutet in suam indolem, ut videmus, fermento addito in farinaceâ pastâ, augeri fermentationem, et ut videmus putridam admista certis partibus augere putredinem; haec explicatio valde probabilis est, sed, an se sic habeat, dubito, nam videtur sequi, quod quoties tale miasma admisceatur humoribus, eadem in iisdem debeant produci, id est, si humores hodie genuini sunt, et post annum iterum iidem sunt, et easdem qualitates habent, quod tunc post annum miasma easdem mutationes debeat producere, quia omnes effectus physici sunt necessarii, si duo enim corpora in se agant physice, ex eadem causa semper idem debet sequi effectus; sumo: V. G. acetum huic admisceo oleum tartari,

De Cacochymiâ.

semper producitur effervescentia, ipse saturatio ejusdem; si sumit quod acet, et liquor quod aceti qualitates habet, et adjicitur alcali-nis corporibus, sequitur effervescentia ut effectus, hic vero deesse potest: si jam res se ita habet cum varioloso miasmate, idem semper debebat contingere; supponi non potest, humores in homine differre ante, ita ut haec diversitas posset facere, ut effectus iterum sequatur, dixi, quod acetum, si e acetum, semper eosdem habeat effectus; si humores non iidem sunt ante ac post, non potest differen-tia expectari, nulla diversitas pendet a qualitatibus sanguinis.

Diceres posset, quod in sanguinis humoribus haereat residuum aliquod, quatenus sanguis, illud fermentescens, et motum concipere in-testinum cum miasmate varioloso ad-mixto, id quod si ejectum sit, impossibile sit, quod rursus generetur.

Rem ortam concipi posse, plura sunt, quae confirmant, sc. videmus, semel quemmodo corripi morbo ex miasmate nato, non solum in variolis, sed morbillis; in epide-mica pestilentia homines semel a peste corripiuntur; in omnibus casibus debe-ret esse tale fermentum, sed non est.

Probabile est, eandem esse rationem in omnibus, qui semel afficiuntur.

Sed non solum hi, qui semel afficiuntur mor-billis, et variolis, immunes sunt, sed exstant exempla, ubi insitione facta in his numquam laborantibus, immunes mansere; an nunc in his non existit miasma, quis dicet?

De Cacochymiâ.

Credere licet, ô agere statim miasma in fluida, sed in solida, et qd solida mutent fluida, qd mutatis, qcipitur febris, sedem ergo habere in solidis; si ô agit in fluida, agit in solida, testis aliquis ô ê.
Si in solida agit, posset qs dicere, ô phys.. neg obtinet effectus, omnis effectus physicus necessarius ê, ergo si afficit solida, idem morbus nasci debet.
Dixi effectus necessarius, quidin corpora manent eadem, manere qq qualitates eaedem; in priori hypothesi, ubi pre,, debatur agere in fluida, valde probabile ê; sed ubi in solida, contrarium supponi poê; solida enim quoad principium motus mutabilia sunt, quando mutentur, quo,, modo; docent experimenta, qd solida, si saepius affecta fuere a stimulis, tandem his stimulis possunt assuescere; sic opio possunt assuescere homines, quod agit in solida, v nervos; de purgantib idem verum ê; de ipsis Veneris ille,, cebris notum ê, qd homines, si diu utantur, possunt postea ingentem sustinere dosin: ergo solida his assuescunt, assuetudo ponit mutationem, et haec obtinet in solidis; quaenam sit, ô de,, termino, qa ignoro; quando irritabi,, litas ipsis solidis inest, si mutatur quid in ea, ô possum explicare; pos,, sibile ê, illigi per hanc suppositionem quando fiat, qd qs semel passus variolas, qa graviorem stimulum pas,, sa sunt solida, et his assuescunt, aliter qs ô posset ee liber,

De Cacochymiâ.

Ubi ad suppurationem venere, pari in ab-
scesso contento, ire illud miasma, qui re-
sorbetur in sanguinem, et miasma pote produ-
cere variolas, sed ō fit.
Possumus quaerere, ut quidam Mechanicis
libet, quod, si miasma interatur, omnes
laborent: sensilitas diversa ē in diver-
sis, ut nunquam fuerit sensilis ad hunc stimulum
aliquis; fluida sic possunt pari, sed so-
lida, si assuescant stimulis, ō possunt
affici.
Concipi pote, quomodo fiat, ut homines bis, vel
ter corripiantur variolis, ut post suppura-
tionem factam suis decursus, novae re-
pullulant, et suppuratio nova fiat,
uno 3tiâ vice; novi talem personam;
si sub primo morbi decursu ō assueta
sunt solida, pure resorpto, pote denovo
corrumpi sanguis, et fit tamdiu, donec
solida stimulo assueta sunt.
Intelligitis, quomodo fiat, ut homo bis, vel 3
diverso tempore afficiatur; possunt
solida perdere hanc sensilitatem ad
stimulum, ut sensibilia evaserant,
et tunc possunt rursus corripi, ut in
peste homines modo semel afficiuntur;
si redit post annos, corripiuntur rursus,
insensilitatem perdere possunt solida.
Pote intelligi, quomodo persona gravida pos-
sit suscipere [illegible], et virginum
nimis manere, corripi infantes; talia
extant exempla: foemina assue-
ta ad hunc stimulum ō afficitur, illud
venenum ō nocet, nisi stimulando foetum,

De Cacochymiâ.

Nisi mutando actionem solidorum, sine noxâ poe
admixtus haerere, solida infantis omnium
sibilia sunt, hinc qui sortes a matre, illae
immuni.
Poe illegi, quod affrat, ut resorbeat venenum
ab hominibus, qui variolas passi sunt, et
variolis afficiuntur hi, qui patiuntur alia
pathemata, quae a contagio producuntur, quae
sunt verae variolae: Duae ~~...~~ per
sonae mater, et ancilla, curam habentes
infantis, mali quis variolis laborantis, pro
greptae fuere variolis, quod contagio morbo
cutaneo; constat aliis casus, ubi homo cu
rans sex infantes greptos variolis, quod
laborabat variolis, quod greptus fuit carbone,
instar ~~petechia~~ pestilentialis in surâ
pedis; novi alium casum, ubi pater, et ma
ter, curantes infantem, totum corpus pus
tulis, et maculis defoedatum ~~exat~~ ha
buere; juvenis delirabat, et arripie
bat brachium ancillae, quod effundebat;
persona haec laborabat variolis, et orta
tae fuere binae pustulae 50 in cervice, re
liquo corpore sano, ut habetur in Actis An
glicis: Haec testantur, solida fuisse sen
sentibilia adistum stimulum, prorsus tum
insentilia fuere, ipsum morbum producere,
sed symptomata.
Extra dubium esse videtur, agere miasma ve
nenosum prius in solida, quam in fluida,
mutare actiones, et fluida quoque.
Quaestio est, quid dominetur, quid mutetur?
Proximum est, ut credamus, agere stimulan
do, et febrem producere, ut credamus,

De Cacochymiâ.

Homines sanari per febres, et nihil fieri, nisi separatio miasmatis, et depositio ejus ad superficiem Cutaneam; sed obstant variae, videmusque, quod homines non mox post insitionem, sed post 7 dies laborant, postquam copia sufficiens nata fuit in corpore.

Sed quomodo generetur illud venenum? Mutando solida; febris est producta, et ita nata est copia; debetur principium febris, et contagii perceptionem quid irritat, ei quod mutat solida; ubi mater gravida, quae laboravit variolis, eodem tempore afficeretur infans, sed 6, vel 7 dies post; hodie suscipit mater contagium, post 10 dies ad maturitatem perveniunt variolae in matre, 12mo die expelluntur in infante, et ad maturitatem veniunt 16mo die, ut per se ex morbo obtineatur in eodem corpore, mater suo laborat morbo, sic et infans.

Porro si febris excitatur, h. e. si venenum est afficit solida, nisi stimulat, et producit febrem, impossibile est intelligere, quomodo fiat, ut, regnantibus variolis, et morbillis, eodem tempore inoculatione facta variolarum, persona post 6 dies correpta fuerit febre, et non variolis, sed morbillis laboravit, post nova facta febre variolis; hoc visum fuit in 5 personis in Anglia.

Si stimulat solida, et febrem excitat, quae separat venenum, tunc rogo, quomodo sub sua febre tantum augmentum ceperit, quomodo febris tamdiu delitescere potuerit, non fieri potest.

De Cacochymia.

Considerandum est quid, si variolarum miasma aliter solida afficiat quam stimulando, et provocando systolen, et diastolen majorem, ut febrim concipi possit, quod quis semel laboraverit, et reliquas vices jam [illegible], sic et hoc, quod qui febre alia laborat, si eodem tempore, quo laborat febre, de novo non laborat variolis homo, febre altera laborat; si [illegible] fit variolarum, credo, ut iterum de novo laboraverit variolis, si motus febrilis in actum deducit venenum movendo in circulum venenum, et sic fluida mutet, eodem deberet fieri modo, licet alia sit febris; si miasma non agit nisi stimulando, non posse nisi motus efficere, et effectus febris est condensare sanguinem, inflammare; sed videmus quod fiat, ut symptoma variolarum producat, et sanguinem mutet in miasma variolarum; ergo haec sententia non potest admitti; quod reliquum non agit in fluida, sed in solida, ideo ut augeat systolen, et diastolen; suppone, ut ponimus, miasma illud diversitatem modificationis producere in oscillatione vasorum minimorum, haec potest agere illud miasma variolarum.

Praeparat quod novam materiem ex sanis humoribus, quae cum ita febrim producit, quae febris producit effectus febriles donec fit separatio, secretio veneni, et expulsio ad cutem.

Patet nunc intelligi, quomodo possit latitare in corpore inactivum latere, et reliqua, quae intelligi poterant, nunc intelligi possunt.

Patet hinc, quomodo non semper, et raro possumus concludere ex iis, quae videmus, et mutationibus, quae oriuntur in humoribus ad admixta corpora,

De Cacochymiâ.

Non possumus concludere ad effectus, quos
crearent corpora ingesta; multa sunt
experimenta, ubi quod varia salia miscuit
cum sanguine, videbit colorem rubrum, et
colorem mutari: Aliquando corpora sunt,
ex quo concluditur tute; si acida mineralia
sumimus, et admiscemus sanguini, coa-
-gulum fit; sal volatile resolvit sanguinem;
idem possumus credere, si ingesti essent; vera
haec omnia sunt, cum corpora, quae addi-
-mus, sunt talia, ut possint agere in
sanguinem; sed quaedam agunt in so-
-lida, horum effectus non patet: Si quis reme-
-dium invenire velit contra variolas, opus
habet, quod insensibile reddat solidorum ad sti-
-mulus, tunc iners manebit, [illegible]-
-bens, et a priori inveniri nequit.
Sed progrediamur, et afferamus aliud ex-
-emplum, quo constabit probabili ratione,
mutari oscillationem vasorum minimorum
ipse de Operatione Mercurii.
Notum est, quod ☿ ingestus, vel applicatus ex-
-terne salivationem producat, explica-
-verunt viri ingeniosi mechanice;
sc. quod ☿ sit divisibilis in globulos mi-
-nimos, quod hi ire possint per vasa mi-
-nima, cum graviores sint sanguine isti
globuli, hinc deferuntur impetu producto,
et majori impetu eunt per vasa, si in-
-cidunt in globulos rubros, diffrin-
-gunt hos, et sic resolvunt in aquam.
Si hoc verum esset, effectus esset mechanice
necessarius, manente sanguine eodem
modo, deberet, ubi cum sanguine mixtus esset,

De Cacochymia.

Illus resolvere in aquam; hoc falsum esse,
observatum est; sunt enim, qui in ingentem
copiam sumere possunt, in quibus nulla
salivatio; horum sanguis sunt instar aliorum;
deinde, si effectus mechanicus esset, deberet
effectus respondere magnitudini causae;
si copia magna ingeratur, deberet esse mag-
-na, si parva, parva; sunt, qui multum
assumunt, et nil patiuntur; sunt,
qui parvam dosin assumunt, et sali-
-vatio fit magna; vidi per gr: ij sequi sa-
-livationem, per 14 dies durantem;
effectus ergo videtur mechanicus: videtur
hic supponi posse, quod agere in solida,
et mutare solida in fluida; sed
an agit tantum stimulando, augendo cir-
-culationem. Credo minime; si hoc
obtineret, deberent effectus generales
esse, et deberent eosdem effectus producere,
ac febris acuta; effectus singulares sunt,
consumuntur humores, maxime sui-
-quedo, et copia liquidi per glandulas
elicitur, et per diarrhoeam si ageret quod
febrem excitando tantum, vix intelligitur quo-
-modo possit praebere medicamentum
contra intermittentes, quas sanat, ubi
in causa fuere aliae; de operatione in so-
-lidas intelligi potest, quomodo in his, febri
intermittentibus laborantibus salivatio-
-nem excitet; sensilia sunt talia
ad omnes stimulos solida, erethismo
affici solent.
Intelligitur, quomodo in his circumstantiis
majorem vim exserat.

De Cacochymiâ.

Videmus, quod Scorbutici, Cachectici ferant non majorem vim, et copiam, sed a paucis granis mire af„ „ficiuntur; Credidit Hoffmannus, quod in tali re„ „perit ⊖, quia adhaeret mercurio, ejusque vim auget, ut ab acidis metallicis fit; sed vix concipitur, ☿ solutus in salem redactus, id est, praecipitatus, vel dulce solutus jam est sal acido, hic ⊖ acidus non excutitur a sale in corpore, et si excuteretur, liberum redderetur, et deberet solvi rursus; haec solutio non facilis est. Credibile ergo est, pendere in cachecticis a sensibilitate solidorum, qui in spasmos valde sunt proclives.

Novimus, quod ☿ praebeat summum Anthelmin„ „ticum; quaestio est, an ita devoratus a ver„ „mibus, an occidat insecta, quod venenum est? Devorari ab iis fere non credo, observatum est, quod vermes terrestres, ubi tenerentur in vitro, atque affunderentur varii liquores Aroma„ „tici, a nullis fere plus afficiantur, quam a Mercurio vivo, tenent se supra Argentum vivum, paulo post convulsiones factae sunt, et rigidi facti sunt. Si hoc verum est, quod ☿ ad attactum Operationem dederit, et egerit in solida, et lethales motus in Vermibus produxerit, patet, quare in lue Venereâ, licet non salivationem solvat, tamen sanet; hoc etiam planum est, posse agere in solida, motum mutare, quod mutantur is„ „tae Cacochymiae, et oriuntur.

Patet, quomodo ☿ in tumoribus, et ob„ „structionibus efficaciter operetur ex„ „terne, qui interne assumtus; Credo, quod dici posset, quod applicatus agat in solida, et resorptus agat in humores.

De Cacochymiâ.

Accedit, quod externe in ulceribus Cacoëtheis egregios edat effectus, licet in universum correctionem humorum non producat, hinc saepe recidiva mala, aut in alio loco erumpentia sanat.

Ergo corrigit actionem vasculorum ultimorum, quod materies prava produci videtur.

Itaque per haec omnia patet, quod agat in vasa, et solida.

Sed quaestio est, quomodo mutet actionem solidorum? Agere stimulando, vix credo, actiones solidorum, et inducendo majores febres, nam longe aliter fit; videtur agere in solida, ut mutet actiones vasorum minimorum; forte exerit vim purgantem singularem; forte est purgans salivalium Glandularum: sicut salivationi Mercuriali similis producitur ab alia materie, sic in scorbutico, videmus, salivationem produci; forte et tale quid facit in Glandulis salivalibus, quod materies ibi producitur.

Si et ad alias partes venit, illas afficit et solidos, et talia facit pathemata, ut si ad Intestina venit, verum est, quod in his hominibus, si sanguis mittitur, non mutatio apparet, non attenuatur, nec resolvitur.

Transeo ad aliud Argumentum, dicam quaedam de ulceribus Cacoëtheis.

Haec sunt varia, quae saniem, Ichorem in corpore fundunt; non dubito, dari casus, ubi materies, quae evacuatur, contenta fuerit in humoribus, et eo delata, ibi excernatur; multos dari casus, ubi non obtinet, videtur mihi certum esse.

Hunc in finem considerandae sunt ea, quae fieri observantur in Cancro, Scirrho mammarum, et inflammato.

De Cacochymiâ.

Habet se ut massa sanguinea, nulli tamen acri humori inhaerentium in sanguine, nulli spissitudini, sed accedit causa quae inflammationem facit, et hoc facit scirrho, sequitur excoriatio, spurca suppuratio, generatur ulcus, quod fundit humorem acrem, foetidum; hic ichor singularem habet indolem, et differt ab omni acri ichore, talis ichor, qui fluit ex ulcere Cancroso, an contentus fuerit in sanguine, separatus in scirrho, et an sic expulsus? Credo quam minime; Ubi talis scirrhus extirpatur, nil mali observatur, si materies acris esset, debuissent mala oriri, quae observantur a pure Cancroso.
Quomodo talis materies acris redditur, si non in sanguine eo defertur? nil scio, quam aliam expositionem materiae generatae reddere; sed est singularis acrimonia.
Si aër hoc potuisset, deberet hoc contingere in omni ulcere, cui aër admittitur.
Reliqua materia est purulenta; sed ulcus sanatur, nil scio, quam supponere, sive materiem blandam ex sanguine afferre ad locum Cancrosum, vasculis habere structuram depravatam certâ ratione, huic pravos edere humores fluentes per hoc, eos humores in transitu ita mutari, nil scio, quam hoc supponere.
Fuit in hac sententia Platerus in introductione ad Chirurgiam de Cancro, non ex sanguine, dicit, videtur in vasculis Cancrosis praemutata esse materies ducta.
Qualis structura ibi requiratur, non explicare possum.

De Cacochymiâ

Hoc supposito, multa intelliguntur circa Can=
=cri;
Quomodo scirrhus tempore possit cancrosus
fieri; Omnis tumor glandulanus sup=
=purationem producit in initio, et
tractari ut benignus, sed tempo=
=re abit in cancrum; humores ibi obtinen=
=tes mutari ita adeo, credibile est, ut
possint suppurare; si suppuratio
contingeret ad extrema vasa, sani=
=tas fuisset nacta, at hoc non fit.
Quaeritur de ratione contagii? intelli=
=gitur, vascula tractu temporis per se
stricturâ depravari, ut edant oscil=
=lationes, quo acrimonia generatur.
Intelligitur ratio, varii malignitatis
gradus dantur in cancro; sunt ulcera,
quae habent indolem cancrosam;
dantur ulcera in mammis, et scir=
=rhoso tumore, quae non valde malig=
=na sunt, quae copiosam materiem
effundunt, nec cancrosam; sunt alia
in glandulis, quae subito vicinas
partes afficiunt, et mortem afferunt;
videmus ex verrucis nasci ulcera can=
=crosa, sed talia rursus aliam in=
=dolem habent, vix formant callos,
vix serpunt, raro ad cicatricem de=
=ducuntur, sed clausa non manent,
ad parvam aperturam possunt conso=
=lidari, at reliquiae manent, can=
=criformia sunt, at non sunt cancri;
modificationes dantur, et varietates,
hinc varia oscillatio fit in iisdem
ulceribus; si ferrum candens ipsis appli=
=catur, donec restituantur, extremita=
=tes corruptae restitui possunt.

De Cacochymiâ.

Intelligitis, quomodo in ulceribus cacoëthicis,
et in Cancro tantam efficaciam exserere possit
Cortex Peruvianus; tractavi feminam, ulcere
cacoëthico in mamma laborantem, Cortice Peru„
„viano, quam dederat, ad ℥i ad libitum Corticem
quotidie, sentiebam omnia scirrhosa separata
sunt, et ulcus fiebat ad consolidationem, res„
„tabat parvus tumor, qui resolvebat, super„
„[redacted] erat apertura pollicaris, ex qua regula„
„riter per Lymphae fluebat, qui sta fuisse„
„bre remittente, sumsit Corticem, donec„
„sit febris; amplius audivi de illâ: tracta„
„vi aliam, cui exstirpata fuit mamma, re„
„duxerat scirrhus durus, ut lapis, exulceratus
fuit tumor, et fiebat Cancer; ad ℥ß quoti„
„die Corticem dedi, natus fuit circulus ruber
circa ulcus, ibi suppuratio facta est ad semunciam
dictorum, quia circulus et ulcus erat, in gan„
„graenam abiit, migraverat, et suppuratio,
alius rubicundus circulus natus fuit; dein in
tabum fuit illud resolutum [redacted] pus, et
nata fuit suppuratio in circumferentia;
omnia consolidata fuit, in Candrdi sup„
„d sub cicatrice tam magna copia puris
fuit resorpta, ut materies fuerit dela„
„ta ad intestina, et fieret Diarrhoea,
depravata est tota massa, incidit in diar„
„rhoeam colliquativam, unde mortua est,
ejecit materiem tenuissimam, putridissi„
„mam ante Corticis usum, post resisten„
„tiam acquirebat solior; Corticem gr exis„
„se totam massam, vix credo, ubi humo„
„res resistentiam a corde inveniunt,
redeunt ad pristinum statum, mutavitae
„tionem valorum e fluida; sin nunc vero,
quod in ulceribus extremitates valorum pos„
„sint oscillare, mutare motum humorum

De Cacochymiâ.

Credo, q̃d oscillationes pravæ in toto Syste-
-mate possint producere Cacochymiam in
humoribus, si possint facere in vasculis
extremis læsis, turo possent facere in
integris.
Assumtis his oscillationibus, ego ostendere,
q̃d ab his pendeant innumeræ Cacochy-
-miæ, dum mutantur oscillationes, & humo-
-res se diverse habent.
Constat p observationes, q̃d in q̃bdam Caustis
mutantibus, si levis fuerit modificatio, di-
-versitates in effectu possint produci; si lactu-
-ca, v herba acescens contunditur, et aquâ
diluitur in dicto vasi, et exponitur nostro aëri, sic
ut aër gravis sit, ut possit levare Mercurium
ad altitudinem 25 pollicum, ubi aër hæ-
-ret ad 70, v 80 Gradus, fieri tunc talem mu-
-tationem in hac massâ, ut vim sit exhalat
ipse liquor inflammabilis: Habemus hic
Caustas mutantes, Calorem aëris, et li-
-quid debilis, minimam portionem aquæ,
ut Spiritus fiat, idem ē viribus d
massa acida; si minata aqua erit, et
fortiter exprimetur herba, et tunc expo-
-netur aëri, generabitur puls putrida, ex
quâ elicitur sal alcalinus, ubi excludis aëra
penitus, celerissime ita mutabitur.
Ut nunc tales mutationes possibiles
sunt in tali herbâ, sic et locum habentur in
multis aliis, in homine, et animali,
ratione Caustarum mutatione ēveniens.
Dixi, q̃d in porcis parva differentia sit
in menstruis intestinalibus, et in homi-
-ne, sed in odore major ē diversitas, le-
-vis modificatio ēe debet, addaxi exem-
-plum odoris Urinæ felis, qui discrepat
ab illo aliorum animalium;

De Cacochymiâ.

In structurâ ō invenimus illam diversitatem, unde derivari posset; illud idem poē dici de Oscillatione vasorum minimorum; poterunt ipsæ in sanitate diversitates obtinere in Oscillatione, si hæ possunt obtinere, diversæ Cacochymiæ possunt produci; quot varietates possunt obtinere, ō possumus explicare.

Possumus imaginari diversitates in duratione, et Celeritate.

ut hoc intelligatur, comparabo tales oscillationes cum motu intestinali peristaltico; iste motus poē varie turbari, ut ō expellat liquidos decorum, ō sucum, poē afficiens medicamenta; si Aromata assumimus, intendit, ut fiat magna detersio, minus secretio; in eo conveniunt omnia purgantia, quod plus faciant, ut alvus deponatur, sed quid singulare habent singula, si quis observat effectus, videbit, tales dari liquores, qui ad excretionem faciunt, adeoque varietates dari in motu peristaltico intestinorum; si ibi dentur, possunt et in minimis dari vasis.

Et alia ratione possunt Oscillationes manere eædem, ō diverse se habere liquida, quæ pistas mutantur; alias mutationes patitur vim quam Oleum; idem in Cacochymiâ considerari poē subsistere in Corpore, possunt depravata esse liquida, si hæc patiuntur pravas oscillationes, ō aliud possunt contrahere vitium quam liquidum; hoc clarum; hinc ē forte, quod infantes, acido laborantes, acidos humores inde conficiant, rerum pathemata inde patiuntur, et alia mala porteā inde oriri possunt, ō pendentes ab acri humore, mutantur hi humores,

De Cacochymiâ.

Et gtrahunt pravam indolem, quam
habebant, videmq, qd illa mala, qd la,
"borant infantes, vix amplig tollant, &
V: G. pstigrinodi Ulcera Cutanea in Infantib,
vix antiacidis sanant; Omnia mercurio
Curant, ix o mutata acido; illud; vident
quid quinine habere Cum illo vitio,
Cujq antidot q e &; ubi infantes Venerunt
ad ann 15, tu adj immunes sunt vi,
"tio Cutaneo, qd de bot acido praenatalés,
manet partalq affecta, quo liberi sunt
aetate; sunt, qui tali affectu pstotam
vitam laborant, ibi sensim sensimq
mutant humores et vasa, et sic fit
Cacochymia insignis.
Diversitas ingens ee pve, sunt Oscillatios
A in toto systemate Vasculor obtinet, &
B in parte singulari.
V: G: in Cancro, sive in hepate obtinere pin
Vasculis Lymphaticis abdominalibq, in
toto systemate vasor minimor; diver,
"sitates illiquent ingentes.
Explicand, nunc e, quomodo Cacochymia se
habeat.
Notare pstuistis, qd multa me differt
Clariss: De Gorter; scripsit ille trac,
"tat de motu Vitali, in eo agit de
motu totq systematis Vitali; scripsit
et alit de motu vitali singular partin;
ibi innumerat, motq quem videmq in
Vasis, o sufficere ad Conciliandas da,
"tes debitas p Secretione, et alis ut id.
Reperiri in Visceribq nostris alios motq,
qbi mutant humores, pelaeo trante,
"untes: egit et de motu naturali,

De Cacochymiâ.

Affert argumenta, ē hum., sed varia, qd credit,
adstruere posse, dari tales motus; in argumen-
-titatis diversis, qtraque varia dicenda sunt;
differt a nobis, qd motus iste ō derivet a motu
vitali modificato, & statuat alia instru-
-menta singularia, quæ his inserviunt, sic
in glandulis mesentericis assumit febres a
Malpighio descriptas, et credidit, has in-
-servire his usib. in Venâ Portar. & transit
hepar, capsulam Glissonii habere struc-
-turam muscularem; sic certe se ō habent
omnes motus; descripsit Piorro, quæ diversi-
-tates eē possunt in motu oscillatorio, et hinc
posse deduci Cacochymias, vix determinatas
adduxit alias causas, quæ diversitatem
Cacochymiar. monstrant.

Pergo ad indagandam Cacochymiæ natu-
-ram, quæ oritur a depravata oscillatione.
Quæstio ē, qualis indolis sunt istæ Cacochy-
-miæ?

Variæ sunt, si cognitæ sunt, multum facere pos-
-sunt ad curationem, difficultas cognos-
-cendis his incredibilis ē; sunt casus, ubi
hæc Cacochymia, v. humor Cacochymia
videtur excerni, et secerni, ut in ulceri-
-bus, et pustulis cutaneis; credere qt pos-
-set, qd talis liquor posset examinari ad
oculum, et microscopio, et Chemiæ subjici,
sed hæc impossibilia sunt, licet hæc pos-
-sent fieri, sc. qd humorem talem se-
-cretum effluentem ex ulcere, excepit vas-
-culo possem examinare, tn ō certus
eem, qd iste liquor exprimat indolem
Cacochymiæ, quæ afficit humores.

De Cacochymiâ

Quaestio tempore, an o liquor generatus sit in ulcere ipso, in extremitatibus circa ul-
cera, ut in ulcere cancreto; si exami-
nas, deprehendis pravum liquorem dege-
nerat, et destitutum multis qualitati-
bus sani, sed o sequitur, fuisse in sanguine
ubi credibile est, ist humorem generari
in ulcere cancreto per oscillationem va-
sorum pravam; idem potest obtinere in sca-
bie, lepra, elephantiasi, aliisque; ex qui-
certi sumus, an existat, si quis vellet
concludere ex hoc ad curandi modum, erra-
ret forte turpiter, possetque aliquando
iudicare, quo possem inquirere
in naturam cacochymiae, qui effectus
productus ex tali oscillatione; sed hoc
impossibile est.

1mo ignoramus numerum, qui possit locum
habere in oscillatione, qui possit
depravare oscillationes.

2do sed et ignoramus, quomodo se habeant
naturaliter oscillationes, possumus
dicere, quod adsint; sed an eundem
motum habeant, an differant, et per-
sumus dicere; nec possumus dicere, quod
possent esse diversitates, et multo
minus qualis pravitas adsit.

Ergo non possumus concludere ad effectum.

3tio si valemus determinare modum, se-
cundum quem oscillationes fiunt, non
possumus concludere ad ista humorum,
unde malum inductum sit, quum ignoramus,
quomodo se humores habeant ad
talem motum.

Omne corpus mutabile est quoad re-
sistibilitatem, non potest per eandem
causam eodem modo mutari, de-
bet certis qualitatibus instructum esse,

De Cacochymiâ.

Nescimus qualitates Physicas humorum, nescimus, quid quoad talem motum se habeant, nescimus quomodo se habeant ad motus systalicos, et dias-„tolicos incitatos, vel lentos: Vellem, qui de-„terminet ex naturâ animalium, quid sit Ve-„nenum viperæ, vel ex qualitatibus Physicis humorum, quid quoad successivum motum, aut alia causa facere possit, ut saliva venenatam indolem acquirat, ut in hydrophobiâ; vel quomodo liquores in animalibus per certas causas possint acquirere solventem determinatam vim, ut solvant partes animales, quas non solvunt vegetabilia; non possumus indicare causas, sed quomodo ita possint mutari; ~~[illegible]~~ in fructibus etiam modis possunt permutari, vitia„rius humores; licet ignoremus, quid pres-„tis mutet, scimus tamen per experientiam, illam mutare; ergo non possumus deter-„minare a priori.

2do. Aliquomodo iustum est, ut concludamus ab effe-„ctibus Cacochymiæ ad Cacochymiæ indolem. Si consideras Podagram, ejusque symptomata, „ta, ex his concludimus ad materiem Po-„dagricam; ansi sic hic. Per quemvis Cacochymiæ a nervis fit, sed diversè. Omnia Venena agunt in nervos, sed aliter nux vomica, aliter ☿; dicit quod nux vomica hoc facit, ergo talis est vis Veneni; hoc valet, si Venenum nomen non habet, nomen imponimus effectui, quem exserit, V. G. si habemus rem, qui somno levit reddit hominem, possumus vocare Venenum somniferum. Sic in Podagrâ, Cacochymicam Po-„dagricam, indigitant hæc omnia certam materiem, quæ talia producit.

De Cacochymiâ.

Dicere itaque ~~generaliter~~ possunt Quales sint
Cacochymiae ab Oscillationibus diversis orta
possunt.
In genere quidem verum est, quod plures Cacochymiae
veniant sub nomine Acrimoniae, forte
et Omnes Cacochymiae, quae sub hoc nomine
veniunt, sunt ab Oscillationibus, sed
plereque pendent ab hac Causâ.
Quomodo factum est, ut acrimonia facta sit
talis Cacochymiae Causa?
Viderunt Medici, quod Corpora varia lin-
guae admota, eamque vellicantia, eroden-
tia, et Acrem reddentia, Corporum
ingesta talem effectum producant, quem
colligere poterant per assumptum similem
effectum in aliis partibus, quem edi-
derunt Corpora in Organa saporis;
effectus tales erant spasmi, dolores,
erosiones, variique aliae; hinc factum est,
ut singula vitia humorum vocata fuere
Acrimoniae.
Quid est Acrimonia?
Dixere quod pendeat a figurâ acuminatâ,
vel acutâ figurâ, idque credere propulsi se-
runt ideo,
1mo quod facile intelligatur quomodo possint irri-
tari, et ita affici a tali Corpore
acri, et tenuiti;
2do et quum perfringit partes, augebatur
suspicio per figuram Salium, quam
microscopio observabant, semper angu-
latam.
His positis, dixere, Omnes Acrimonias
esse Cacochymias, Omnem acrimoniam
pendere a figurâ, Omnia Salia esse
acuminata, eoque pervenerunt, ut dixe-
rint, plereque Acrimoniae sunt Sali-
nae naturae, ergo varii Gradus et
variae Acrimoniae;

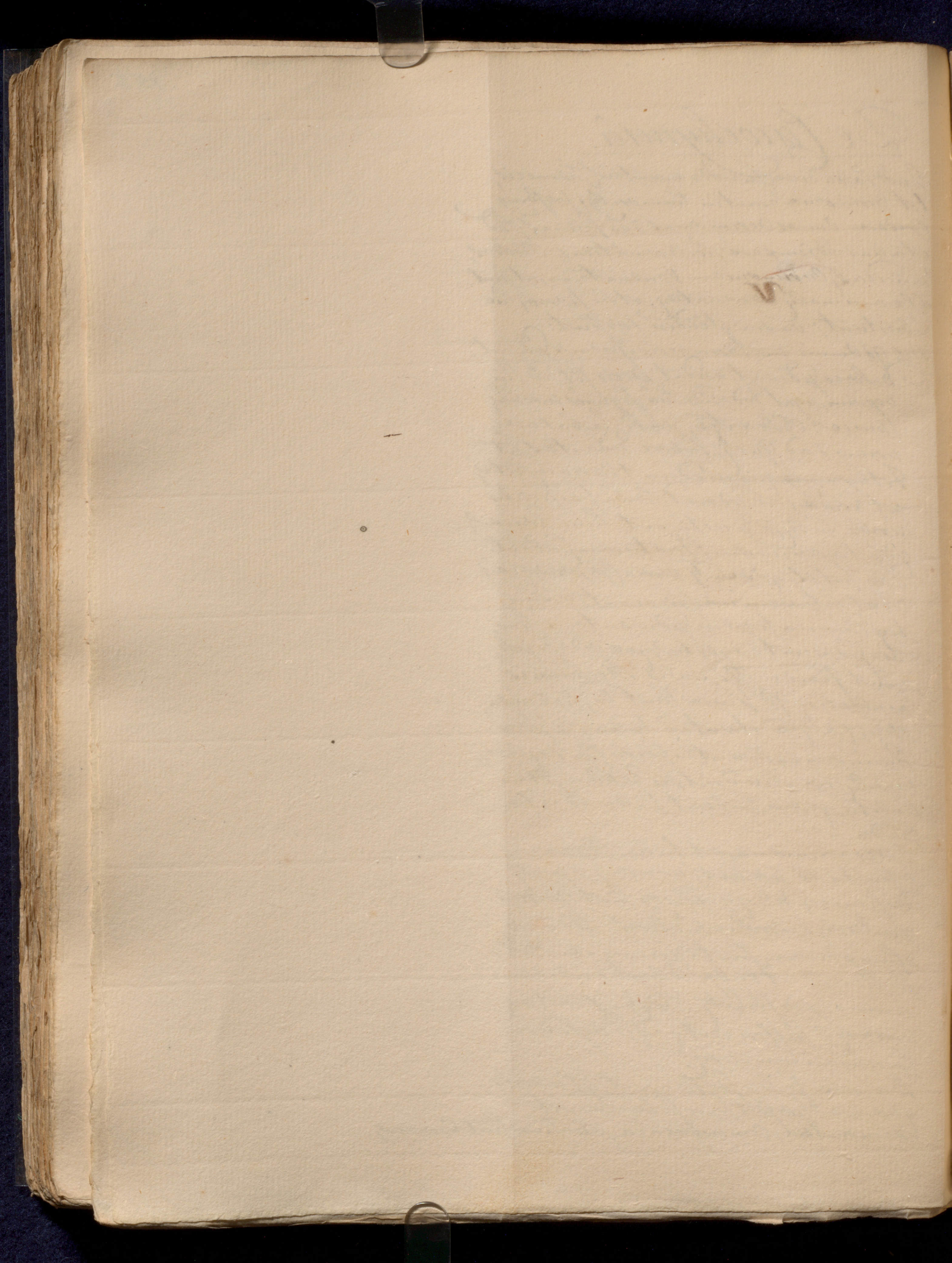
De Cacochymiâ.

Quod salia diversa nota erant in Chemicis, tot Acrimoniae erant in humoribus; possem credere omnes Acrimonias esse salinas, sed et alias adjungere, sc. Aromaticas, Foetidas, rancidas, Acrimoniam Venenatam, ut sunt illae animalium venenatorum, et sic possemus hic subsistere; varia tradi possunt:

1mo quod omnis materia acris spasmos producat, dolores producat, erodat, Acris fit ad lin-guam, agat rodendo suâ figurâ mechani-cè. Observatum, dari herbas acer-rimas ad gustum, sapore rodentes, ut Tithymalus, quae rodunt varia insecta, ut Erucae; si roderet herba particulis acribus, labia non resisterent huic erucae, quae tenerrimam structuram habent. Inde patet, quod dentur varia Corpora, quae licet saporem imprimant acrem, inflammationem producentem, simi-lia producunt ingesta, quae videri pos-sunt fieri a stimulis Mechanicis aculeatis: quae plura sunt tamen, sic dagen-tras, Castor, etc. ut tamen talia Corpora spumam expellerent in solida Cerebrum, ner-vosum, in aliis non, at sic residua fit in habitu, quem habent talia ad ista solida.

Tales acrimoniae, et talia Corpora in-finita esse possunt, numerum non possumus definire; per eorum effectus sunt spasmi quilibet, erosiones, dolores, sed non pos-sumus dicere, sunt Acrimoniae etc., saltem non ut vulgo intelligitur, ut idem numerus definitus salium et Acrimo-niarum non sufficienti ad intelligendam Cacochymiam Acrem.

Si non sola salia sufficerent, quod merito quaerere possem, cum salia illa, ut Muriatica, Ammoniaca, alcalina sint omnia,

De Cacochymiâ.

Quæ in rerum naturâ dentur
possent esse aliae; si plantæ habent salem
sibi essentialem, qui generant in multis,
in multis siter differt qualitatibus; fieri
potest, si causæ differant, quod variæ tales
indoles provenient.
Est alia Cacochymia, quam Clar: Boerhaa-
-ve ponit in densitate, Elasticitate,
cohæsione Globulorum.
Forte tales existere possunt, forte possunt
produci a vitiatis humoribus; sed hoc
verum est, si hoc vitium ab Oscillationibus pen-
-deant, tum debet determinari esse
vitiata Oscillatio, ut producatur in hoc Casu;
et possumus ad effectus Cacochymiæ concludere
ad hoc, vel illud vitium singulare; quum
saltem nullus effectus notus sit, ad quem con-
-cluendum ad Elasticitatem, ad cohæsionem
nimiam, et dissolutionem Globulorum,
nil notum est, licet res sese sic habeat,
sed nullius usus tamen foret in praxi.
Dixi de Cacochymiâ, quæ oritur ab Oscillatione
perversa; adjicio nunc, quod videatur dici posse,
quod plures Cacochymiæ quæ oscillationem
pravam, quas excitant, possent esse quasi
liquidæ, et corpori nocere licet sano;
nisi quod religantur per Oscillationes, quando
fiat, ut certa vitia humorum se simul
explicent in corporibus ægrotis, et sopia-
-centur in Sanis, quando liquidi posteriorum
solida per sensilia sunt ad certos stimulos;
audivistis, quod Venenum Variolarum videatur
sic se propagare et conservari in aliis, sed in
corpore ægroto; si verum est de hoc, erit etiam
verum de aliis; si talis materies quum
jungatur cum sanguine, agit, ferant
variolæ, et excitat febrim, quâ exci-
-tatâ, separatur forte illud pravum, et
expellitur; in aliis casibus excitatur febris,

De Cacochymia.

dt eliminat ista materies, nomen tria sa sensibilia semper adsistit stimuli.

Scilligitur quomodo homo per totam vitam hoc vitio laboret, per eam hoc obtinere in podagrâ, tunc explicabilia sunt, quæ alias non admittunt explicationem; dicitur quod nascatur ex alimentis, quod perfectiores pradj. oscillantur in corpore, et quod sit minus cocta, quod constituit Podagram; potest verum esse, sed constitit, quod huic materiei aliquid insit, quod reddit materiem podagricam, et quod hæc generet pravas oscillationes, quod alii humores grimpant; hoc altem verum, quod Podagricorum materies sit contagiosa; observamque dolores Nephriticos cariuri percredis, et ita quidem, ut artus per dolore movere nequeant.

Iudniam: Illud prava communicatur cum humoribus, aliter concipi nequit, quomodo agat, an humores, an solida mutet, sic in ipsâ Colicâ Pictonum observationes testantur, quod sit contagiosa: si res se ita habet, possumus per oscillationem materies pravas sese propagare, tunc materies talis prava, quæ afficit solida, et mutat, potest esse extra corpus nata, et communicata cum corpore, vel potest generata esse in corpore.

Communicatur extra corpus in multis epidemicis, in morbilliis, pertes; corpus, Pannis Epidemicis, sic et afficiat solida, ut fiet contagiosus; multi sunt Epidemici non contagiosi, multi contagiosi non Epidemici, et sunt et Epidemici simul contagiosi, et forte latet in istis sal, latentibus, quæ pravam materiem producunt, alii non.

Multas Epidemicorum materias agere in corpus mutando oscillationes pravas, videtur constare; dicam de Epidemicis Autumnalibus biliosis, febribus simul contagiosis.

De Cacochymiâ.

Ingreditur sanguis calore ægroti, corripitur ferè
febri, habet vomitus biliosos, videtur corrumpi
e bile depravatâ, et hoc in alimentâ cor-
=ruptum hæmorrhagiæ, petechiæ; hæc si quis con-
=sideraret, videtur debere concludere, hanc ma-
=teriem sanguinem mutasse; sed si quis
consideraret sanationem, aliter concludet,
ipse cortex peruvianus solubilis solutionem,
mutat tantum actiones vasorum; hinc pendent
vitia humorum a solâ actione diastolicâ,
et systolicâ; si febris intenditur, minor
adest solutio humorum; quia ergo cortex non
sanet nisi febrim, videtur mutare modo
vasorum minimorum, quæ depravatam ha-
=bent actionem.
Possit materies prava contagiosa in
ipso corpore generari, materies quæ-
=dam prava adest, hæc stimulat, hæc
producit oscillationes, quæ vitia faci-
=unt, sed non talia, qualia prima os-
=cillationes mutaverint, tunc contra-
=giosa est materies; materies sit talis,
ut mutet oscillationes, tales modi-
=ficationes producat, quod in reliquo san-
=guine generetur eadem materies, ac
ea, quæ primum humores pravos red-
=didit: Quod si adeo ex quacunque causâ
sic ~~pr~~ depraventur actiones solidorum
ut per inductas modificationes pergant
ex sanis humoribus producere mate-
=riem ejusmodi, dici potest, esse materiem
existentem in corpore: Videtur constare
exemplo; Rabies canina oritur certe
mediante halitu quodam venenato;
quomodo propagatur in sano, qui morsus est
a cane rabido: Ubi periit venenum
sed primarius canis, qui catenâ alliga-
=tus sponte rabidus fit, ut sic si rabidus
fit ex esu carnium putridarum, et defectu potus,

De Cacochymiâ.

Vel calore aëris, non intelligitur quomodo fiat, et pendet;
videtur mihi, quod causa mutet actiones canis,
ut per pravas oscillationes mutet materies
liquida, quae venenata indoles potest contrahere
oscillationes, et propagare, quae communica-
-tur cum solidis aliorum animalium, quorum
solida sensilia sunt ad contrarium eundem
morbum producentem.
Videtis, quomodo materies contagiosa generetur ex
causis, vel ex materiâ contagiosâ; omnia
symptomata canis rabidi sunt, ut pos-
-sunt intelligi ex motibus solidorum, spasmodi-
-ca sunt symptomata; hinc est, quod homines
sanati ab hydrophobiâ certis anni temporibus
ejusmodi symptomata persentiscant; manet
dispositio in solidis, hinc quaeritur, quod in An-
-gliâ fuerit homo, qui post salia adhibita
in hydrophobiâ, curatus fuerit; agit hoc
in nervos; talia caetera sunt contra hydropho-
-biam, ut Moschus, &c.; excepto Mercurio
vivo, qui agit in humores.
Homo iratus si mordet digitum, et hydropho-
-biam contrahit ab illâ salivâ venenatâ;
extra ergo communicatur cum corpore, ubi
liquor venenatus fit per oscillationes ma-
-las, quae materies sic producta ejusmodi
oscillationes continuat; de cane irato vero.
Fieri itaque non potest, quod contagiosus morbus in epi-
-demicis, quondam homine possit generari,
et deinde se diffundere. Mirum est, quod nota-
-vit in tractatu de Dysenteriâ Clar:
Degner, quod orta fuerit in homine, qui
primus fuit in urbe infectus, communicavit
hic cum amico, et sic se propagavit per
urbem; forte orta est in isto homine
dysenteriâ ex gressito, quod istius solida contraxe-
-rint talem oscillationem, quâ producta
sit dysenterica materies, quae habita
in aliis similes produxit.

De Cacochymiâ.

Non dico, Omnes morbos Epidemicos sic Ge-
nerari, possunt Generari a Causis in
äere, in cibis, et sic communicari cum
Corpore; si qlista qcipiat, o in obtrudo, spe
qcipi, quomodo novi nascantur morbi.
Morbus Venereus sic agit, Credo
pmo in solidis e depravatâ oscillatione
Solidorum, et qd circumvent fluida.
Si hoc verum e, possumus supponere Causas
physicas diversas a Lue Venerea, in
aëre, v aliis rebus, ut solida eius eius
accesserint tales oscillationes, qd pducun-
tur; nescio, an ita sit, si vero verum est
de Cane rabido, Car hic non o verum e.
2do Idem de Variolis, hae Graecis ig-
notae fuere, forte in Africa natio-
nes fuit Epidemicus, et forte ibi natus
e ex talibus Causis, et sunt modo contagio-
sturae.

His pmissis, examinemus indolem, quae ex
Reliquis Causis Cacochymiam generat.
5ta Causa vitium huius, vel illius visceris ad ppa-
rationem humorum facientis pducit.
Viscera sunt hepar, lien, Pulmo, ex
horum vitiis certe depravantur humores,
negari non pote; Cum quaerat, qualis sit
Cacochymia, Cuius indolis sit, quando
functiones viscerum laesae sunt. Non
facile dicatur; dici pote, cruditas illis
manet, et labes imprimuntur, quae
vix determinatur, quomodo illae se ha-
beant, praeterea o diu talis cruditas
manet, materia cruda o diu in-
mutata qstat, sed acquirit varias
qualitates; v.g. si lien obstructus e, facit
hoc vitium, ut bilis o bona pparetur, et
laedatur chylificatio; hinc brevi
vitium acquirit hepar, et obstructum;

De Cacochymiâ.

Ergo non læditur chylificatio, sed excremen-
titii retinentur humores, qui debe-
bant inservire bili faciendæ, hinc
aliud vitium imprimitur humoribus; obstruc-
tione, sanguis non potest libere circulare,
regurgitat, hinc spasmi, et turbæ
producuntur in abdomine, novæ causæ
cacochymiæ; hi spasmi si propagantur per
systema vasorum, ita ut depravent oscil-
lationes minutissimorum vasculorum, videtis,
quod ubi viscus læsum est, brevi turbetur corpus,
et generetur flat multarum causarum. Hæc ex-
plicare impossibile est.

Ultimus fons erat admixtio heterogeneorum
humoribus, per deglutitionem.
Ad hanc classem possunt referri mias-
mata morbosa, morbi epidemici,
contagiosi; hi referuntur ex vitio humorum
per cacochymiam; oriuntur tamen ex vitiis
humorum ideo ut omnis morbus ex caco-
chymiâ sit chronicus, potest et esse acutus.
An autem hæc materies immediate
afficiat humores, dubito, saltem, an
hoc semper faciat, et non sunt, quæ
depravant fluida, oscillationibus pra-
vis immediis; dixi de variolis, peste
et aliis, idem verum esse potest de aliis hu-
moribus depravatis. Possunt esse
causæ, ut materies depravet solida,
et fluida: Ad hanc classem referentur
excretiones turbatæ, et retentiones
excrementorum; si bilis retineatur, orietur
cacochymia icterica; si urina, orietur
cacochymia lixiviosa; hæc sunt spe-
cies, quæ eliminari debent.

3tio Restat perspiratio Sanctoriana,
hæc sæpe retinetur ex levi causâ, nunquam sine noxâ.

De Cacochymiâ.

Qualem acidolum habeat, vix dicere valemus; tenuis, acris materies, alcalinæ naturæ proxima, sed habet acrimonias, quæ nocet, dolores. De hac materiâ retentâ, legimus et Cl. Dessau dissertation sur la goutte, ubi ostendit, podagram oriri a materiâ perspirabili retentâ; vix illi habent perspirationem, et ab omnibus his Causis se pessime habent. Multa in phlegmata tribuit huic Clar. De Gorter in Compendio Medico, ubi de acrimoniâ frigidâ agit. Huc referri potest materies putrida, quæ vulgo obtinet in cavo pectoris, ventris, externis corporis partibus, si resorbeatur materies; materies e lixivio das sunt tum materies purulenta, quæ singularem habent acidolem, ut Cancrosa, quæ acris est, et peculiare quid habet, ut reliquæ partes scirrhosæ reddantur; vidimus in 2obus Casibus, in quo scirrhus durus, diu servatus a putrefactione, fuit putrefactus; Columba (?) diu progressu ulteriori, ex resorbtione materiæ natæ sunt obstructiones glandularum circa Oesophagum, unde multi fuere ex deperditâ deglutitione, et ex Cancrosâ materie; hoc metuendum est in ulceribus benignis, et aliter in Phthisi quique jurent semper.

Pergamus ad effectus Cacochymiarum; Novistis, quales fuere Cacochymiæ. 1mo Ex primâ Causâ, sc. ex alimentis vitiatis, non bene digestis, effectus qui de oriundos explicat Clar. Boerhaave in Capitibus de acido, et alcalino spontaneo:

De Cacochymiâ.

Si quis me rogat, quinam sunt alii effectus, qui producuntur ab aliis vitiis, debeo dicere, quod quosdam, cognoscimus, idolem Cacochymiarum, exceptis supra positis, displicandum, licet quosdam.

2do Audivistis, quod oriantur a stagnatione; et quidem fiunt putredines, quae possunt producere febres lentas, malam mutationem, et resolutionem humorum, hydropem, unde tandem Mors, ut observatur in ulceribus, ubi magna materies purisê.

3tio Finimus parvas actiones, vel magnas, egit de his Clar: Boerhaavius; Cacochymiae sunt acidae, alcalinae, spontaneae, oleosae, quae faciunt effectus, vel ipsas Cacochymias, testibus et signis fons fere conveniunt.

4to Ex oscillationibus depravatis, nervis, nos ignorare idolem istam; facile patet, quod haec dicenda habeam de effectu.

Quid autem fecit idolem Cacochymicam ignoramus; interim certa quaedam ortum observantur fieri a certa materia ignota; ubi effectus observantur, cito nomen impositum, et hic effectus certo nomine insignitur, v.c. effectus qui a Cacochymiis oriundi, sunt pustulae parvae purulentae, pus exprimentes circa juncturas, tales effectus fuere vocati Scabies; idjam, quod fit, appello Scabiem: Datur alicubi certis anni temporibus oritur dolor, tumor, circa pedes, vel articulos, ortus a quacunque materia, vocatur materies Podagrica. Sic de Erysipelate, Arthritide, et Rheumatismo idem valet. Sic et Variolae nascuntur; et videmus illigere quod materies, quam nominamus, imposito nomine aliquo.

De Cacochymiâ.

1mo Si consideratis in genere effectus in corpore productos, patet, quod ad eos possimus referre effectus tales, qui vel Mechanici appellari possunt, vel Physici.

A Mechanici dicuntur illi, qui ex principiis Mechanicis ex figurâ, magnitudine nascuntur, possunt intelligi ut effectus, ut salia agunt pungendo.

B Effectus Physici sunt, quorum licet rationem inveniamus in Mechanicis, nobis inde explicabiles sunt, sed per experimenta detegi debent.

Sic se habent effectus Cacochymiae plerique, sic se habent venena, acrimoniae diversae; licet hae omnes possint agere vi mechanicâ, tamen plerumque effectus inexplicabiles reddunt, quod effectibus differunt sales a salibus, acrimoniae ab acrimoniis.

2do Possunt dividi effectus Cacochymiae aliâ ratione, quod vel

A. sint effectus in ipsis fluidis producti, vel

B. sint producti in solidis, dum Cacochymia agit vel

A in fluida, vel

B in solida.

α In fluida ubi agunt, pauci noscuntur a nobis, nec facile eruuntur, et ratio clara est, Cacochymiae liquidae sunt, ex hoc ipso fonte impossibile est providere, et dicere, quomodo agant in fluida, dein in fluidorum partes, quae patiuntur, quando sunt, ita ut possit dici, tales mutationes producuntur, ubi productae sunt mutationes, quod difficile noscuntur; si vitia producta fuere, et se exserunt in fluida, in putredine, dissolutione nimiâ, vix noscuntur. Pauci sunt ergo Cacochymiae effectus in fluida, nobis noti, sunt earum, quae ex aliis oriuntur fontibus, ex resorbtione etc.;

De Cacochymiâ.

Possunt quandoque illi qui effectus Caco-
chymiae, qui ex bile oriuntur, dum re-
solvit nimis fluida in activam na-
turam.
B. agunt in solida, ea afficiunt, quatenus
sunt irritabilia, et quatenus nimiam soli-
ditatem augmentant, aut ita quatenus solida
obstruunt vasa; hi effectus nunc
exserunt se quandoque formâ dolorum,
ut in arthritide, Podagrâ, in coli-
co dolore, in doloribus vagis tam ex-
ternis, quam internis partium; dolores
qui pendent a spasmis, nam Cacochy-
mia quae spasmos producit, etiam illos
producit dolores; ipsi spasmi non
adeo in sensus incurrunt, sed in
aliis partibus se manifestant, ut
si acris materies e.g. materies
ex fonticulis sanatis retenta in
corpore ubi est, et fertur ad ventriculum
producere solet vomitus, si ad intestina
producit dolores colicos, diarrhoeas, al-
vi obstructiones; ad cerebrum epilep-
sias, convulsiones; ubi haec mate-
ries ad loca secretoria, et excre-
toria venit, rursus sub aliâ formâ
se manifestat, si v. gr. talis
materies ex perspirabili retentâ
fertur ad urinae vias, potest ibi secre-
tiones, et excretiones perturbare
potest reddere urinam tenuem, et
claram, suppressionem producere;
potest alios turbare; ubi ad glandu-
las salivales producitur, facit sali-
vationem nimiam, ut apud Rid-
lejum de Hydrophobiâ, ibi observa-
vit in homine, qui diu laboraverat
asthmate, cessante hoc paroxys-
mo, incideret in salivationem,
cum materies ad glandulas saliva-
les delata, stimulos faciat.

De Cacochymiâ.

Ubi ad alias partes fertur, facit ulcera ma=
=la; si ad Organon respirationis
asthma; si ad Oculos caecitatem, tubo=
=res, aliaque ejusmodi; sunt pars differen=
=tiae et Symptomata; saepe fit, ut ad
Cutem feratur, et ibi varia producat
mala, quae modo sub pustulis, mo=
=do sub tumorum formâ, se mani=
=festant, Unde mira datur di=
=versitas; Omnes has numerare
impossibile est, varia sunt nomina,
quando Elephantiasis, Lepra, quando
Scabiei nomine veniunt, et inter se
conveniunt, exigua est differentia,
ut penitus distingui nequeant;
descripta haec leguntur apud Auc=
=tores, et vix intelliguntur; Natura
mira est, quum hae diversitates,
quae occurrunt, vix verbis pingi
queunt; Coloris varietates in
tumoribus vix describi possunt, ut
in descriptione habitus plantarum
nemo pro ideam claram accipe=
=re ex descriptione, ut plantae
semper intelliguntur, sic et hic, oportet
pictores ad singulas eas diversi=
=tates, ut faciunt Botanici.
Producuntur porro per has Cacochymias
in solida agentes variae Ero=
=siones, ut in Scorbuto, ubi variae Ex=
=ulcerationes ex hac Causa oriuntur;
obstructiones oriuntur in Glandu=
=lis, dein oriuntur Scirrhi, Scrophulae,
quae videntur iterum produci, dum in solida
hae Cacochymiae agunt, et obstruc=
=tiones producunt, quod fit, ut ma=
=teries eadem copiâ non possit deferri
ad Cor, quam ad has partes, donec
robore minuto vasculorum obstructiones
manent, ut tumorum tandem tempus in fluidis sit.

De Cacochymiâ.

Producuntur quandoque tumores albi ab extra-
vasis, et nascitur inde putredo, quandoque nascitur
hydrops, impedita nutritione, fit quoque cachexia
inde via sternitur ad mortem, et febres len-
tæ se adjungunt; si sunt tales in visce-
ribus, fiunt gangrenæ.
Varii sunt effectus, qui producuntur ab his
Cacochymiis, licet diversitas magna ob-
tineat, et ideo dicendum est quod, quot sunt di-
versitates in effectibus, tot sunt diversi-
tates specierum; non observamus, quod varii
effectus possint produci ab eadem materie,
et iidem effectus possint produci ab eâdem
Cacochymiâ.
Effectus, qui externâ facie conveniunt, produ-
ci possunt a Cacochymiis diversarum
partium; in Arthriticis doloribus semper
non eadem materies, sæpe oritur
talis dolor a materie perspirabili re-
tentâ, et et quandoque, ubi ulcus quoddam
antiquum [illegible] sanatum est; vidi Cahiri
homo quidam gestaverat per annum
fonticulum; auctor est quis Circumforaneus
ut consolidetur fonticulus, dicens, opti-
mam materiem continere; consoli-
datur, sed brevi dolor intolerabilis in
femore, omni formâ Arthriticis
similis, absque ullo tumore, perseverabat
per tempus, et tandem circa os femoris
nati sunt abscessus, propter spasmos im-
pediebatur circulatio per hæc vasa,
oriebatur species Erysipelatis, et stati
humores, qui putredinem conceperunt,
aperto hoc loco, incredibilis copia
saniei, et ichoris effluebat, inde
mors sequta est.
Femina quædam laborans Cancro, et
utens sub Curatione Cortice Peruv:
sputa excrevit purulenta, diarrhoe-
icam passa est,

De Cacochymiâ.

Praeterea vero passa fuit dolorem intolerabilem circa glutaeum, ut tempus decubuerit in lecto, externe nil potuit detegi, nulla tumor, nulla rubedo, nulla suppuratio secuta fuit.
Ergo sunt causae observantur.
Alii casus observati fuit, quod in homini multis lue venereâ laborantibus ossa fiant fragilia, ut a minimâ vi frangantur. observatum fuit in Galliâ quod persona fuerit ero mammarum ex eodem malo laboraret, et fractum ei fuerit os humeri cum vellet quid attollere, in alio fractum fuit os femoris, cum scalas vellet adscendere.
Differunt tamen haec, si quis bene observat, videbit, plures esse causas, novi hominem, qui ex nullâ aliâ causâ, quam perspiratione insensibili laborat impeditâ.
Sed potest contingere, quod eadem materies diversos producat effectus, in colicâ saturnicâ ubi haec retinetur materies, aliquando mania, Epilepsia, Caecitas, aliquando Asthma, vomitus, colica oriuntur, ab eâdem materiâ omnia haec producuntur. si quis considerat ~~Lue Veneream~~ Lienem, ventriculum, quanta mala inde producuntur. si quis legit Astruc, videbit, nullum esse affectum, qui produci possit a lue Venereâ, ut non possit tempus judici ex effectu, nisi suspicio sit de contagio, ut medicus rogatus quaerere, an peccatum venerit de contagio; si aeger dicit, se laborasse Gonorrhoeâ, debet inquirere, an bene sanata sit, si invenit, debet concludere, eum Lue venereâ laborasse; caecitas inde nascitur; observantur haec mala, cum venenum mitigatum est.

De Cacochymiâ.

Hi effectus varii ab eadem Causâ, Sc. Cacochy„
„miæ Specie, pendent fere semper a diversi„
„tate loci, ad quem fertur materies;
Observavit Ridley, ab eadem materie
esse fuisse asthma, Colicam Pictonicam;
si ad oculos feratur, producit Cæcitatem,
ad pulmones. Asthma; Verò, quod spe„
„cies Cacochymiæ habeant certos effectus,
quos fere semper producunt, nisi turbetur
Corpus, v. g. Morbillosa materies producit
Species Exanthematis, Plica Polonica
Crines in Capite; Lues Venerea ulcera
faucium fere perpetua; sic per statim morbus
in America, quo corripiuntur Æthiopes,
si in Americam ex Africâ veniunt,
Janour vocatus, oriuntur tumores in se„
„moribus, brachiis, curatur ut Luës Venerea,
Lodde, si perversa sanatio fit, multa mala
alia nascuntur.

Effectus Cacochymiæ oriuntur a 2obus fontibus;

A. Sunt Quidam cogniti,

B. Quidam incogniti.

A. Cogniti sunt, qui pendent a Cacochy„
„miâ ab acido, nimio glutinoso,
v alcali nimio.

B. Incogniti sunt, ubi ab his non pendent,
et non explicari possunt, nec quomodo
effectus producatur a tali Cacochy„
„miâ; et possunt effectus referri
ad omnes, ut sunt effectus, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Hi
~~effectus~~ pendent ab actione in soli„
„dis, et afficiunt systema irri„
„tabilitatis, unde Convulsiones.

Pergamus ad Curationem; haec tamquam cogni„
„tam; quae incognitam subjaceat absolutè Indicatio„
„nibus.

De Cacochymiâ.

1mo ut expellatur materies Cacochymica;
2do ut corrigatur vitium;
3tio ut Causæ tollantur, quæ vitium producunt.

1mo Cacochymiam difficile est expellere; et ratio evidens est, mixta est humoribus, debet secerni hoc prave a sanis liquidis; id est in potestate Medici, et ipsius naturæ, quod talem facit separationem per dissipationem per determinationes solidorum motus, talis motus produci potest a Medico, saltem certe; si vult expellere, tentet expulsionem, vel
α. per alvum, vel
β. per renes, vel
γ. per Cutem.

α Per alvum ubi tentat, quod sæpe oportet fingere, dum purgantia stimulant intestina, et humores eo alliciunt, ibique agunt eodem modo, ut Cantharides, si applicantur Nuchæ, ubi serosus fluxus fertur ad Oculos, ideo obtinemus, si in solidis excitationem, separationem instituunt, ut determinetur materies ad partem, quo locorum, ubi stimulus est; uti nunc per Cantharides est semper certa est separatio, vel secretio, sic per purgantia; crimen satis bene suscipit illa, et debent dari purgantia, quæ debilitatur corpus, per blanda, repetita sæpius; laudatur hunc in finem ab Anglo quodam aqua Marina in Tractatu de tabe Glandularum, ubi dicit, quod aqua marina stimulo agens in intestina, afficiat primarium Excretionis Organum, ubi sic dicta felicitate natura, universus determinet omnem acrimoniam;

De Cacochymiâ

Plures Casq addit, ubi invenit, in Fluxibq ad Oculq, in Obstructionibq Glandular, in morbis Cutaneis pdie, in his ex bibunt aquam marinam qtidie ad ℥ij, ut bis, & ter alq Sellis siciet de die, & S sollicitat alq pot sumi pilula una, & altera blandæ purgationis, usq fui bis, & ter optimo cum Successu; laudat alteriq in affectibq Oculi, in morbis Cutaneis; an effectq eius veri sint, ignaro; pot ktimari p annum.

β. Pot fieri p denes, in Omni Casu hoc fieri pot, ubi & adê febris ntis purgationibq & debet adee febris, maximam laudem me=retq in Oculorq morbis, in tenui materiâ, quæ pulmones affi=ucit, in materiâ ad Intestina & dolorem, tormina facientes, ibi purgantia & conveniunt, in metq ē, ne materies acris sit, diu=retica conveniunt in iis, qui impeditâ pspiratione laborant, maxime conveniunt Rā Salis Tartari, & Antimonii Tartarisati cum Vino Hispanico, & Syrupo, ne acrimonia noceat, debet sumi ad ℥ij qtidie; laudat ut & diure=ticum ad Cacochymiam Clat: Lund de morbis Biblicis; Cantharides, dicit, se expertq fuisse in Elephantiasi, & & minimâ Copiâ ingerendq, pot superbibi lac cum aquâ mistq, & aliud demulcens, & si dolor inde ortq sit circa Vesicam, pot tentari usq Camphora; quodq Groene=veld laudavit Camphoram.

De Cacochymiâ.

§. Aliquando tentavi poe per diaphore-
-sin, quae iterum locum habet
in iis affectibus a materiâ perspi-
-rabili detentâ, et tempus tum
sudoris obtinens, et nullum damnum
inde datur, ut ad sudores desperatus
opus est, ut sumatur infusum Thei,
forme Calidum, ex herbis aro-
-maticis pectoralibus cum aquâ Calidâ
emolliens, poni in lecto debet
aeger, ut paulo intendatur sanguis
motus; hoc faciunt Aromaticae
leniter amaricantia semina,
Item salis Tartari, Ra Antimonii
Tartarisati, Spiritus ex Aceto, et Spi-
-ritu C. C., est egregium medicamentum
sed ad ʒß, vel ℈ adhibendum est, et
Cum infuso tali diaphoretico,
Item Helenii, Bezoardica, laudatur
ab Hoffmanno in Operibus Physico
Medici Chemicis Spiritus ex Sale Ammo-
-niaco destillatus cum Sale Alcali
fixo, additis floribus sulphuris, appellatur
Spiritus Volatilis, laudatur summum dia-
-phoreticum in Podagrâ; Ipse autem sum,
sed credo, valde ingratum esse, nam ♃ ova
putrefacta refert; Ita sudoribus expellendi
persunt hic referri fonticuli, se-
-tacea, applicationes Cantharidum tunc
cum materia occupavit fixum
locum, ubi in viciniâ apponere possu-
-mus Cantharides, et sic abstrahere
obtinemus his iidem, ut solida irri-
-tentur motus secretorius institutus,

De Cacochymiâ.

Et materies determinetur ad loca
stimulata; sed certum est, maximo
ubi sunt in multis casibus, ut sima-
teries acris posita sit ad pulmones,
ad oculos, ad gingivas, ad dentes, fon-
ticuli quae fiunt.

2da Indicatio jubet, ut corrigatur materies.
haec difficilior est expulsione; pauca
addam vitia humorum quorum antea dicta
sunt potissimum Acidum et Alcali; quod
in humoribus est, vix quod vitium per
oppositum remedium sanari posset,
viscera possumus corrigere; sed corri-
gere volumus, possumus illud facere
per corrigentia, ut Acida corrigunt et
Alcalina; possumus intendere Cura-
tionem ope vasorum medicinis, quae hoc cor-
rigimus; sed talem volumus efficere,
debemus scire, cujus indolis sit materies
prava, ut opponamus Medicamenta,
aut excogitemus de modis vasorum, quod
segregare sinat hoc vitium; sed pleraque
vitia talia sunt, ut indoles incognita
sit, propterea dantur remedia Specifica,
de quibus dicere possumus tale quaerit in
tali vitio, hoc sufficeret, licet non
sciremus Causas, sed talia non dantur,
Omne quod facere possumus est di-
luere, et demulcere, ut obtundamus
vasa, et defendamus a stimulo vasa,
dantur Empyrici, qui sanant, sed
nescimus quomodo operantur, loquor de
Curâ Rationali.

3tia Indicatio jubet Causas tolli: varias
esse posse Causas, audivistis, si ex
alimentis, alimenta opposita dan-
da sunt, de his jam actum est.

De Cacochymiâ.

Ubi ex secundo fonte oriuntur, ubi vasa eorumque intenti, & vinctae sunt, patet, quod omnino restituendi debeant, quomodo id obtineri possit, constat ex antecedentibus.
Est alius fons, ubi ex vitio structurae, ex stagnatione fiunt Cacochymiae; talis debet stagnatio tolli, si ulcera sunt, sanari; si non sanari possunt ut in Cancro, non est sanatio plena; si affecta sunt viscera, si debilitata, ut esse sunt in pulmonibus; si obstructiones sunt Lienis, & hepatis, debent vitia tolli, quod excretiones sunt impeditae, debent restitui; si ex urinâ retentâ oriatur, debet ejus secretio restitui, aut debet alio in loco fieri, si quis facere posset, ut urina in alio locum evacuari posset, sanaretur; si bilis est obstructa, et Cacochymia Icterica est, debet excretio restitui. Idem verum est, si perspiratio impedita est.
In his omnibus possumus sedem obtinere, sed semper laboret Medicus, ut, quae oscillationes pravae sunt, ex actionem earum sequuntur humores; nil superest, quam restituere oscillationes, sed ibi magna difficultas, latent motus ipsi verbi, ignoramus, quomodo sese habeant; Ergo id dicere possumus, quod medicamentum mutare debet, et si dicimus, tale adhibendum est, quod ita restituit, egemus indicatione: posset quis dicere, redigis in ordinem, si tollas causas, sed hae saepissime latent, et si non lateant, non possumus tollere.
Praeterea potest una aliam producere Cacochymiam; si una adest, afficit solida, motus solidorum mutantur, et vitiantur fluida; in his omnibus casibus Medico inquirendum est, ex quibus causis possunt esse turbationes, omnes enumerare impossibile est, dicemus de paucis quibusdam notis.

De Cacochymiâ.

Sic observamus, quod oscillationes depravatæ causæ extiterint plethoræ, imprimis natæ post excretiones naturales cessantes sponte, in tali corpore adest sensibilitas, impatientia distensionis, ubi evacuatio cessat, sanguis superfluus motus spasmodicus fuerit, hoc adeo, et turbatæ oscillationes vasorum minimorum, quippe; fiunt in tali homine congestiones versus caput, versus pulmones, fiunt quando sputare, tibi de liberatur tempore teges, si hæc fiunt, oriuntur cachexiæ, tandem oscillationes pravæ vasorum minimorum imprimuntur vitii sanguini, quæ desinunt in cachexiam, atque cum hæc adsit, experiuntur vitia ex solâ cacochymiâ, ut ulcera varia cutem turpem reddentia, varices; notavit Scultetus, feminam labore menstruis, dein suppresso hæmorrhoidum fluxu, dein tineâ capitis, qui morbus sanatus fuit restitutione menstrui fluxus.

In omni casu restitui debet excretio; quando, ut audivistis, laborant viscera obstructione, ut fine hepar, et lien, in omnibus casibus potentur afficiuntur solida, ut nulla pars sit motu instructa, quæ turbetur, ergo et minima vasa; ex hac causa oriuntur ~~cacochy~~ cacochymiæ, quia viscera non exercent officium, et ob alias rationes, tunc iterum restituenda sunt viscera.

Aliquando hoc obtinet, ut structura solidorum sit depravata, ubi in quacunque parte noces irritabilitatem; semper habet rationem suam in structurâ, et pro ratione structuræ fit irritabilitas, ut in nervis, et aliis partibus; si vitiata structura est causa, debet medicus tentare, an possit restituere, quæ restitutio fit exercitioni levi, levi labore, et victu.

De Cacochymiâ.

In omnibus Cacochymiis, ubi dolores sunt ex tenui acri materiâ, fere nunquam lac in usum venit, modo aeger ferre possit, tales conditiones postulantur in hominibus; lac enim praebet nutrimentum blandissimum, et cum minorem actionem vasorum exigit, blandum medicamentum praebet; forte licet dubitare de hoc, quod lac anodynam vim subitaneam praebeat, et demulceat; lac habet nil acre in se, et inde facit, ne nova Cacochymia generetur; sed videtur maxime contribuere, ut post aliquod tempus ejusdem usus temperetur, dein bona structura in solidis aequaretur; quidquid sit, in veris Cacochymiis lac egregium habetur, praecipue ubi dolores sunt, in arthritide, podagrâ, in topicis malis, vomitibus diuturnis, et chronicis, in defluxionibus cum acrimoniâ exhibetur lac; exhibitum fuit homini perpetuâ ophthalmiâ laboranti, ut generativa viris, auctor fui ipsi, ut lacte uteretur solo, post septimanas quatuor sanatus fuit, et cum rediit malum, post 3 dies ubi ultus, et restitutus; dixit mihi, quod auctor fuerit homini, qui pustulas habebat in facie, ut uteretur lacte, fecit, et non facile rediere pustulae.

Multi tales casus dantur, et non facile omnes casus determinantur; videmus, quod homines a nativitate corpus habere gentile, et quod haec gentilitas faciat, ut, circumstantiis advenientibus, spasmi nascuntur multi, diuturni, sub quo motus in his hominibus turbatur; alius causa est, non succedit perspiratio, digestio, non huic attendat Medicus, ut quod gentilitatem a nativitate non posset tollere,

De Cacochymiâ.

Praeveniat spasmos tam facile oriundos; in Causâ quae sunt Cruditates alvinae, ubi alvus libera est, educat, ut 2dâ, 3vel Septimanâ utamur purgantibus; Elixiria Stomachica adhibeantur, item infusa Theiformia ad diaphoresin promovendam; Si roborare volumus systema nervosum, possumus praescribere aquas minerales, potest exhiberi Cortex Peruvianus, potest etiam adhiberi, modo non acrimonia afferatur; Videmus et hoc, quod homines quando sanentur a Cacochymiis suâ sponte; videmus homines cutaneo vitio laborantes per hyemem, aestivo tempore liberari; Vidi infantes, qui variis affectibus Cutis afflicti erant ad X annum, tum vero liberabantur; si nunc Causam quaeras, videtur quaerenda in secretione, id est, quod Corpus quando secretionem instituat, quando est; aestivo tempore gaudet majori sensibilitate, motus, qui ortus sunt oriuntur a stimulis, magis naturales sunt, idem melius succurritur homini tempore aestivo, quam per frigus ubi impedita perspiratio: Alia accedit Causa, dum videmus infantes liberari a Cutaneis vitiis, quum vasa roborantur, et materies excernitur: In Podagrâ, ubi debile est Corpus ex morbo, aegre fit separatio, Natura instituerit separationem, modo vasa bene roborata sint, et hoc saepe, ubi jam plura tentavi.

Si ad aegrum accedas, inquirendum est, an ex spontaneâ humorum degeneratione oriatur Causa, an omnes excretiones se bene habeant, an viscerum obstructiones sint.

De Cacochymiâ.

Multa alia sunt examinanda, quæcunq
tentaveram remedia, vel sciunt, loquor
de Empyricis remediis; Quod ergo
laborari debet Corpus, ingesta bene mu=
=tentur, ut abeant in bonos humores;
si acre est, expellendum est; laborant aquæ
minerales, &, Cortex Peruvianus, aliaq.
plures Causas dari, quod oscillationes
male procedant, nullus dubito, sed igno=
=ramus, si ignoramus, si medicamenta
sine fructu damus, haeret aqua, indi=
=cationes deficiunt, recurrendum est ad
Empyrica; hinc acquirunt circum=
=foranei requidos famam; Vidi femi=
=nam, quæ laborabat prurita
partium genitalium, cum effluxu
materiæ rodentis, aliaq symptoma=
=ta scorbutica habebat; incipiebam
tractari adhuc juvenis, præscripsi di=
=uretica varia, salia, aliaq sine
effectu, cogitavi, demulcentia requiri
debere, sine fructu adhibui, natu=
=ram materiæ ignorabam, præscrip=
=si Antiscorbutica sine effectu; illa
adiit Clar: Boerhaave, præscripsit
idem sine fructu; suadet, oleo Haar=
=lemensi uti; facit, et sanatur brevi;
videt medicus, talia contingere. Nuper
Hagæ Comitis consultus fui de prurita
partium genitalium mulieris, ubi pustulæ,
et tumores nascebantur; omnia adhi=
=bita erant ex ratione, antiscorbutica,
aliaq demulcentia sine fructu, ipsaq
Mercurialia, & sine fructu, tandem
confugi ad aliquod remedium Empyricum,
præscripsi decoctum Antimonii, resti=
=tuta fuit intra octiduum.

De Remediis Empyricis.

Medici Juniores debent recurre ad Reme,,dia Empyrica, in auxilium vocare debent auctores, nesciunt, an eorum scripta vera sint, nesciunt Cautelas, nesciunt, an conveniant; hinc in vestram uti,,litatem, et utilius adjungam Catalo,,gum Remediorum Empyricorum eorumque histo,,riam, nec non methodum illa exhi,,bendorum.

1. Mercurius ab Arabibus primum invoca,,tus fuit, et ad hibitus in Cutaneis morbis; ad Luem Veneream sequentes ad hibuere; posteriores varia praeparata invenere. Crudus si adsumitur absque praeparatione, subito solet anum exire; si obstruc,,tiones, et excrementa ~~ibi haerent~~ obturant canales, potest ibi aliquando ad,,haerere, ubi haeret, non facile egreditur; peristalticus intestinorum attritus in pulve,,rem ~~...~~ minutum, sub hac formâ potest sanguinem ingredi, et effectus facere, sed hoc raro fit; si solutus cum Terebin,,thinâ, salivâ, melle, vel saccharo atteri,,tur diu in mortario, et lapidibus Can,,crorum, sic fit pulvis Mercurii alcalinus, tunc intrat sanguinem, et excitat sa,,livationem; idem efficere potest, ubi externe applicatur formâ unguenti, et affricatur corpori, fit recta obtro, fitque salivatio.

De Remediis Empyricis.

Similia fiunt, si forma vaporis applicatur, veluti si in officinis artificum sumo ☿ dulcis impositi carboni ignito, vel Cinnabaris impositi prunae, sese saepe insinuat vasis, ubi sic intravit san= quem, incitat humores gingivarum, facit inflammationem glandularum salivalium fortius reddit spiritus et efficit salivationem; hoc ipse observavi, etiam ex nimia purga= tionibus; hinc Gallus Medicus Desjean de Lue Venerea hanc methodum comen= dat sub forma linimenti, Hoc remedii ingestum quotidie aliquoties, ita, ut careant aegri absque saliva= tione, ○ tentavi, et post tanto fieri semel dedi Mercurii, et nata erat saliva= tio, volui tentare, an flores sulphuris possent quid efficere, junxi mercurium cum sulphure, et feci aethiopem, sedo sedabat,

nullus habuit, quum erat admodum parva dosis mercurii, et magna salivatio; hinc ○ pendet a magna copia Mercurii, sed ab actione singu= lari in hoc corpore, ut possit sup= ee salivatio, licet jam expulsio fiat, videntur suadere observata; ubi pondus Mercurii examinavi, quod excernitur per ptyalismum in Lue Venerea, inveni ingentem quantitatem in princ= cipio, et postea minorem et minorem, donec ejectus fuit: Patet clare, vix ea, quae saliant per mercurialia corrigi posse, propter salivationem.

Externe applicatus imitatur quum corpus to= tum, sed ubi volumus effectus habere in loco quo singulari,

De Remediis Empyricis.

Vot Certi esse sensibiles effectus dari, tam externe
usque proferendo, qm interne, externe certius agit,
qm interne; hinc in tumoribus resolvendis
reliquo corpore sano juvat applicatio ad
locum affectum, in Viscerum tumoribus, et
Glandularum, in Bubonibus; Vidi semel
feminam laborantem lue Venereâ,
cum simul haerebat tumor ingens in
mammâ, tribuebam lui Venereae,
et erat eadem curatio, dabatur interne,
salivationem fecit, in minutus fuit
paulo tumor, sed ingens restabat
postea circa finem salivationis,
sub formâ Linimenti ad locum affectum
applicatus fuit ☿, et resolutus est tu-
mor; adeoque prestantius est usus externus.
Sic in quibusdam ulceribus potest applicari sub
formâ Vaporis, vel Linimenti; in si-
nuat se vapor bene, et vidi personas,
ubi optimum habuit eventum; hinc in ul-
ceribus nasi, faucium, formâ Vaporis
adhiberi potest, de quacunque causâ sint,
praesertim si in faucibus est ulcus, ☿ dulcis
imponatur carbonibus, a gr: viij ad xx,
praestat sic Cinnabaro, quia haec sulphure
suo nocet.
Sunt alia Mercurialia, cujus operatio-
nes conveniunt cum Mercurio crudo,
et forte in quibusdam differunt, quod per mer-
curium possimus obtinere effectum si-
ne salivatione, forte in aliis.

2. Interea ex mercurio eminet ☿ dulcis
hic excitat salivationem, si quotidie ad
quaedam grana adhibetur, interdum ad
pauca grana unâ vice data producit
salivationem, ut praecaveatur salivatio,
potest dari ☿ dulcis quotidie ad granum ß, vel j,
vix adscendere debemus ultra Gr: j,
nisi corpus sit valde sensibile in sali-
vationem, potest sic quotidie sumi per dies
aliquot, dantur laxantia post unam alte-
ramque diem, et dein utitur mercurio;

De Remediis Empyricis.

Cicuta obstinacissima curantur mala, laudata a Junckero in Cutaneis morbis, et obstructionibus Glandularum; dedi eandem in obstructis Glandulis salivalibus, sed sine effectu, ut probetur semper effectus; potest sic dari satis diu sine salivatione, semper aestate melius removetur, quam hyeme ob impeditam transpirationem, forte quod nihil placeret, a frigido mutatam sensibilitate, solida stimulum patiuntur minus aestate, quam hyeme, ergo ob oscillationes magis depravantur hyeme, quam aestate.

3. Sequitur Mercurius Praecipitatus albus et ruber; sunt acriores nimis, hinc utuntur externe, raro interne Medici; ad ruber a gr. i ad summum ad ij grana.

4. Turbith Minerale, est medicamentum validum, sed minus acre, rodens, corrosivum quam ruber, et albus; potest ex ruberi a gr. j ad gr. vj; Sydenhamus dedit ad gr. viij; alius purgat, et optimus in Gonorrhoea usque a dividi quantitatibus ad gr. j, et effectus dedit; est debet usus ejus protrahi, quam est nullus Mercurius, et quod promtius excitat salivationem, quam Turbith, hinc sine excitata salivatione ad ℈ß potest dari.

5. Aethiops Mineralis, commendabilis est, quia dari queat sine metu salivationis, sed est valde iners medicamentum, et dicunt, eo minus, quod omnia fere venena Mineralia laudat, mitigetque eorum virulentiam; inter quamplurima commendo; potest dari ad ingentem quantitatem ad ℥ß, ʒj, et ad ℥ij, si modo gravet ventriculum, ita ut sit laxans, et accidat vermes; sed quod credat Boerhaavius, hoc remedium incitare sanguinem, obloquitur experientia;

De Remediis Empyricis.

Testantur Auctores, Scabiem hoc medica-
mento Sanatam fuisse; Schulzius
laudat in obstructionibus Glandularum ob-
servationes docuere, hoc medicamentum
aperire, reserare; Extat Casus mira-
bilis Curatus a Mercurio vivo, et Aethio-
pe minerali apud Cheyne Medicum
Angl. de morbis Anglicanis, ubi illigit
morbos nervorum; laborabat quidam ulcere
foetente ibi a plurimis annis, incassum
factum multis, tandem quotidie dabat Cheyne ʒi
idque per quot menses; refert, quod restitutus
fuerit, et sanatus vixerit 3 annos; re-
fert, quod sudor fere odorem sulphuris
haberet, emplastrumque sulphuris ex hi-
buit odorem, et metallum contraxit ex
Mercurio; patet clare, quod possit tuto
exhiberi; narrat Casus, ubi sallivationem
errorem excitavit, non nego, quod contingere pos-
sit, sed raro.

6. Pulvis Alterans Edinburgensis. Medi-
ci Edinburgenses in actis suis dedere hunc
pulverem; Conficitur ex portione Anatica Mer-
curii dulcis, et Sulphuris aurati Anti-
monii, teritur super Porphyriten, donec splendor
disparuerit, et natus fuit pulvis bruni
coloris instar Coffe, nascitur species Aethio-
pis mineralis, sed quod mirum, videtur
infringi vis Sulphuris Antimonii,
quod vel Gran. ij vomitum excitat, laudatur
ad exstirpationem Luis Venereae, eadem
tos Cutaneos, laudatur a Bergero contra ob-
structiones Glandularum et Scrophularum
vide Pharmacopaea Wanderana insertus
est sub dicto nomine; dedi cum successu,
commendavi aliis, et laudaverunt ef-
fectus, dedi pulverem quotidie ad gr. viij
per menses sine salivatione in quodam,
in aliis primam dosin secuta est saliva-
tio, etiam ut incertus sit usus, et minime metuendus,

De Remediis Empyricis.

-ning metallendy aestate, qui hyeme
gr. xv adhibent Edinburgenses, o tq
anty fui, qum vomitus, et alvi secess
sequebantr, si dat sudarifen in Lecto
poe effecty habere.

7. Aethiops Antimonii. Constat, q describ
-tur in Observationibus Nosocomii Bero-
-linensis ad Ellen, constat ex unâ parte
mercurii, et duabus partibus Antimo-
-nii Crudi, terantur in mortario Vitreo,
donec desparaty ☿, Antimony continet ♃,
hoc solvit mercury Crudr, et sic nás-
-citr aethiops, hic facilem salivationem
excitat, imo meliorem, qu quæ sul-
-phure gummi fit, n hoc ♃ minorem
vim mercurii solvendi habet, poe
daria ℈j ad ʒß, quando ulterig. predicaty de
hoc ab Ellero, dicit, se sanasse ulcg
Cancrosy, o fuit verg Cancer, tunc enim
nil præstat, commendaty etiam aliis
morbis, sic Cl. Chartrensis Medicus ob-
-servavit, illo adjuncti posse in mor-
-bis Cutaneis.

8. Mercurius Diaphoreticus Jovialis.

Eyyamem init Hoffman, constat ex mer-
-curio Cum stanno redacto in Amalga-
-ma; Amalgama stanni solvit in
Spiritu Nitri, pulvis ad fund cadit,
perdit salivationem excitandæ vim,
daty homini ad gr. x, dedi ad ℈j sine
effectu, videty major hujg vis, qu
aethiopis nitri, ubi q. hoc medica-
-menty vult præparare, debet Curare,
ut stanny purissimy habeat, si n ha-
-bet, nascety species Cerussæ, et hæc
nocet Corpori, pulvis recte præparaty ê
Gryseg, Caeruleg, ex Cerussâ magis albi-
-cans; poe dari Cum infuso theiformi.

De Remediis Empyricis.

9. Laudat Hoffman Mercurium Solarem,
qui longâ operatione conficitur ex auro
juncto cum Mercurio. Carere hac
possumus.
Posset quis jungere mercurium praecipitatum
rubrum cum sulphure crudo; posset
jungi sublimatus cum sulphure, et
tum retinet quid de vi mercuriali.

10. Mercurius Sublimatus potest exhiberi sed
parvâ dosi, quotidie ad gr: ½, modo quis caveat,
ut dilutus sit decocto glutinoso; ad
pertinacissimos morbos cutaneos valet.
Salivatio hic non est metuenda, sed potius alvi
laxitas.
Laudantur mercurialia aliis in casibus,
praeparatus et crudus habetur in affectibus
Venereis, in Gonorrhoeâ pertinaci, et
diuturnâ, maxime in Bubonibus
illis vix resolubilibus qui cadunt, tum
exhibemus, sed parvâ dosi ad gr: ß, vel j,
vel ad ij modo ad summum, qui conducit. Nam
secum.
Haec sunt praecipua ex Mercurio, in
his omnibus plurima reperiuntur, ubi
solutus est salibus metallicis acidis acribus;
Demonstravit in Monumentis Bero-
linensibus Marggravius, quod solvi pos-
sit in acidis Vegetabilibus, et salibus
alcalinis certâ ratione praeparatis.
Videndum est, an haec praeparata non mitiora
sint, quam salibus metallicis: Docet
idem, quod ☾ posset solvi in acidis Vege-
tabilibus, non habemus aliud quam acidum
metallicum; tunc habet tale reme-
dium violentos effectus, sed nec posset
tentari, an valeret illa methodus et
accommodari ad Cacochymias.

De Remediis Empiricis.

Nunc probabile est, alia corpora esse, quae ita possent trahi in usum in cacochymicis speciebus. Pleraque vegetabilia venena agunt in solida, vel extinguunt principium vitale, aut producunt motus convulsivos; si haec adhibentur parvâ dosi, paulatim absque magnis turbis operantur; credibile est, modificare oscillationes, et sic producere diversas oscillationes. Non dubito, quin dentur venena, quae usu, et copiâ possint producere cacochymias, sed ubi dantur cacochymiae, possunt producere contrarias qualitates, mutare in oscillatoribus depravationem; Aqua Lauri Cæsaris in magnâ copiâ data necat animalia; dedit minori copiâ Anglus quidam, et vidit, mutari fluida, et morbum cutaneum natum fuisse in cane. ~~Quaestio est in quib~~ Quaestio est, in quibus morbis Mercurius posset induci; Valet Mercurius in Lue Venereâ, hoc nemini non notum est; si lues Venerea debeat extirpari perfecte, opus est salivatione, per septimanas protractâ, ut non sufficiat extirpando veneno, ideo potest palliare symptomata, sed redeunt, dantur casus, ubi de novo cruciavit aegrum, ex variis pendet causis; vel quando non satis diu protractus est, vel quando minori dosi, vel quando nimis altas radices egit malum, vel in ossibus sedet, vel materia purulenta extravasata haeret, continens contagium venereum, per circulationem non eliminandum, extra vasa haeret, et in illa genere non potest Mercurius: Potest resorbtio fieri, et reduci effectus; sunt homines, qui mercurii usu penitus ita tabescunt, et dissolvuntur ulceribus; tales castigandi sunt.

Laudavit Mercurium, ut medicamentum laudabile contra variolas Clar: Boerhaave.

200 —— **Winter, Freder.** (prof. en méd. à l'univ. de Leyde, 1712—1760) PRAELECTIONES ACADEMICAE in H. Boerhaave aphorismos de cognoscendis et curandis morbis. 4⁰. cart. 50

Manuscrit important composé d'après ses cours universitaires. — le Prof. Winter n'ayant laissé aucun ouvrage ce ms. a d'autant plus de valeur.

Bt. auctiön Burgersdijk & Niermans
april 1914. fl. 48

200

Really i + 187 leaves, for ff. 25 & 111 are double.

